هەواڵی کوردستان و کورد لە بەڵگەنامەو ڕۆژنامە بریتانیی و ئەمەریکییەکاندا

بەرگی سێیەم

THE KURDISH MINORITY PROBLEM

CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY

KURDISH RIOTERS.

13 Killed in Fight with Iraq Police.

BAGHDAD, Thursday.

Kurdish dissatisfaction with the new Anglo-Iraq Treaty, which has been manifested by violent opposition and refusal to vote at the general election last month, culminated to-day in a pitched battle between demonstrators and the police outside the Government offices at Sulaimani.

The local Government offices were blockaded by angry Kurds armed with revolvers, daggers and sticks. The authorities summoned extra police and soldiers to deal with [illegible], and in the ensuing fighting 13 persons were killed and 30 wounded.—Reuter.

ئامادەکردن و وەرگێڕانی : پرۆفیسۆر. دکتۆر یاسین سەردەشتی

زانکۆی سلێمانی

2019

پێشەکیی :

ئاشکرایە کە بەڵگەنامەو رۆژنامەکان بەهاو نرخێکی زۆر گرنگ و بێشوماریان لەلێکۆڵینەوە مرۆڤایەتییە زانستیی و ئەکادیمییەکاندا هەیەو بوونیان سەرچاوەی پتەویی و رەسەنی هەر کارێکی سەرکەوتووە ، چونکە هەواڵ و زانیارییەکانیان دەگونجێت هێندە وردو راستەوخۆ بن کە لە بیرەوەریی و سەرچاوە جیاوازەکانی تردا وا بەئاسانیی دەست توێژەر نەکەون، بەتایبەت ئەگەر ئەو بەڵگەنامەو رۆژنامانە هی دەوڵەتانێکی زلهێزو خاوەن میدیای ئازادی وەك بریتانیا و ئەمەریکا بن، ئەو دوو دەوڵەتەی کە بەدرێژایی سەدەی نۆزدەیەم و سەدەی بیستەم، لەسۆنگەی بەرژەوەندیی و بایەخیانەوە، رۆڵێکی گرنگیان لە دارشتنی رووداوەکان و ئایندەی رۆژ هەلاتی ناوەراست بەگشتیی و چارەنووسی گەلی کورد بەتایبەت بینیوەو هەواڵەکانی کوردستانیش لەبەڵگەنامەو بابەتە میدیاییەکانی ئەم دوو دەوڵەتە مێژووسازە بە بەرفراوانیی رەنگیداوەتەوە.

خوێنەرانی خۆشەویست، ئەم نووسراوەی بەردەست ئامادەکردن و وەرگێرانی ژمارەیەك بەڵگەنامەو رۆژنامەی بریتانیی و ئەمەریکییە بەزمانی ئینگلیزیی، کە هەواڵی مێژوویی سەبارەت بە کوردستان و کورد گرتۆتەخۆو لەئەرشیفی نیشتیمانیی ئەو دەوڵەتانەدا هەڵگیراوە، هەندێکیان بۆ سەدەی نۆزدەیەم و هەندێکی دیکەشیان بۆ سەرەتاو ناوەڕاست یان دواچارەکی سەدەی بیستەم دەگەڕێتەوە. هەواڵەکانی ئەم بەڵگەنامەو رۆژنامانە فرەرەنگن، بەڵام بەگشتیی بابەت و چیرۆکی ئەوتۆیان تێدایە کە بۆ یەکەمین جارە ببیسترێن و بگێڕرێنەوە، ئەوەی لەرووی فەرهەنگیی و کەلتووریی و هەروەها مێژوویشەوە بەهاو نرخێکی گرنگ و تایبەتی خۆی هەیە.

شایەنی باسە، ئەو رێبازەشی لە وەرگێڕانی بابەتەکاندا گیراوەتەبەر جیاوازە، لەهەندێك بابەت و لەهەندی شوێندا، شێوازی وەرگێڕانی راستەوخۆی دەقەکان گیراوەتەبەرو لەهەندێکی دیکەشدا نێوەرۆك و پوختەی زانیارییەکانی جێگەی مەبەست و نووسراوەکان

خراوەتەبەردەست. هەروەها هیچ چوارچێوەیەکی کاتیی و بوارێکیش بۆ رێکخستنی بابەتەکان نەگیراوەتەبەر. جگە لەوەی پێم باش بوو لەدووتوێی ئەم نووووسراوەدا شوێنێك بۆ هەندیك رۆژنامەی ئوستورالیی بکەمەوە کە هەواڵی گرنگیان سەبارەت بە کوردوکوردستان گرتۆتەخۆ.

خوێنەری بەریز، هەروەك پێشتر بەڵێنی نەوەستان و بەردەوامبوونمان پێدابوون، وا بەرگی سێیەمی ئەم کتێبەشمان ئامادەو بڵاوکردەوە، کە بابەتی زۆر گرنگ لەخۆدەگرن، بابەتگەلێك دەشێت وامان لێبکات بە دیدێکی رۆشنترەوە بڕوانینە مێژووی خۆمان و بەسەلیقەیەکی کارامەترەوە هەنگاو بۆ نووسینەوەی بدەین. هیوادارم لەئایندەشدا ئەو ئەرکەی کە خستومانەتە سەرشانمان تەواوی بکەین و هیوای سەرکەوتن بۆ هەموویان دوخوازم و هەر بژین.

پرۆفیسۆر. دکتۆر یاسین سەردەشتی
بەشی مێژوو/کۆلێجی زانستە مرۆڤایەتییەکان
زانکۆی سلێمانی/ ٢٠ی ژونی ٢٠١٩

محەمەد سەعید پاشای سەدری ئەعزەم خەڵکی سلێمانییە

بەگوێرەی رۆژنامەی ئەمەریکیی (Griggs courier) کەلە یەنایەری ١٩٠٢دا، چاپ و بڵاوکراوتەوە، محەمەدی سەعید پاشا، کەسایەتیی سیاسیی و دەوڵەتدارو رۆشەنبیری ناسراوی عوسمانی خەڵکی سلێمانییەو لە ٢٩ ی نۆڤەمبەری ١٨٣٢ لەو شارە لەدایکبووە، ناوبراو لەساڵی ١٨٧٩ ببووە وەزیری دەرەوی ئیمپراتۆری عوسمانیی و لەساڵی ١٨٨٢دا، پۆستی سەدری ئەعزەمی وەرگرت کە دوای سوڵتان بەرزترین پۆست بووە لەدەوڵەتی عوسمانییدا. پاشتر کامیل پاشاش شوێنی گرتۆتەوەو دیسانەوە لەساڵی ١٨٩٣دا بۆتەوە بە سەدری ئەعزەم. بەڵام دوای رووداوەکانی ساڵی ١٨٩٥ ، سولتان عەبدولحەمید کردییەوە بە وەزیری دەرەوە، پاش چەند ساڵێکی تر لەگەڵ سوڵتان ناکۆکییان لێ پەیدا بوو، هەربۆیە لەترسی راوەدونان و کوشتن خۆی خزاندە باڵیۆزخانەی بریتانییەوە، بەلام دواتر سوڵتان بەڵێنی دایە کە بێتە دەرەوەو خۆی رادەست بکات هیچی لێ ناکات، ئەوە بوو بۆماوەیەك لەماڵەکەی زیندانی بوو، بەڵام پاش کودەتای ساڵی ١٩٠٨ی ئیتحادو تەرەقی، جارێکی دیکە هاتەوە مەیدان و ساڵی ١٩١٢ پۆستی سەدری ئەعزەمی وەرگرتەوەو تا دواتر باڵی توندڕەوی ئیتیحادییەکان لە ١٩١٣ کودەتایان کرد.

تا ئێستا زۆر دەربارەی ئەم کەسایەتییە نووسراوە، بەڵام هەر وتراوە کە لە ئەرزرۆم لەدایکبووە. بەحەرحاڵ ناوبراو جگە لە لێهاتوویی لەکاری دەوڵەتداریی و دیپلۆماسیی، خوێنەوارییەکی بەرزی هەبووەو خوێندنی لەفەرەنسا تەواو کردووەو نووسەریکی گەورە بووەو کتێبێکی لەبواری بەڕیوەبردنی شار داناوەوچەندین ساڵ کەسێکی تەواو باوەڕپێکراو و سکرتێری یەکەم و دواتریش وەزیری دەستە راستی بوو.

fold and expressed delight at our acquisition of the islands. While connected with the bureau of records in Washington he wrote a book on the subject of the Hawaiian islands, which, when submitted to Secretary Herbert, was in turn submitted to President Cleveland, with the result that it was promptly suppressed.

MEHEMED SAID PASHA.

For the Third Time the Sultan Has Appointed Him Grand Vizier of This Realm.

Mehemed Said Pasha, who becomes Turkish vizier for the third time, is a member of a Musselman family long established in Kurdistan. He was born

MEHEMED SAID PASHA.
(Grand Vizier of Turkey and Foremost Oriental Diplomat.)

at Suleymanie on November 29, 1832, of the Christian era. Early in 1879 he became minister of foreign affairs, and in 1882 he was appointed grand vizier. This position he held for three years, when he was succeeded by Kiamil Pasha. He became grand vizier again in 1893, but in consequence of the crisis of 1895 was dismissed, and ordered to resume the portfolio of foreign affairs. Towards the end of the year differences arose between him and the sultan, and he fled for his life to the British embassy. Here he was protected for some days, but on receiving from the sultan pledges for his personal safety he returned to his residence.

To Prevent Spread of Germs.

In Berlin a prospective customer in a bakery, butcher's shop or grocery is not permitted to handle the bread, cake, meat or vegetables, etc. It is a misdemeanor punishable by a fine.

سابڵاغییەکان لەدەنگی زەنگ و هەڵدانی ئاڵای ئەمەریکا بێزارن

بەگوێرەی رۆژنامەی Evening star کە لەرۆژی ١٣ی ئەپرڵی ١٩١٢دا، چاپ و بڵاوکراوەتەوە، هەواڵێکی بەدەست گەیشتووە لە ١٣ مانگدا و دەڵێت کە تاقمێك لە مەلاکانی سابڵاغ لەهەرێمی ئازربایجان، پەلاماری بنکەی مسێۆنی ئەمەریکییان داوە لەشارەکە بەدوو هۆ، یەکەمیان بێزارییان لەزەنگی مسێۆنەکە و دووەمیش بەهۆی هەڵدانی ئاڵای ئەمەریکیی لەوێ. شایەنی باسە کۆنسوڵی تورکیی بەهەڵەداوان خۆی گەیاندۆتە ئەوێ و ئاوی بە ئاگردا کردووە.

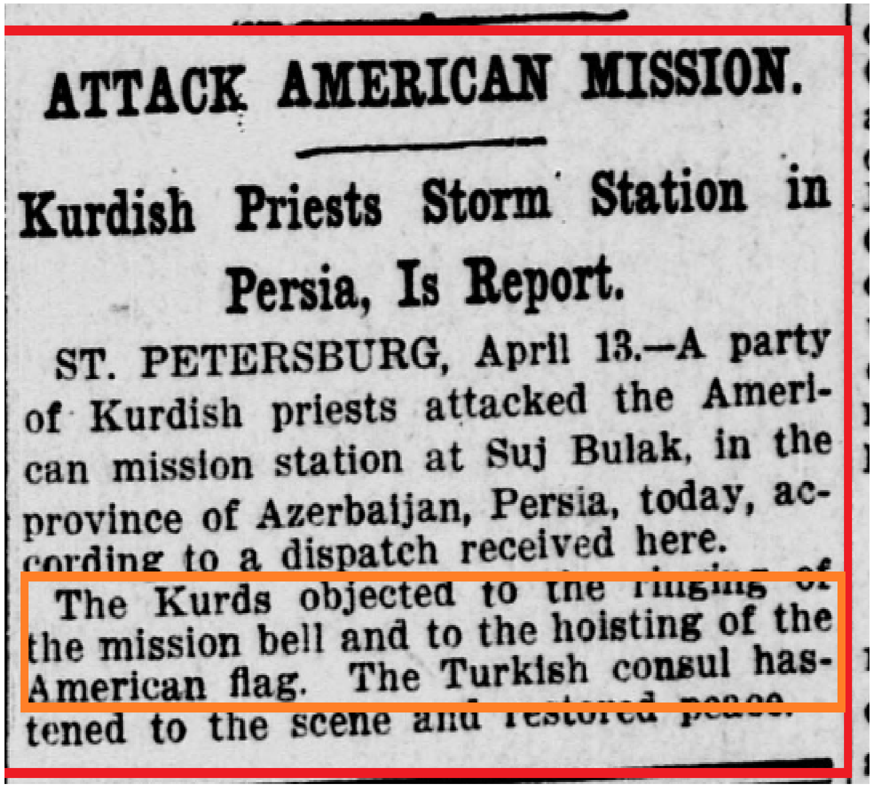

ATTACK AMERICAN MISSION.

Kurdish Priests Storm Station in Persia, Is Report.

ST. PETERSBURG, April 13.—A party of Kurdish priests attacked the American mission station at Suj Bulak, in the province of Azerbaijan, Persia, today, according to a dispatch received here.

The Kurds objected to the ringing of the mission bell and to the hoisting of the American flag. The Turkish consul hastened to the scene and restored peace.

لە کوردستان هێشتا گەزۆ دەبارێ

لە رۆژنامەی Evening public ledger کە لە ٢٤ی مارسی ١٩٢١دا چاپ و بلاوکراوەتەوە، بابەتێکی بەناونیشانی " هێشتا گەزۆ دەبارێ" بڵاوکردۆتەوەو دەڵێت کە کۆنسوڵی ئەمەریکیی لە ئۆرشەلیم ئۆسکار ئێس. هۆیزەر لەراپۆرتیکی فەرمیدا ئەمڕۆ باسی گەزۆبارینی لەناوچەکانی میسۆپۆتامیای ژووروو و کوردستان و سنوری ئێران کردووە. ئەوەی کە لەمانگەکانی سێپتەمبەرو ئۆکتۆبەرو نۆڤەمبەر لەسەر گەڵای داربەرووەکان دەکەوی و پاشتر وشك دەبیت و لەبەرەبەیاندا کۆدەکرێتەوە، دیارە گەزۆ دەبارێتە سەر گیاکانی تریش بەڵام ئەوەی گەڵا بەرووەکان دەمێننەوە. رۆژنامەکەی ئەم گەزۆ بارینەی وەك بەلگەیەك بۆ ئەو چیرۆکەی تەورات هێناوەتەوە کە لەکاتی مانەوەی بەنی ئیسرائیل بۆ ماوەی چل رۆژ لەو دەشتودەرە پێش ئەوەی بگەنە دەشتی کەنعان، گەزۆیان بەسەردا باریوە.

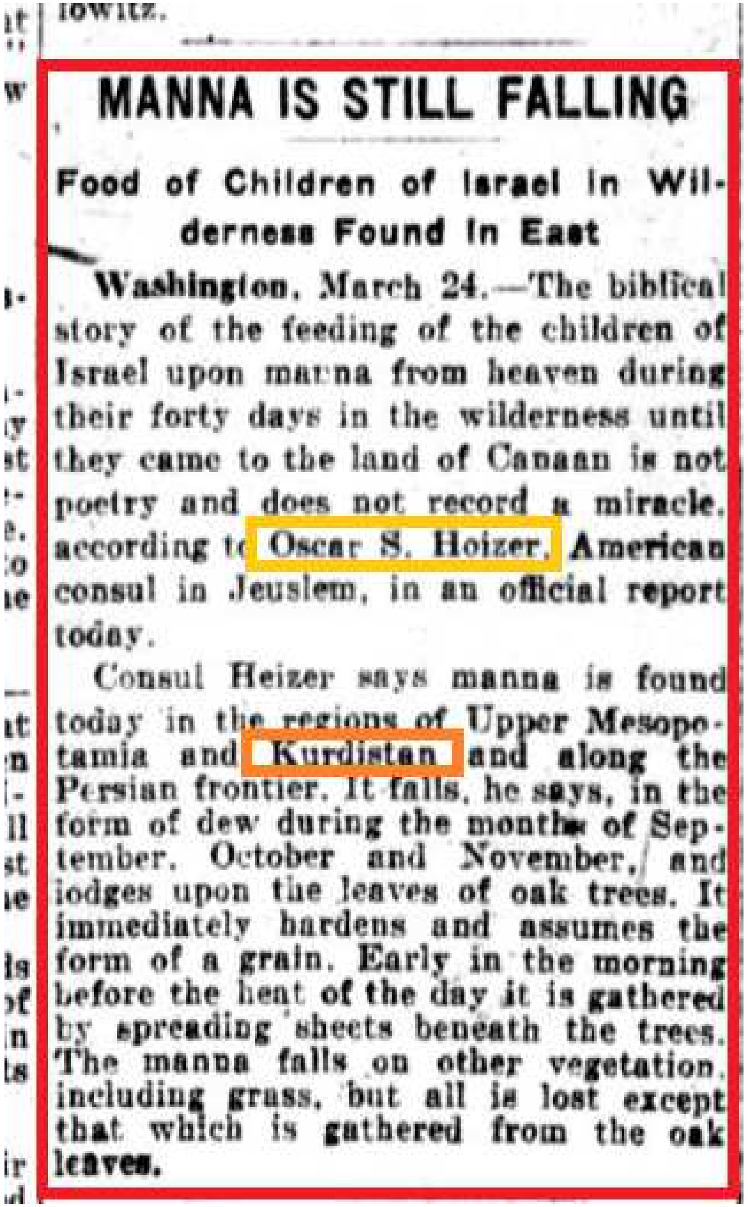

MANNA IS STILL FALLING

Food of Children of Israel in Wilderness Found in East

Washington, March 24.—The biblical story of the feeding of the children of Israel upon manna from heaven during their forty days in the wilderness until they came to the land of Canaan is not poetry and does not record a miracle, according to Oscar S. Hoizer, American consul in Jeuslem, in an official report today.

Consul Heizer says manna is found today in the regions of Upper Mesopotamia and Kurdistan and along the Persian frontier. It falls, he says, in the form of dew during the months of September, October and November, and lodges upon the leaves of oak trees. It immediately hardens and assumes the form of a grain. Early in the morning before the heat of the day it is gathered by spreading sheets beneath the trees. The manna falls on other vegetation, including grass, but all is lost except that which is gathered from the oak leaves.

کوردستان

رۆژنامەی ئەمەریکیی (The San Francisco) کە لە ١٣ی ئۆکتۆبەری ١٨٩٥دا، چاپ و بڵاوکراوەتەوە، دەڵێت:

کوردستان بۆیە وا ناونراوە چونکە ئەو خێڵانەی کە فەرمانڕەوایەتیی دەشت و شاخەکانی دەکەن کوردن.

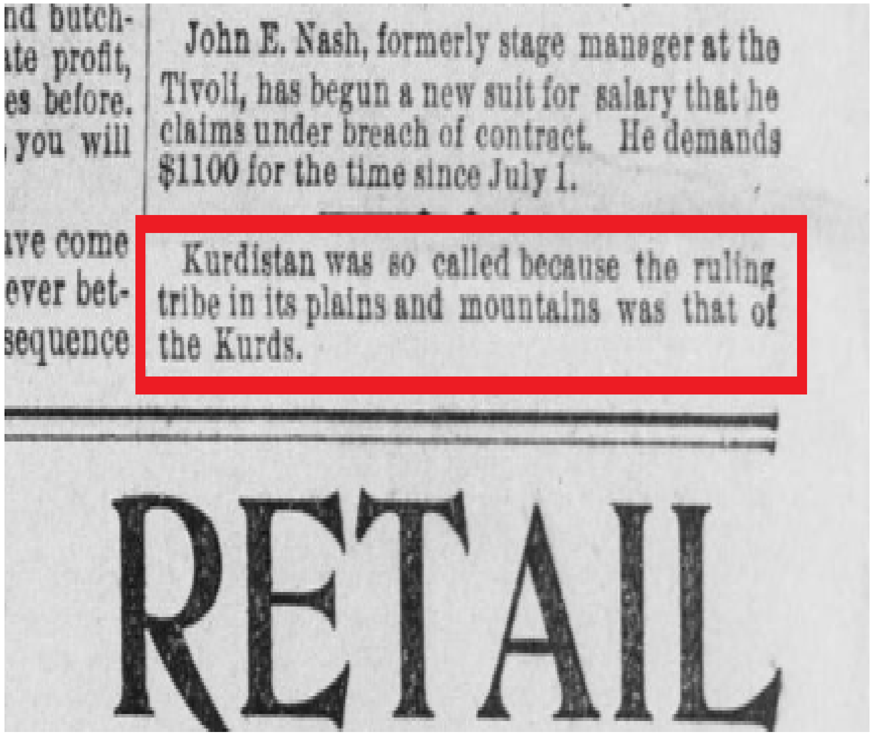

John E. Nash, formerly stage manager at the Tivoli, has begun a new suit for salary that he claims under breach of contract. He demands $1100 for the time since July 1.

Kurdistan was so called because the ruling tribe in its plains and mountains was that of the Kurds.

RETAIL

کوردان ۳۰۰۰ سەربازی تورك دەكوژن

بەگوێرەی رۆژنامەی ئەمەریكیی(Juliet signal) كە لە۱۰ی ئـــوتی ۱۸٤۷دا، چـــاپ و بڵاوكــــراوەتـــــەوە، توركــــان لەرووبەرووبوونەوەی كوردان لەساڵی ۱۸٤۷دا، ۳۰۰۰ كەسیان لێ كوژراوە.

شایەنی باسە ئەم ساڵە ساڵی پەلاماری توركانە بۆ سەر بەدرخان بەگ و رووخاندنی میرنشینی بۆتان.

tier.

The war in Portugal had been brought to a close.

Indian Corn was but little inquired for.

JULY tenth, small demand; but brands American flour for bakers at 34a37s per barrel.

Lord Palmerston made a remarkable speech on the Spanish debt question, in which after referring to the U. S. he said —"the time may come when the British Government will compel foreign governments the debts due British subjects."

Accounts from Kurdistan state that in an engagement with the Koords, the Turks have lost 3,000.

Account which need confirmation state that Abdel Kader had defeated the troops of the emperor of Morocco, and that he is now in possession of the extensive province of Morocco.

A fire near Greenwich Hospital, London, destroyed thirteen valuable buildings.

Extract from English Papers.

LIVERPOOL, July 15—.Good show of samples of breadstuffs. Wheat firm.—Flour slow sales, 37s 36s 6d, and 36s for Western canal. Indian corn dull, 1s a 2s cheaper. Meal 20s 6d.

dreaming that a secret alliance
bers of an opposition party,
sooner or later, equivalent to
defeat. Even, if he was *assur*
Democrats that they would
success of the Whigs to the
the first Democratic ticket,
should have known that these
for *themselves* alone, and that
using him as a simple tool
their own designs. If he has
yet that he was duped, he ha
learn by mortifying experience

The causes which have
produce the election results we
announce, have been severa
first place, the division in our
mainly caused by personal an
isting between certain men
party, whose names we could
if it was necessary. Self-g
even at the expense of the
our party, has been the *practi*
certain men, and has b en or
cret of the disturbance in ou
And the result has shown that

كڵێسای ئەمەریكیی و دانتان بە داوای ئاسوورییەكان

بەگوێرەی رۆژنامەی ئەمەریكیی (Grand Forks herald) كە لـەرۆژی ۲٥ی یـەنایـەری ۱۹۱۹دا، چـاپ و بڵاوكـراوەتـەوە، ٥٤ مەزنە قەشەی ئەمەریكیی و چل دانەی كەنەدیی، داوایەكیان پێشكەش بە دەسەڵاتی ئاینیی كریستیانی كانتربری كردووە كە نفوزی خۆی بەكاربێنی تاوەكو كۆنفرانسی ئاشتیی دان بە داواكاریی ئاسوورییەكانی میسۆپۆتامیا و كوردستان و پێرشیادا (ئێران) بنێت..

New Trial For Mooney

Great Falls, Mont., Jan. 25.—Members of the Nonpartisan league and farmers attending the congress of the Montana union, American Society of Equity, have passed resolutions advocating a new trial for Thomas J. Mooney. The resolutions also demand the withdrawal of troops from Russia.

CHURCHES TO ASK RECOGNITION OF THE ASYRIAN DELEGATION

New York, Jan. 25.—Fifty-four bishops of the Protestant Episcopal church in this country and fourteen in Canada have cabled to the archbishops of Canterbury and York a petition to use their influence to obtain recognition by the peace conference of an Asyrian delegation to present the claims of the Christians of Mesopotamia, Kurdistan and Persia, for protection and rehabilitation.

Some men make opportunities for others to take advantage of.

بەگوێرەی رۆژنامەی ئەمەریکیی (The pioneer express) کە لە ٤ی یەنایەری ١٩٠١دا، چاپ و بڵاوکراوەتەوە:

کوردستان و ئەرمینیا ئامادەن دژی تورکیا راپەڕن.

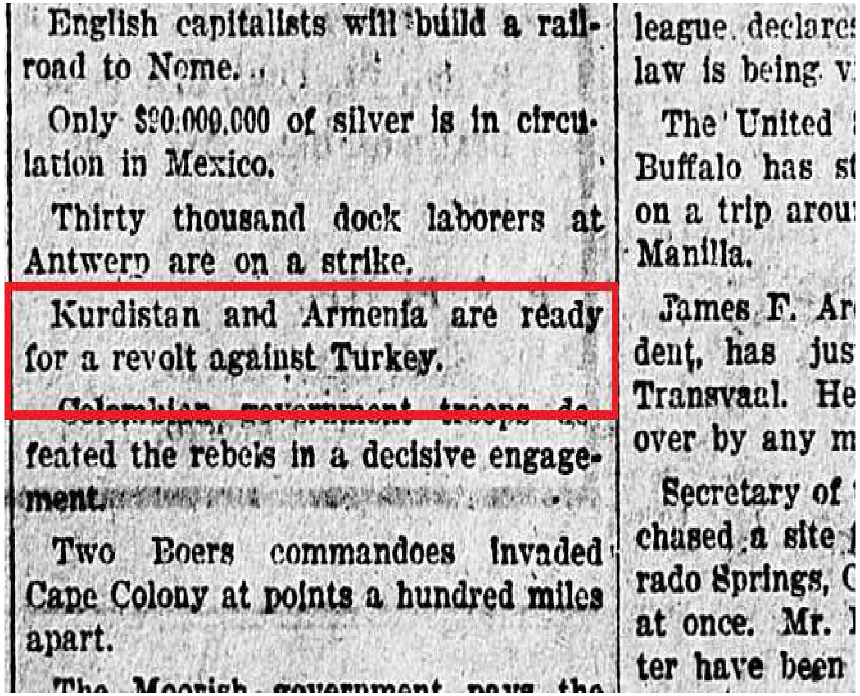
English capitalists will build a railroad to Nome.

Only $90,000,000 of silver is in circulation in Mexico.

Thirty thousand dock laborers at Antwerp are on a strike.

Kurdistan and Armenia are ready for a revolt against Turkey.

Colombian government troops defeated the rebels in a decisive engagement.

Two Boers commandoes invaded Cape Colony at points a hundred miles apart.

league declare
law is being v
The United
Buffalo has st
on a trip arou
Manilla.
James F. Ar
dent, has jus
Transvaal. He
over by any m
Secretary of
chased a site
rado Springs, C
at once. Mr.
ter have been

پەیوەندیی بازرگانیی نێوان کوردستان و بابلییەکان

لە ٥ی دیسەمبەری ١٨٩٥دا ، رۆژنامەی ئەمەریکیی (The Hazel Green herald)لە کتێبێکی پرۆفیسۆر هۆمێڵس بەناونیشانی :" لە شوێنەوارەکانی بابلییەوە" باسی لەوە کردووە کە پەیوەندییە بازرگانییەکان بۆ هەزاران ساڵ پێشتر دەگەڕێتەوە بابلییەکان لە ٤٠٠٠ ساڵ پێش زاین پەیوەندیی بازرگانییان لەگەڵ عەرەبستان و سوریا و کوردستاندا هەبووە.

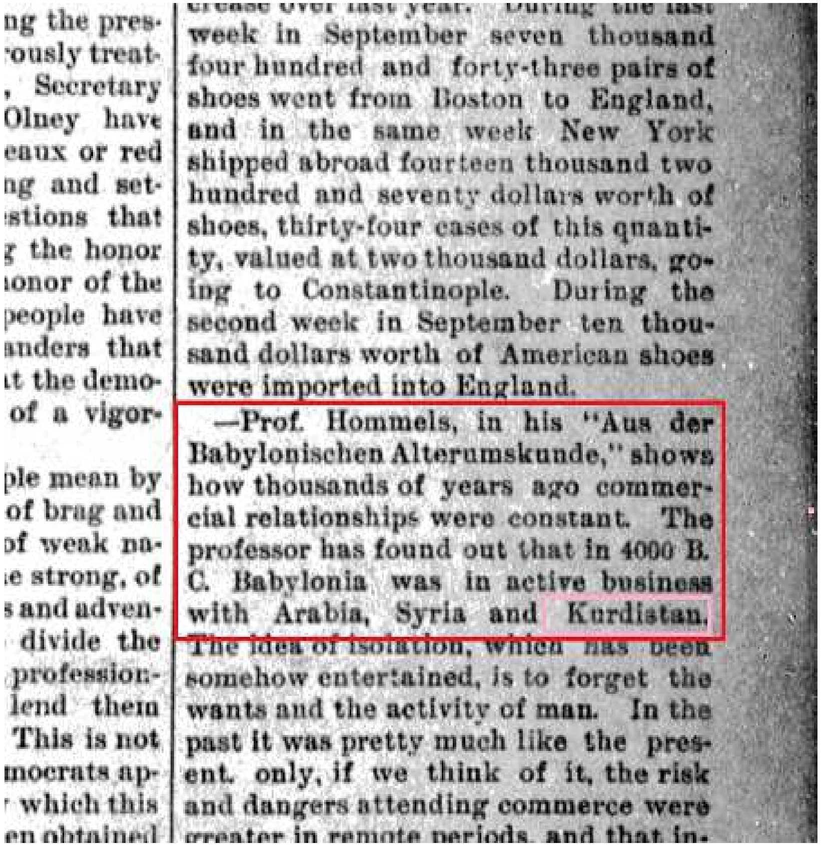
week in September seven thousand four hundred and forty-three pairs of shoes went from Boston to England, and in the same week New York shipped abroad fourteen thousand two hundred and seventy dollars worth of shoes, thirty-four cases of this quantity, valued at two thousand dollars, going to Constantinople. During the second week in September ten thousand dollars worth of American shoes were imported into England.

—Prof. Hommels, in his "Aus der Babylonischen Alterumskunde," shows how thousands of years ago commercial relationships were constant. The professor has found out that in 4000 B. C. Babylonia was in active business with Arabia, Syria and Kurdistan. The idea of isolation, which has been somehow entertained, is to forget the wants and the activity of man. In the past it was pretty much like the present. only, if we think of it, the risk and dangers attending commerce were greater in remote periods, and that in-

نەخشەی كوردستان

رۆژنامەی The San Francisco call لە ٢٠ی نۆڤەمبەری ١٨٩٥دا، بابەتیكی لەسەر ئەرمینیا نووسیوەو لەگەڵیشیدا نەخشەیەكی ئەرمینیای دابەزاندووە كە هاوسێی كوردستانە

كورد و مەشرووتییەت

لـە ٢٨ی ئـوتی ١٩٠٨دا، رۆژنامـەی ئـەمـەریكیـی (The Richmond palladium and sun-telegram)باسـی رۆڵـی كـوردانی رۆژهـەلات دەكـات لـە جووڵانـەوەی مـەشـروتەخوازییدا و لـەژێر ناونیشانی: " بـەرپرسـە ئیرانییـەكـان بۆ رزگـاركردنی گیـانی خۆیان هەڵدێن" نووسیویەتـی كـە راپۆرتـەكـانی ئـەو دواییە باسـی لـە چـالاكیی و هـەڵچـوون و داچـوونی شۆرشـەكـە دەكـەن لـە رۆژئـاواو باشووری ئێراندا. تەواوی خێلەكان لە كوردستان لەژێر رێبەرایـەتیی مـەشـرووتییەكـان ئـاڵای یاخیبوونیـان هـەڵكـردووەو داوای بەگەرخستنەوەو كردنەوە ی پارلەمان دەكەن. بەپێچەوانەوە هەرەشەی راگەیاندنی سەربەخۆییان كردووە.

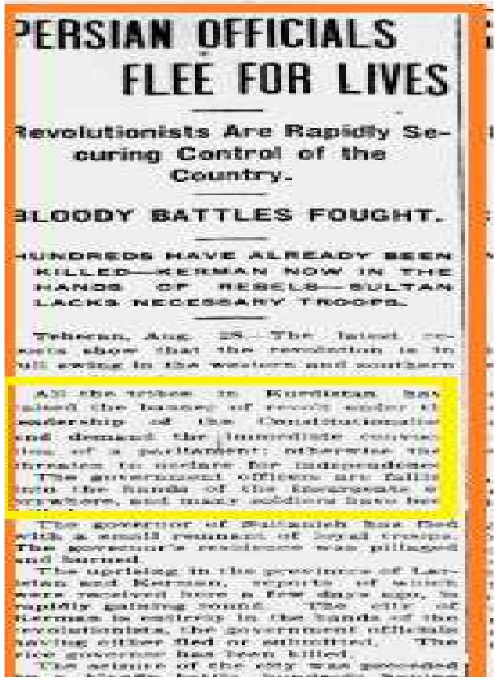
PERSIAN OFFICIALS FLEE FOR LIVES

Revolutionists Are Rapidly Securing Control of the Country.

BLOODY BATTLES FOUGHT.

HUNDREDS HAVE ALREADY BEEN KILLED—KERMAN NOW IN THE HANDS OF REBELS—SULTAN LACKS NECESSARY TROOPS.

Teheran, Aug. 25.—The latest reports show that the revolution is in full swing in the western and southern [illegible]

All the tribes in Kurdistan have raised the banner of revolt under the leadership of the Constitutionalists and demand the immediate convocation of a parliament; otherwise they threaten to declare for independence. The government officers are falling into the hands of the insurgents everywhere, and many soldiers have been killed.

The governor of [illegible] has fled with a small remnant of loyal troops. The governor's residence was pillaged and burned.

The uprising in the provinces of Laristan and Kerman, reports of which were received here a few days ago, is rapidly gaining ground. The city of Kerman is entirely in the hands of the revolutionists, the government officials having either fled or submitted. The vice governor has been killed.

The seizure of the city was preceded [illegible]

قاتوقڕیی

لە ٦ی فێبریوەری ١٨٨٠دا، ڕۆژنامەی The daily gazette هەواڵی کەوتنەوەی برسێتییەکەی توندی لە میسۆپۆتامیا و کوردستانبڵاوکردۆتەوە کە مسیۆنێرە فەرەنسییەکان لە موسڵ ڕایانگەیاندووە، لەو برسێتییە جولەکە و موسوڵمانەکان زۆر بەخراپی گرفتاربوون.

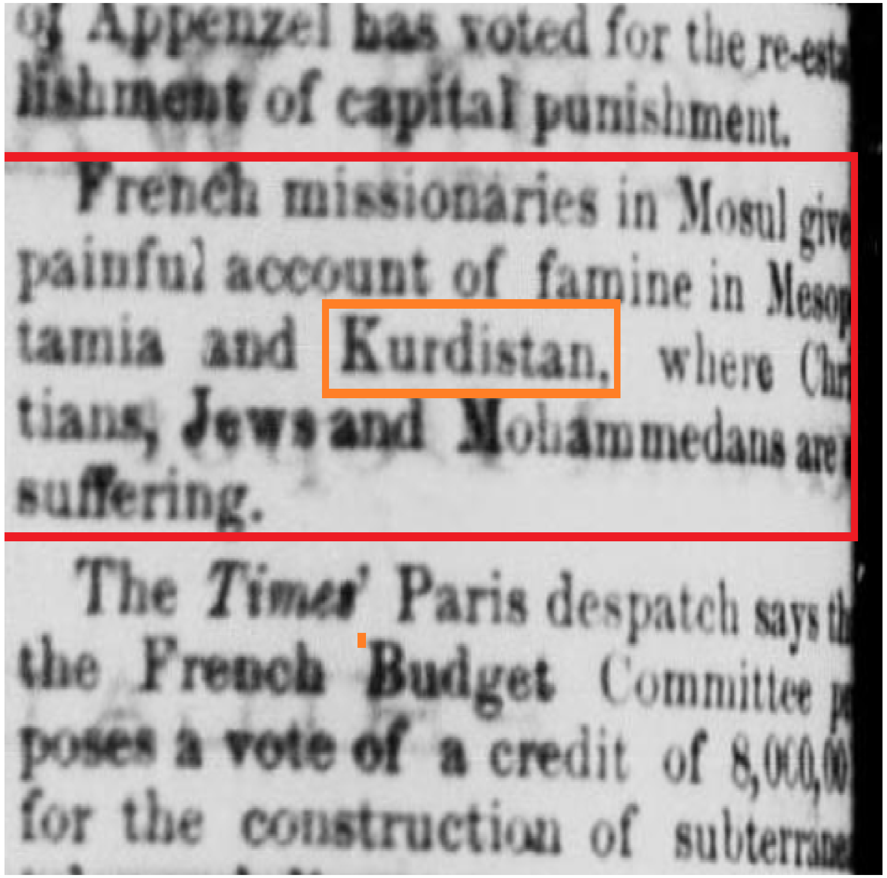
of Appenzel has voted for the re-esta-
lishment of capital punishment.

French missionaries in Mosul give
painful account of famine in Meso-
tamia and Kurdistan, where Chr-
tians, Jews and Mohammedans are
suffering.

The Times' Paris despatch says th
the French Budget Committee p
poses a vote of a credit of 8,000,00
for the construction of subterrane

سەرکوتی کوردان

بەگوێرەی هەواڵێکی ڕۆژنامەی The daily gazette کە لە ٩ی سێپتەمبەری ١٨٧٩دا، چاپ و بڵاوکراوەتەوە، لەشکری تورکیی لەئەستەمبوڵەوە ڕەوانەکراوە بۆئەوەی جوڵانەوەیەکی چەکداریی لە کوردستان لەئاسیای بچووك سەرکوت بکات.

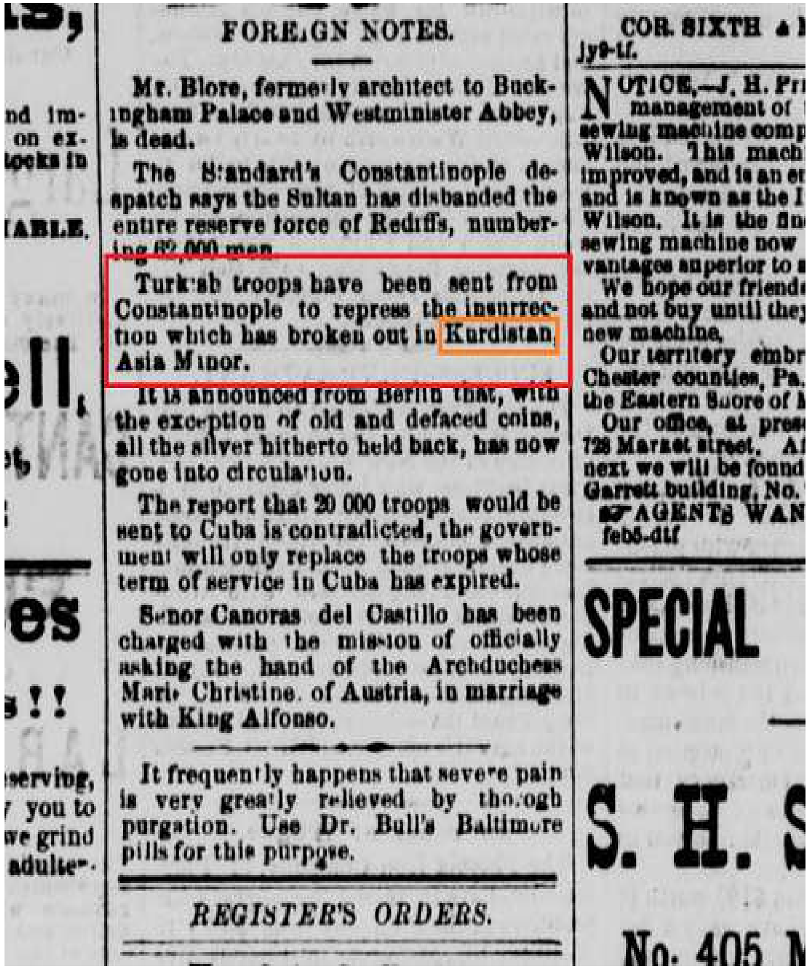
FOREIGN NOTES.

Mr. Blore, formerly architect to Buckingham Palace and Westminster Abbey, is dead.

The Standard's Constantinople despatch says the Sultan has disbanded the entire reserve force of Rediffs, numbering 82,000 men.

Turkish troops have been sent from Constantinople to repress the insurrection which has broken out in Kurdistan, Asia Minor.

It is announced from Berlin that, with the exception of old and defaced coins, all the silver hitherto held back, has now gone into circulation.

The report that 20 000 troops would be sent to Cuba is contradicted, the government will only replace the troops whose term of service in Cuba has expired.

Senor Canoras del Castillo has been charged with the mission of officially asking the hand of the Archduchess Marie Christine, of Austria, in marriage with King Alfonso.

It frequently happens that severe pain is very greatly relieved by thorough purgation. Use Dr. Bull's Baltimore pills for this purpose.

REGISTER'S ORDERS.

SPECIAL

S. H. S

No. 405

خوری کوردستان باشترینه

بەگوێرەی ڕۆژنامەی The midland journal کە لە ٧ی فێبرایەری ١٩٠٢دا، چاپ و بلاوکراوەتەوە، لەبەشی هاوردەو هەناردەدا نووسیویەتی:" خورییە عەرەبییەکە ئەوەی لە بەغداوە دێت بە باشترین جۆریەتی دەژمێردرێت، ئەویش خوری موسوڵ و کوردستانە .

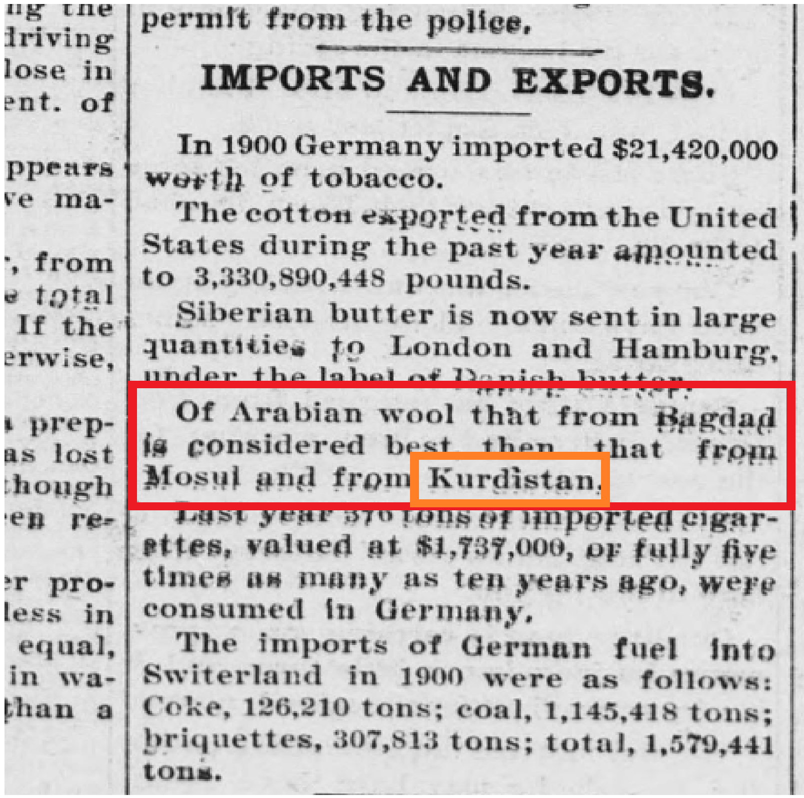

permit from the police.

IMPORTS AND EXPORTS.

In 1900 Germany imported $21,420,000 worth of tobacco.

The cotton exported from the United States during the past year amounted to 3,330,890,448 pounds.

Siberian butter is now sent in large quantities to London and Hamburg, under the label of Danish butter.

Of Arabian wool that from Bagdad is considered best, then that from Mosul and from Kurdistan.

Last year 370 tons of imported cigarettes, valued at $1,737,000, or fully five times as many as ten years ago, were consumed in Germany.

The imports of German fuel into Switerland in 1900 were as follows: Coke, 126,210 tons; coal, 1,145,418 tons; briquettes, 307,813 tons; total, 1,579,441 tons.

خۆپێشاندان کوردانی ئوستورالیا و ڕسواکردنی کیمیابارانی هەڵەبجە

بەگوێرەی ڕۆژنامەی The Canberra Times کە لەڕۆژی ١٥ی ئەپرڵی ١٩٨٨دا، چاپ و بڵاوکراوەتەوە، کۆمەڵی کوردانی شاری کانبرا بۆ پرۆتێستۆکردنی پەلاماری هەڵەبجە بە چەکی کیمیایی لەلایەن سوپای عێراقەوە، لەبەردەم پارلەمکان کۆبوونەتەوەو لەویش لەلایەن وەزیری دەرەوەو بازرگانی میستەر هاردی پێشوازیی کراون و پاشان چوونەتە بەردەم باڵیۆزخانەی عێراق و لەوێ ئاڵای عێراقیان وەك نارەزایەتییەك سووتاندووەو دروشمیان دژی ئەو کارەی عێراق داوە .

ڕۆژنامەکە ئاماژەی بە بەکارهێنانی چەکی کیمیایی کردووە لەلایەن عێراقەوە لەساڵی ١٩٨٧ ەوە دەلێت لەپەلامارەکەی هەڵەبجە ٥٠٠٠ کوژراو و ١٠٠٠٠ بریندار هەبووە.

The Canberra Times

To serve the National City and through it the Nation

Vol 62, No. 19,184 — FRIDAY, APRIL 15, 1988 — 22 Pages plus 12-page Weekend — Price 45 cents*

TODAY: WEEKEND MOTORING PAGES 1-6 — FORZA FERRARI

WEEKEND GARDENING PAGE 7 — COOL CLIMATE VEGIES

TOMORROW — POWERHOUSE KINGSTON

Australian firms left off short list

Ahern statement 'absolute rubbish'

No bid to gag inquiry: Joh

Members of Canberra's Kurdish community burn an effigy outside the Iraqi Embassy yesterday.

Protest against Iraqi weapons

Euratom swaps Australian uranium

Two fighters look for end to misery

Damages claim

WEATHER

FINANCE? WE CAN HELP!

کەڵەژنەکەی عومەرئاغای میلان

گۆڤاری Australian Town and Country Journal کە لە ٧ی سێپتەمبەری ١٨٧٠دا چاپ و بڵاوکراوەتەوە، لە لاپەرە ١٨و لەژێر ناونیشانی ئەدەب و لەخانەی تێبینی ئەدەبییدا، چەند زانیارییەکەی لەکتێبەکەی مێجۆر فردریك میلنجن سەبارەت بە کورد بڵاو کردۆتەوە، لەوێدا باسی کەڵەژنەکەی عومەرئاغای سەرۆکخێڵی میلان دەکات لە رۆژهەلاتی کوردستان و دەڵێت :

ژنی کورد هەموو شت سەبارەت لە خولیاو بایەخ و دوژمنایەتیی و پلان و پیلانەکانی خێڵەکەی دەزانێت، ئەو زۆرکات گیانیکی هەڵسوڕ و بزوێنەری رۆحی ئەوانی تریشە. ژنەکەی عومەرئاغای میلان راوێژکارو سکرتێرو خەزنەداری مێردەکەیەتی و بە لێهاتوویی و چەسپاوییەوە هەروەك پیاوێك کاروباری خێڵەکەی بەڕێوەدەبرد. هەرچەندە لەکاتی مردنی مێردەکەی هێشتا تەمەنی بیست و یەك یان دوو بەهاری تێپەراندبوو، بەڵام جڵەوی تەواوی پیرەمێردانی خێڵەکەی بەدەستەوەگرتبوو و باڵادەستییەکەی زۆری بەسەریاندا هەبوو

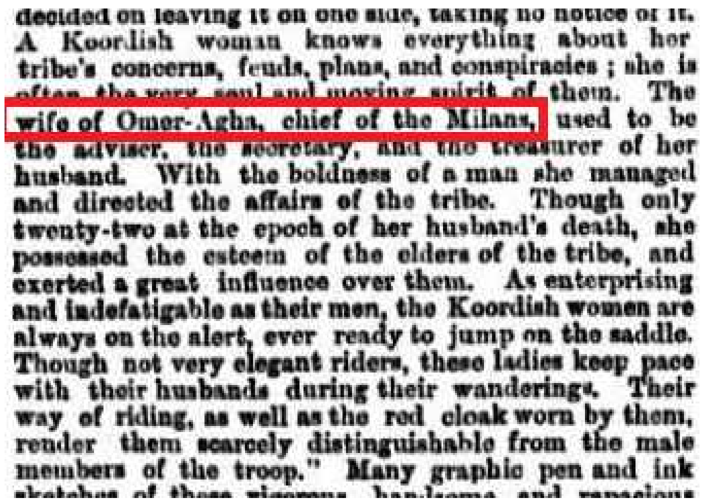

A Koordish woman knows everything about her tribe's concerns, feuds, plans, and conspiracies; she is often the very soul and moving spirit of them. The wife of Omer-Agha, chief of the Milans, used to be the adviser, the secretary, and the treasurer of her husband. With the boldness of a man she managed and directed the affairs of the tribe. Though only twenty-two at the epoch of her husband's death, she possessed the esteem of the elders of the tribe, and exerted a great influence over them. As enterprising and indefatigable as their men, the Koordish women are always on the alert, ever ready to jump on the saddle. Though not very elegant riders, these ladies keep pace with their husbands during their wanderings. Their way of riding, as well as the red cloak worn by them, render them scarcely distinguishable from the male members of the troop." Many graphic pen and ink

شەڕی شەقڵاوە

بەگوێرەی ڕۆژنامەی ئوستورالیی The Canberra Times کە لەرۆژی ١٩ی ئەپرڵی ١٩٧٤دا، چاپ و بڵاوکراوەتەوە، چەکدارە کوردەکان وتویانە گوایە ٨ فڕۆکەی جەنگیی عێراقیی و چوار کۆپتەریان بەرداوەتەوە و سەربازانی عێراقییان کوشتووە لەکاتی گرتنی شەقڵاوەدا لە دوو هەفتەی رابردوودا.

Kidnappers free youth

MILAN, Thursday (AAP-Reuter). — Kidnappers released today Fazio Longhi, the 16-year-old son of a Milan industrialist, after holding him for two months, police said. The family was reported to have paid a ransom for the boy's release.

Kurds

ANKARA, Thursday (AAP-Reuter). — Kurdish rebels claim to have shot down eight Iraqi jet fighters and four helicopters and killed Iraqi troops in northern Iraq during the capture of the town of Shaqlava in the past two weeks.

FRENCH PRESIDENCY

Former PM loses ground

UNITED STATES

NEW TREASURY HE

Sailor charged over triple killing

Mr Simon

کانزا و دروستکردنی باروت و ساچمە لە کوردستان

بەگوێرەی رۆژنامەی The Adelaide Observe کە لە ٢٦ی فێبرایەری ١٨٤٨دا ، چاپ و بڵاوکراوەتەوە، پرۆفیسۆری کیمیا دکتۆر ئۆ پی هوبارد لە کۆلێجی درۆتماوس، باسی لەبوونی کانزایەکی زۆری کبریت و قوڕقوشم لە ناوچە شاخاوییەکانی کوردستان و شوێنی نێشتەجێبوونی خێڵە نەستورییەکان کردووە کە مەڵبەندی هەکارییە، ئەوانەی لە قوڕقوشمەکە ساچمە بۆ تفەنگەکانیان دروستدەکەن. هەروەها کبریتەکەش لە چەندین شوێنی تر هەیە و باروتی لی دروستدەکرێت،و لەزۆربەی حاڵەتەکاندا مرۆ ئەوە دروستدەکەن کە بەشی خۆیان دەکات و هەندیکیشی بۆ دراوسیکانی رەوانە دەکات. نورعەلی خانی سەرکردەی کوردەکانی هەکاری، کانی کبیرتی زەرنیخی زەردی هەیەو چەندین ساڵە بەرهەمیدێنن و بیست پیاو بەشەو رۆژ ئیشی تێدا دەکەن و هەڵێدەکەنن و بۆئەوەی بیگەێننە سەر رووی زەوی. ئەو کانزایانە بۆ هەموو بەشێکی تورکیا و ئێران رەوانە دەکرێ لەوی پیکهاتەیەکی لێ دروستدەکەن کە کە موسوڵمانەکان لە حەمام لەخۆیانی دەدەن و جگە لەدەموچاویان موی سەر لاشەیانی پێ لادەبەن (داڕو)...هەروەها بۆ بۆیاخیش بەکاردەهێنرێن.

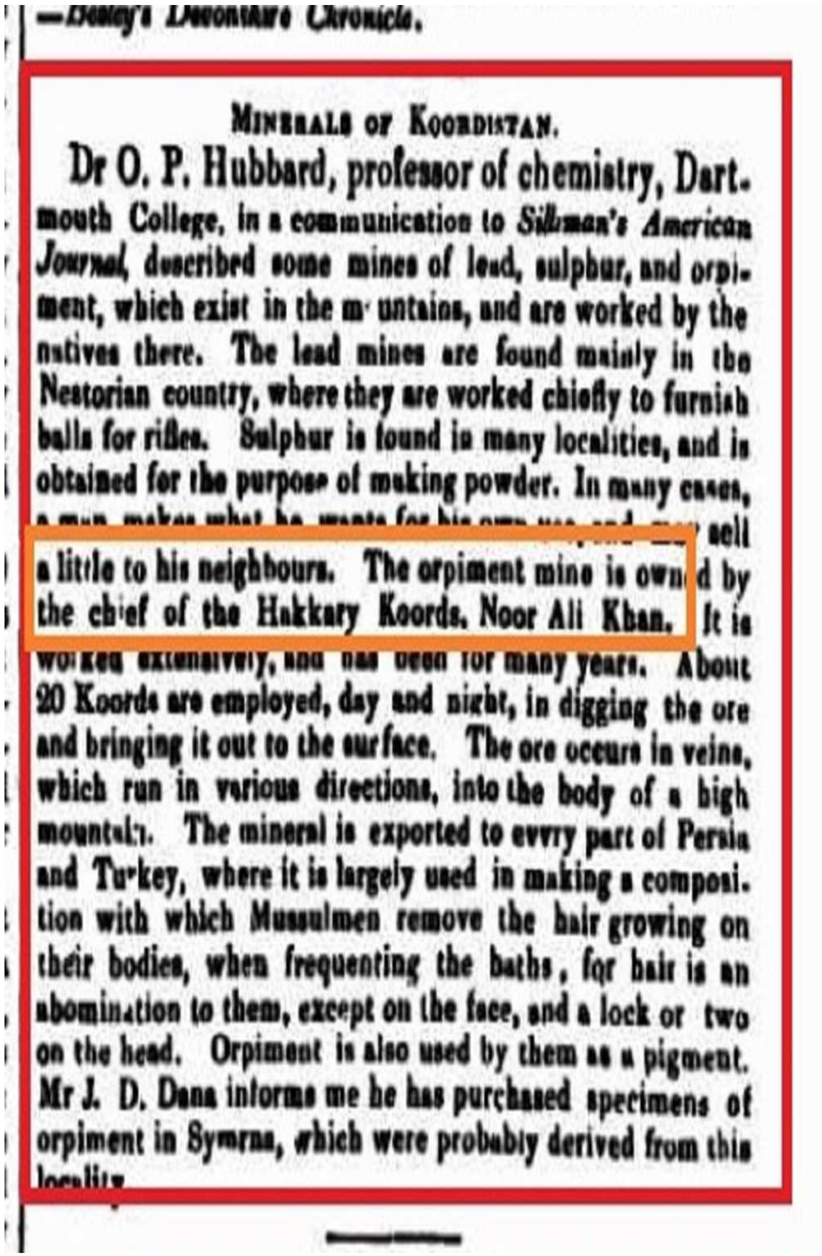

—Besley's Devonshire Chronicle.

MINERALS OF KOORDISTAN.

Dr O. P. Hubbard, professor of chemistry, Dartmouth College, in a communication to *Silliman's American Journal*, described some mines of lead, sulphur, and orpiment, which exist in the mountains, and are worked by the natives there. The lead mines are found mainly in the Nestorian country, where they are worked chiefly to furnish balls for rifles. Sulphur is found in many localities, and is obtained for the purpose of making powder. In many cases, a man makes what he wants for his own use, and may sell a little to his neighbours. The orpiment mine is owned by the chief of the Hakkary Koords, Noor Ali Khan. It is worked extensively, and has been for many years. About 20 Koords are employed, day and night, in digging the ore and bringing it out to the surface. The ore occurs in veins, which run in various directions, into the body of a high mountain. The mineral is exported to every part of Persia and Turkey, where it is largely used in making a composition with which Mussulmen remove the hair growing on their bodies, when frequenting the baths, for hair is an abomination to them, except on the face, and a lock or two on the head. Orpiment is also used by them as a pigment. Mr J. D. Dana informs me he has purchased specimens of orpiment in Symrna, which were probably derived from this locality.

كوردو باشبزووق

رۆژنامەی THE ST. PAUL GLOBE کە لە ١٣ی سێپتەمبەری ١٩٠٣دا، چاپ و بڵاوکراوەتەوە، بابەتیکی لەسەر (باشبزووق) نووسیوە، کە هێزیکی چەکداری غەیرە نیزامیی بووە لەئیمپراتۆریی عوسمانیی و پاش لاوازبوون و کۆتایی هاتنی هیزی ئنکیشاریی، ناو و ناوبانگیان دەرکەوت و وەك هێزیکی بی پرنسیپ کە پابەندی هیچ یاساو رێسایەکی سەربازیی نەبوون، لە جەنگەکاندا لەلایەن سوڵتانەوە بانگێشت دەکران و ئەوانیش وەك جەنگاوەرێکی سوڵتان دڵڕەقانە بەردەبوونە گیانی دوژمنانی ئیمپراتۆرییەکەو هەرچییان پێبکرایە لە کوشتن و سوتان و تاڵانیی و وێرانکاریی ئەنجامیان دەدا.

رۆژنامەکە، کە لەژێر کاریگەریی رووداوەکانی ئەو سەردەمەدا بووە، دەڵێت ئەمانە ، وەك سیمبولی خوێنڕێژیی و بەنماوی شەیتانی شەو ناسراون و تەنانەت هەر منداڵێك لاسارە تەنیا بەناو هێنانیان بێ متەقە خامۆش دەبێت. پاشان رۆژنامەکە باس لەو رووداوانە دەکات کە هێزی باشبزووق لە ساڵەکانی ١٨٢٢ و ١٨٧٧ و دواتریش لە ساڵی ١٨٩٤دا لەشەڕی یونانیی و بولگاریی و ئەرمەنییەکاندا بەشدارییان کردووەو ئەو تاوانانەش ئەختەبەرچاو لە کوشتن و بڕین کە دژی دوژمنانی سوڵتان ئەنجامیانداوە و هەرچیشیان بینیوە لەماڵ و پارەو فەرش و مەرو ژن و ..هتد تاڵانیان کردووە.

پاشتر رۆژنامەکە، هاتۆتەسەر باسی کورد کە هیزی سەرەکیی پیکهێنەری باشبزووق بوون و زۆر بەخراپی دابەزیوەتە سەریان. دەڵێت ئەمانە کۆچەرن و لەوانەیە نەوەی کاردۆخییەکان بن کە لەدەورانی کۆندا شاخەکانی سنووری رۆژهەڵاتی ئاشوورییەکانیان داگیرکردووە. ئەوان وەك هەر گروپیکی رۆژهەڵاتی ئەفسانەی خۆیان هەیە کە ریشەی خۆیانی بۆ بگێڕنەوە و ئەوان بەخۆیان دەڵێن لۆردی چیاکان.

killed people, gutted houses, taking money, carpets, sheep and women, and robbed travelers. Daring and great were our deeds, and the mouths of men were full of them."

Who are these Bashi-Bazouks who pride themselves on being such mighty men of valor, calling themselves "Lords of the Hills?"

They are Kurdish nomads, descendants probably of the ancient Carduchi, who occupied the mountainous eastern border of the Assyrian empire in the time of its glory. Like all Orientals, they have a legend of their own origin which may account for their Ishmaelitish proclivities. "Ages ago," runs the legend, "there was in the capital of Persia a king famous even there for his cruelty. For many years his crimes went unavenged. At last the gods sent two serpents to take up their abode, one on each shoulder. These serpents preyed upon his flesh, which was constantly renewed, so that each morning found him with the same suffering to be undergone. Studying how to escape the torment, and reasoning that his own flesh was no sweeter than that of his nobility, he sent out among the wealthy families of his kingdom and commanded all the young men to be brought before him.

"Every morning lots were cast, and two of these were taken and fed to the serpents to divert them from the king. Naturally, terror reigned throughout the kingdom, and the subjects set their wits to work in turn to discover a way of cheating both king and serpents. Wise ones reasoned that when the first taste of the serpents was sated, a sheep might satisfy their hunger. Accordingly each morning lots were drawn between the two victims and one escaped and fled to the mountains, while his comrade paid the penalty. How long this was carried on the legend does not say, but long enough, however, to result in the gathering of a large number of the escaped nobility in the mountains of Demavend, and these banded together to avenge the wrong upon them and upon their kindred. Thus there grew up a race whose hand was against every man and every man's hand against them."

While there are many different tribes or clans among the Kurds, they may be divided roughly in two general divisions, the nomads, lawless and brutal, to which belong the Bashi-Bazouks, the serfs or subject Kurds, who are merely stolid, stupid peasants, content with tilling the soil in the most rudimentary way, but displaying wonderful skill in weaving rugs.

The nomadic Kurds never work, but meaning literally "crazy heads," and than ordinary brigandage is going on, depend upon the Armenians, as a parasite does upon a plant. When not upon

ئنجا باس لەو ئەفسانەیە دەکات، گوایە پاشایەکی ستەمکار لەپایتەختی وڵاتی فارس بێ ئەندازە دڵرەق و خراپەکاربووەو لەئاکامی ئەوە دوومار لەسەر شانی رووا‌ون کە بەردەوام ئازاریان داوە، ئەویش خانەدانەکانی کۆکردۆتەوەو ئەوەی بەسەریاندا سەپاندووە کە دوو هەر رۆژێك لاوی بۆ دابینبکەن تاکو بیانداتە مارەکان و ئازاری هیوربێتەوە. حەکیمێکیش یەك لەلاوەکانی رزگارکردووەولەبری ئەوە مەرێکی بۆ سەربڕیوەو گۆشتەکەی داوەتێ. بەم شێوەیە ئەم لاوانە لەچیاکان پەرتبوون و دواتر پێکەوە گروپێکیان پێکهێناوە کە سەرچاوە و باوانی کوردانن.

پاشان رۆژنامەکە کوردان ، کە لەژمارەیەکی جیاواز خێل و عەشیرەت پێکدێن، دەکاتە دووبەشەوە، گروپێکی خێلەکیی کۆچەری سەرشێتیی چەتە و کێویی دڵڕەق کە لەشاخەکاندا نیشتەجێن و بێ ئیش و کار لەسەر سەرانەسەندن و تاڵانکردن و پەلاماری نیشتەنییەکان بەتایبەت ئەرمەنەکان دەژین و چیان چنگ بکەوێ لەماڵات و هێسترو دانەوێڵە، لەگەڵ گروپێك لەو جووتیارو سەپان و رەنجەرو وەرزێرانەی خەریکی زەویکێلانن و ئەمانە رەعیەتن و خەڵکانیکی نەخویندەوارو نەفامن ، بەڵام لەتەونکاریی و فەرشچنیندا زۆر کارامەو شارەزان. سوڵتان پیاوەکانی خۆی لەنێو تاقمی یەکەمدا هەڵدەبژێرێت . ئەمانە خۆیان بەجەنگاوەری سوڵتان دەزانن و پابەندی هیچ یاساو رێسایەك نیین و لەسەروو هەموو لێپرسینەوەیەکن، تەنیا ئەو کات نەبێت کە هێندە غرور دەیانگریت تورکێکی دەوڵەمەکەند دەگرن یان دەست بۆ ژنە تورکێك دەبەن.

کوردان موسوڵمانن و پابەندی تەریقەتە سۆفیگەراییەکانن، بەڵام لەکاتی جەنگدا هیچ پرنسیپێکی ئاینیی و نیشتیمانیی کۆتیان ناکات و تەنانەت تورکانیش وەك هاوپەیمانێکی مەترسییدار لێیان دەڕروانن.

تورك بڕیاری چەككردنی سەربازانی كورد دەدات

بەگوێرەی ڕۆژنامەی ئوستورالیی THE OBSERVER ADALIED كە لەڕۆژی ٥ی دیسەمبەری ١٩١٤دا، بڵاوكراوەتەوە، هێزەكانی تورك لە قەفقاس لەبەرامبەر هێزەكانی ڕوسدا تووشی شكستی گەورەبووون و دوو تیپیان نیوەی سەربازەكانی خۆی لەدەستداوەو دوو بەتالیۆنیش بەتەواویی ئیبادە بوون، توركان لەدۆخی بەڕیوەبردنی سەربازانی كورد ڕازیی نین و بڕیاریانداوە چەكیان بكەن.

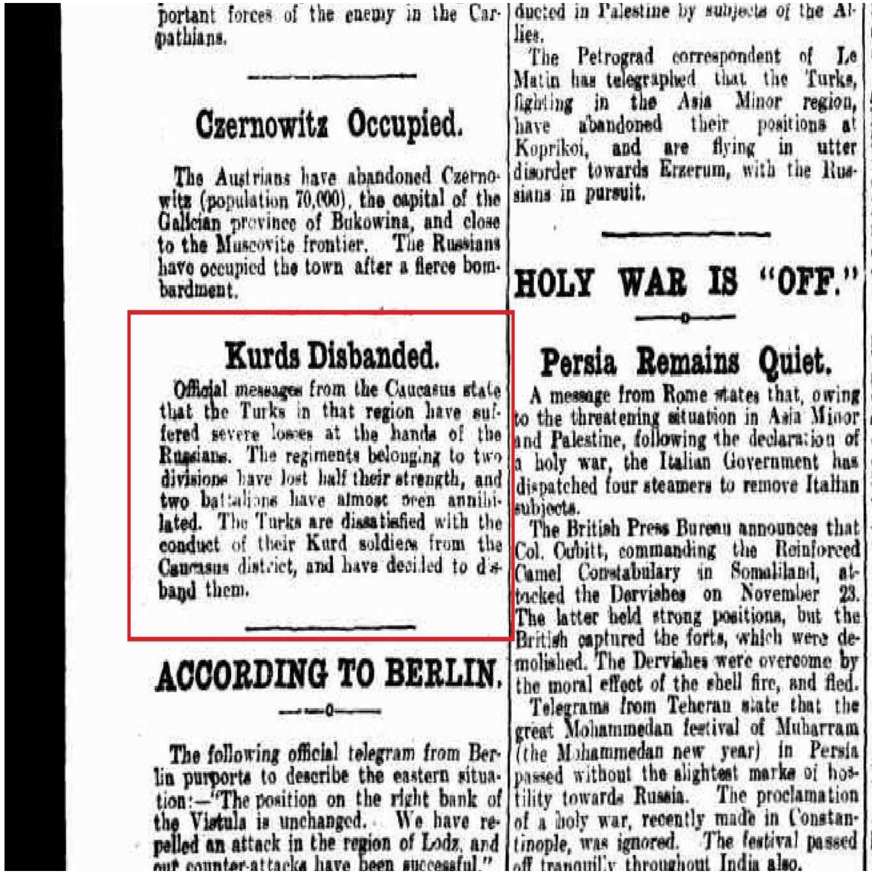

portant forces of the enemy in the Carpathians.

Czernowitz Occupied.

The Austrians have abandoned Czernowitz (population 70,000), the capital of the Galician province of Bukowina, and close to the Muscovite frontier. The Russians have occupied the town after a fierce bombardment.

Kurds Disbanded.

Official messages from the Caucasus state that the Turks in that region have suffered severe losses at the hands of the Russians. The regiments belonging to two divisions have lost half their strength, and two battalions have almost been annihilated. The Turks are dissatisfied with the conduct of their Kurd soldiers from the Caucasus district, and have decided to disband them.

ACCORDING TO BERLIN.

The following official telegram from Berlin purports to describe the eastern situation:—"The position on the right bank of the Vistula is unchanged. We have repelled an attack in the region of Lodz, and our counter-attacks have been successful."

ducted in Palestine by subjects of the Allies.

The Petrograd correspondent of Le Matin has telegraphed that the Turks, fighting in the Asia Minor region, have abandoned their positions at Koprikoi, and are flying in utter disorder towards Erzerum, with the Russians in pursuit.

HOLY WAR IS "OFF."

Persia Remains Quiet.

A message from Rome states that, owing to the threatening situation in Asia Minor and Palestine, following the declaration of a holy war, the Italian Government has dispatched four steamers to remove Italian subjects.

The British Press Bureau announces that Col. Cubitt, commanding the Reinforced Camel Constabulary in Somaliland, attacked the Dervishes on November 23. The latter held strong positions, but the British captured the forts, which were demolished. The Dervishes were overcome by the moral effect of the shell fire, and fled.

Telegrams from Teheran state that the great Mohammedan festival of Muharram (the Mohammedan new year) in Persia passed without the slightest marks of hostility towards Russia. The proclamation of a holy war, recently made in Constantinople, was ignored. The festival passed off tranquilly throughout India also.

ژنانی كوردی شیرنی ڕۆژهەڵات

ڕۆژنامەی ئوستورالیی THE ALBURY BANNAER AND WDONGA EXPRESS كە لەبەرواری ٢٧س ئۆكتۆبەری ١٩٢٢دا، چاپ و بلاوكراوەتەوە، باسی لەژنی كوردی ڕۆژهەڵاتی كوردستان دەكات چۆن بێ پەچەو عەبا بەڕووی سورەوە دێن و دەچن و ئەگەر بەخەندەوە سەیریان بكەین بەهەمان شیوە بەخەندە وەڵامت دەدەنەوە، ئەوان فرە سەرنجراكێشن و وەك هەر ژنێكی كوردی دیكە شیرین و قەشەنگ و بەچێژن. ژنانی كورد زۆر سەربەخۆن و هەرگیز ڕیگە بەپیاوەكانیان نادەن ژنی دووەم بێنن، ئەوان دۆخەكە لەرێگەی هەرەشە بەكوشتنی ئەوەی دووەم یاخود تێكدانی ئاشتیی خێزانیی پوچەدەكەنەوە. زۆریشیان نین كە بەوە ڕازیبوون جلە كۆنەكانیان داكەنن كە پێوەی بە ئازادیی دێن و دەچن و ئەو ئە پۆشاكانە بپۆشن كە ناسرەدین شای ئێران فەرمانی پێكردووە.

beautiful complexions. Let there be no mistake about that!

ATTRACTIVE KURDISH WOMEN.

Kurdish Women in Persia are particularly attractive. They go unveiled, and they have the straight, direct look of men. If you smile at them the direct look breaks into the most alluring of answering smiles. There is something about the Kurdish women graceful and delicious and sweet. They make one think of grapes and perfumed flowers and first love. Kurdish women are very independent. They won't always let their men take a second wife, settling the matter by promising to murder Number Two or otherwise upset family peace. Not many of them accepted the change in dress from their old free-moving robes ordered by the Shah Nassr-ed-Din, some four decades ago.

WASHING FROCKS.

شاندێکی ئاینیی کوردیی گەیشتە ئوستورالیا

ڕۆژنامەی ئوستورالیی Bairnsdale Advertiser and Tambo and Omeo Chronicl کە لەبەرواری ٢ی سێپتەمبەری ١٩٠٢دا، چاپ و بڵاوکراوەتەوە، لەهەواڵێکدا باس لە پێشوازیی وەزیری دەرەوەی ئوستورالیا (میستەر ئاتلین هەنت) لەشاندێکی ئاینیی کوردیی دەکات کە بۆ گەشتێکی وەرگرتنی هاوکاریی و پەنابەریی چووبوونە سەردانی ئەوێیان کردبوو، ئەوان داوانکردبوو کە ڕێسای سنووردارکردنی کۆچبەری بۆ کەیسی ئەوان هەڵبگیرێت و وەزیریش ئەو داوایەی بۆ بەدیهیناون.

police have ascertained that the dead woman's name was Marion [illegible], and that she was a domestic servant, and a recent arrival from Tasmania.

A medical examination of the woman has not disclosed any sign of an illegal operation having been performed upon her.

A KURDISH RELIGIOUS MISSION.

Mr Atlee Hunt, Federal Secretary for External Affairs, has had an interview with some Kurdish priests who are visiting Australia on a begging tour. The visitors asked that the provisions of the Immigration Restriction Act might be suspended in their case.

Mr. Hunt granted the exemptions as asked for.

SWITZERLAND AND ITALY.

The Consul for Switzerland to-day received a cable message announcing that diplomatic relations between that country and Italy had been resumed.

مردنی ئیبراهیم پاشا

٣ی ئۆکتۆبەری ١٩٠٨ و لەڕۆژنامەی Daily Post ی ئوستورالییەوە، مردنی ئیبراهیم پاشای سەرکردەی بەدناوی کورد ڕاگەیەندرا. پەلامارە لەیاسادەرچووەکانی کورد بۆسەر ناوچە بەرزاییەکانی نیوان دەشتەکانی مەرگاوان و تەرگاوان لەسنوری تورکیی- ئیرانیی، وایکرد ساڵی پار لەلایەن مەجدولسەڵتەنەوە، هەوڵێك بۆ سزادانیان بدات. لەکۆتایی یۆنۆی ١٩٠٧دا، ژمارەیەك گوندی کوردان سوتێنران. هەرچەندە کوردان هاوکارییان لەلایەن تۆپخانەکانی تورکانەوە پێگەیشت و هێزە ئێرانییەکان پەرتەوازە بوون. دواتر تورکان سنوریان بەزاند و ژمارەیەکی زۆر گوندنشینی کوردیان کوشت و زۆریان وێرانکاریی کرد. لەژوونی ئەو ساڵەدا، ڕوسەکان هاوکاریی حکومەتی بریتانیایاندا، سەرنجی بابی عالییان بۆ ئەو تاڵانییانەی کورد لە ورمێ ڕاکێشاو هەروەها ئەوەی بەشێکی خاکی ئێرانیان پچڕیوەو خستویانەتە سەر خاکی عوسمانی.ڕوسیا هێزەکانی تورکیی هاندا ڕێگریی بکەن لە دەستدرێژیی زێدەتر بۆ سەرقەڵەمڕەوی ئێرانیی.

دیسانەوە پاسکیلسوارە شوێنەونکراوە ئەمەریکییەکە

دوای چوارساڵ لەدیارنەمانی فرانك لێنزی پاسکیلسواری ئەمەریکی لە کوردستان، رۆژنامەی ئەمەریکیی THE HAWAIIAN STARکە لە رۆژی ٣١ی ئۆکتۆبەری ١٨٩٧دا، چاپ و بڵاوکراوەتەوە، لەبابەتیکیدا بەناونیشانی " یاسایەکی سەیر" باسی لەوە کردووە، کە وەزیری دەرەوی ئەمەریکیی، تەلەگرافێکی لە وەزیری ئەمەریکیی لە ئەستەمبوڵ پێگیەشتووە، کە کەیسەکەی فرانك لێزی پاسکیلسوار کە لە ناوچە ئەرمەنییەکان بەدەستی کوردان کوژراوە لە دادگا پێداچوونەوەی بۆکراوەو لەدادگاییکردنیکی نویدا بڕیاری لێدراوە. ئەوەی دوو ساڵ لەمەوبەر، مستۆ نیشێ کە سەرخێڵێکی کوردە لەگەڵ پێنج کەس لەپیاوەکانی لەسەر ئەو کەیسە دەستگیرکران و خرانە زیندانەوە لە ئەرزڕۆم، بەڵام ئەوانە لەزیندان هەڵاتوون و دادگاش بێتاوانی راگەیاندوون چونکە ئەوانە ئامادەگییان نەبووەو هیچ ئیدانەش نەکراون چونکە بی ئامادەگی تاوانبارکردن سوودێکی نابێ . وەزیری ئەمەریکیی لە ئەستەمبوڵ داوایلێکراوە فشاربکات بۆ وەرگرتنی قەرەبوی ٤٠٠٠٠دۆلار بۆدایکی فرانك لەپای لەدەستدانی کورەکەی لە ساڵی ١٨٩٤دا، بەو پێیەی حکومەتی عوسمانیی و بەرپرسانی خۆجی لەو ناوچەیە بەرپرسیارن لەو کەیسە چونکە دەبوو گیانی ئەو پاسکیلسوارەیان بپاراستایە کاتیك بەهەریمیکی ئەواندا تیدەپەڕێت، ئەوە ئەگەر لبنەرەتەوە هەر پیلانێکی ئەوانیش نەبێت.

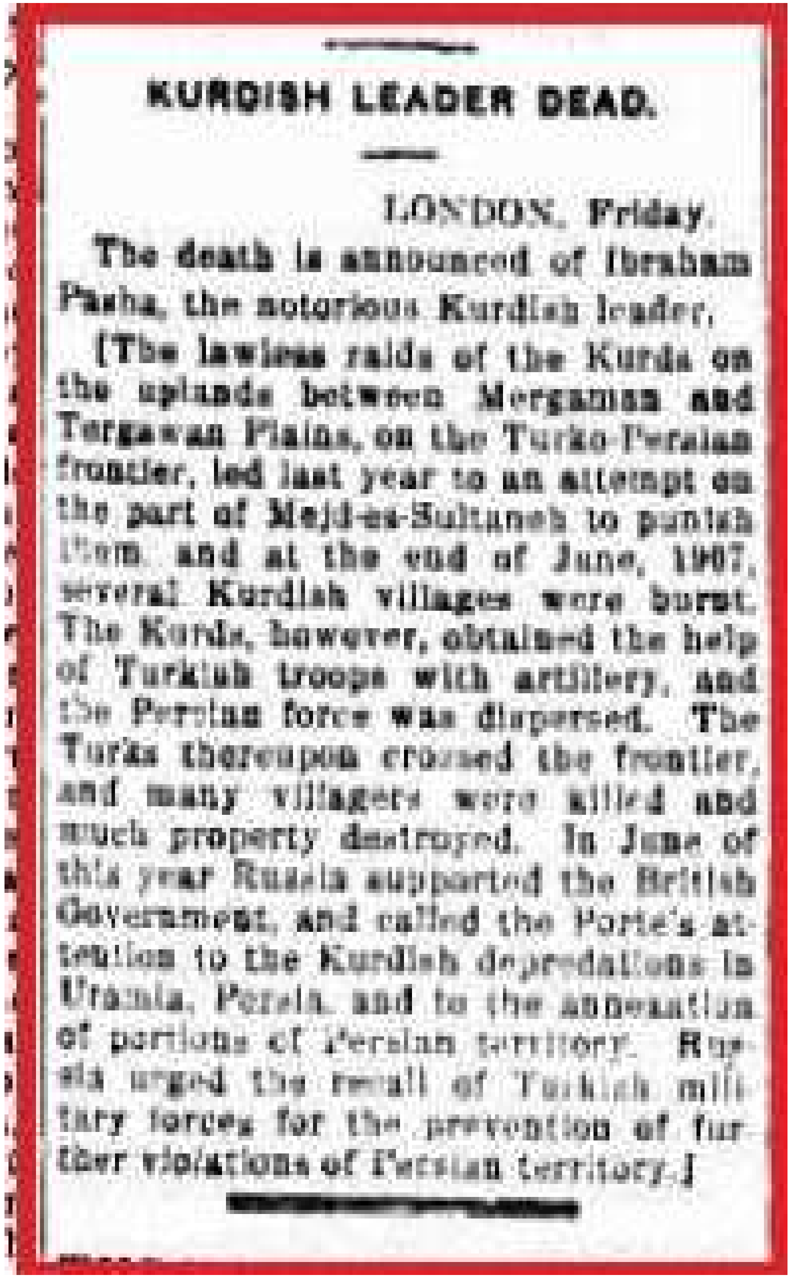

KURDISH LEADER DEAD.

LONDON, Friday.

The death is announced of Ibraham Pasha, the notorious Kurdish leader.

[The lawless raids of the Kurds on the uplands between Mergamsa and Turgawan Plains, on the Turko-Persian frontier, led last year to an attempt on the part of Mejd-es-Sultaneh to punish them, and at the end of June, 1907, several Kurdish villages were burnt. The Kurds, however, obtained the help of Turkish troops with artillery, and the Persian force was dispersed. The Turks thereupon crossed the frontier, and many villagers were killed and much property destroyed. In June of this year Russia supported the British Government, and called the Porte's attention to the Kurdish depredations in Urumia, Persia, and to the annexation of portions of Persian territory. Russia urged the recall of Turkish military forces for the prevention of further violations of Persian territory.]

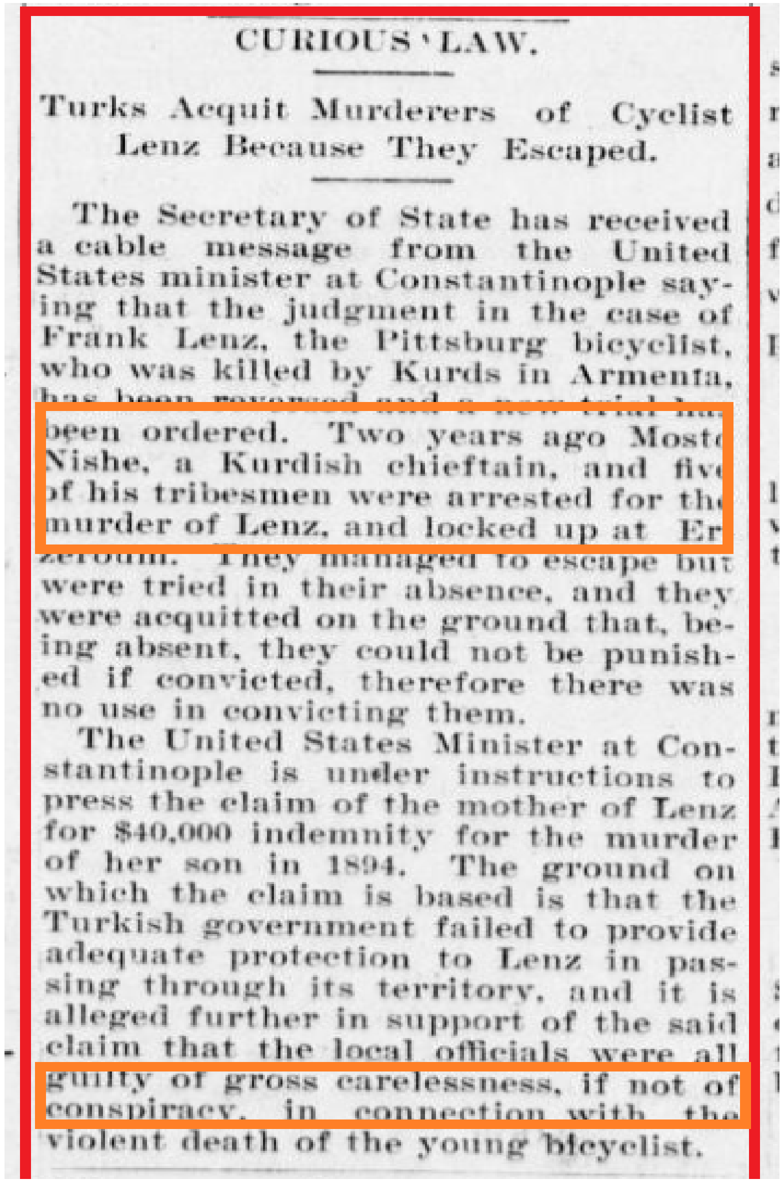

CURIOUS LAW.

Turks Acquit Murderers of Cyclist Lenz Because They Escaped.

The Secretary of State has received a cable message from the United States minister at Constantinople saying that the judgment in the case of Frank Lenz, the Pittsburg bicyclist, who was killed by Kurds in Armenia, has been reversed and a new trial has been ordered. Two years ago Moste Nishe, a Kurdish chieftain, and five of his tribesmen were arrested for the murder of Lenz, and locked up at Erzeroum. They managed to escape but were tried in their absence, and they were acquitted on the ground that, being absent, they could not be punished if convicted, therefore there was no use in convicting them.

The United States Minister at Constantinople is under instructions to press the claim of the mother of Lenz for $40,000 indemnity for the murder of her son in 1894. The ground on which the claim is based is that the Turkish government failed to provide adequate protection to Lenz in passing through its territory, and it is alleged further in support of the said claim that the local officials were all guilty of gross carelessness, if not of conspiracy, in connection with the violent death of the young bicyclist.

کارەکتەری کورد لەلای ئوستورالییەکان

لەژێر کاریگەریی نووسینە توندەکانی رۆژنامە ئەروپییەکان سەبارەت بە کورد، لەئاکامی سیاسەتی دەوڵەتی عوسمانیی و کردنی بەشێك لەکورد بەمەقاشی دەستی خەلافەت بەدژی رەگەزە ناموسلمانەکانی ئیمپارتۆرییەتەکە، رۆژنامەی ئوستورالیی (The Maitland Mercury and Hunter River General Advertiser) کە لە رۆژی ١٨جولای ١٨٨٥دا، چاپ و بڵاوکردۆتەوە. بابەتیکی بەناونیشانی:" سروشتی نزمی کوردان " بڵاوکردۆتەوە نووسیویەتی کە کورد رێگەی ئەوەی پی نادری ژنی هەبی تاوەکو بە کرداریی نەبێیتە دز بەڵگەش بۆ ئەوە دینێتەوە گوایە کەیسێك دەزانێت کە کوردێك کە کوڕی پیاویکی دەوڵەمەند بووەو دەرەفەتی ئەوەی بۆ هەڵنەکەوتووە دزی بکات، ئەم کورە حەزی لە کچێك کردووە، بەلام باوکی کچەکە رازیی نەبووەو پیکەنیوە کە چۆن کچەکەی بداتە کوڕێك کە نە تالانچیتیی کردووەو نە گیرفانیکی بڕیوە!! خزمانێکی بەتەمەن و تیگەیشتووی کورەکە بە باوکیان وتووە، لەو میگەلەی خۆت با چەند سەر مەرو مانگا جیاکاتەوەو کورەکەت بیداتەپێش خۆی و بەنێو دێدا بیهینیت و ئیدیعا بکات کە دزیویتیی، بەشکم خوایە باوکی کچە دڵی نەرم بێت! وەڵا کوڕەکەش کاتێك بەو مەرو مانگایانەوە بەرەو گوند دێت لەرێگا تووشی چەند جەردەیەکی راستیینە دەبێت و کاتێك دەبیینن بەتەنیا ئەو هەموو مەرو مانگایەی داوەتەپێش زۆری پێ موعجەب دەبن و هەر لەوێدا بڕیاردەدەن بیکەنە ئەندامێکی باندەکەی خۆیان و بەمشێوەیە کورە دەبیتە جەردەو دزیکی راتسیینەو کچەکەش دەخوازێت.

from his room. He was discovered in the garden, but he didn't want any breakfast. He had made his morning meal off what remained of the bread and cheese and beer.

THE LOW MORAL INSTINCTS OF THE KURDS.

A Kurd is not allowed a wife until he is a practiced robber. I know a case where the son of a rich Kurd, who had never had occasion to steal, fell in love with a girl, but her father laughed at his suit because he could neither burgle nor pick pockets. The Kurd went to his aged parent for advice. "My son," said the old man, "get up at sunrise and steal some sheep and cows from your own pastures. Drive them through the village, and everyone will suppose that you have stolen them." This the young man did, but on his way to the village he fell in with some real bandits, who so admired his pluck, for they believed he had stolen the animals, that they made him one of their number, and he became a real thief and got the girl too.

کوردانی خیلەکیی لە ورمێ هاوکاریی لەشکری ئێران دەکەن

بە گوێرەی رۆژنامەی(Examiner) ی ئوستورالیی، کە لەرۆژی ٢٦ی دیسەمبەری ١٩٤٥دا، چاپ و بڵاوکراوەتەوە. لەناونیشانێکیدا"کوردان یارمەتی لەشکری ئێران دەدەن" پەیامنێری رۆیتەر لەتارانەوە رایگەیاندووە کە کوردە خیلەکییەکان لایانداوەتە پاڵ هێزەکانی حکومەتی ئێرانیی لەرەزائیە کە لەلایەن دیموکراتەکانەوە (ئاسوری و قەفقاسییەکان) گەمارۆدراون و دوا شاری هەریمی ئازەربایجانیی ئێرانییشە کە تا ئەوکاتە خۆیان بەدەستەوە نەداوە .

بەپێی هەواڵەکە، کوردان کە هەمێشە بەرهەڵستیی دەسەڵاتدارێتیی لەشکری ئێرانییان کردووە، ئەمێستا چالاکانە لەدژی دیموکراتەکانی ئازەربایجان، کەوتوونەتە هاوکاریی لەشکری ئێرانیی، بەلام ئەوەنەش چەك و تەقەمەنییان نەدراوەتێ کە ببنە مایەی گرفتی کاریگەر.

KURDS HELP PERSIAN ARMY

LONDON (A.A.P.).—Kurdish tribesmen have joined forces with the besieged Rezaieh garrison, which is the last Azerbaijan town held by the Government forces still holding out against the autonomous forces, says Reuters correspondent at Teheran.

The Kurds, who have always opposed the Persian army's authority, are now actively aiding regular Persian forces against Assyrian and Caucasian democrats, but their arms, ammunition and reserves are reported to be insufficient to make a decisive contribution.

دابونەریتە جۆراوجۆرەکانی هاوسەرگیریی لەلای کوردی عێراق

رۆژنامەی ئوستورالیی Narandera Argus and Riverina Advertiser کە لە ١٦ی مایۆی ١٩٤١دا، چاپ و بلاوکراوەتەوە،بابەتیکی بەم ناونیشانەی سەرەوە بڵاوکردۆتەوەو دەلیت کە کورد یەکیك لەخیلە گرنگەکانی عێراق پێکدێنن. کوڕی کورد کە لەدایکدەبێت سێ شەو و سێ رۆژ ئاهەنگ و هەڵپەرکێی بۆ دەگێرن. لەتەمەنی پێنج ساڵی پۆشاکی بۆدەکەن و ریك وەك باوکی شەرواڵیکی فش و چۆغەیەکی درێژی لەبەر دەکەن و پشتوێنیکی لەناوقەد دەبەستن و هەروەها کلاوپێچیشی لەسەردەکەن و بەوەش دەبێتە قۆزترین منداڵی جیهان .
کە گەورەبوو گەیشتە ١٨ ساڵ ژنی بۆدێنن. ئەگەر کوری خێزانیکی هەژار بێت، خێزانیکی خزم و ناسیاوی وەك خۆیان دەدۆزنەوە، کە ئەوانیش کوڕێکیان هەبی وەختی ژنی بێ، جا ئەوسا ژن بەژن دەکەن و خوشکەکانیان دەگۆڕنەوەو هەردوو ئاهەنگەکە لەکاتێکدا پێکەوە دەکرێ و هیچی تێناچی تەنیا ئەو شاییو زیافەتەی کە سێ رۆژ دەخایەنێت و مەسرەفی ١ەند دەەستەقاپ و بەڕو کومباریك کە هەر ٥ جونەیهی ئیستەرلینیی دەکات.

لەنێو خێزانە دەوڵەمەندەکان مەسەلەکە جیاوازەو سەندن شوێنی ژن بەژن دەگرێتەوە، لەم کاتەشداجوانی کچەکەو ویستی خیزانەکە بۆ خزمایەتیی و دانوسان و رێکەوتن بۆ ئەنجامدانی هاوسەرگیرییەکە مەسەلەی بنەڕەتین. دواتریش لەشاییی دەوڵەمەندەکان بەهەزارەها کەس بانگدەکرین و پارەیەکی زۆر بۆ ززیافەت و خوانی گشتی سەرفدەکرێت .

لەنێو کوردانی خیلەکیش، رەوشی هاوسەرگیریی هەروەها جیاوازە، ژن لەنیو خێلەکاندا، تەواوی کارەکان ئەنجام دەدات، پیاوەکان هەر دەڵێن و دەخەون. بەڵام شەو بەدەگمەن دەخەون و لەنێو دەوارەکانیان دەمێیننەوەو پاسەوانن...
لێرەش جوانی ژن و تواناکانی رۆڵ لە هاوسەرگیرییەکەیدا دەبینن،

بەتایبەت لیوەشاوەیی لە چینین و تەونکاریی و پۆشاکسازیی و راپەڕاندنی کاروباری خێزان.
ژنی کورد تاڕادەیەك سەرنجڕاکێشە، ئەو بێ پەچەو عەبا و بەرووی دیارەوە ئازادانە دیت و دەچێت، ئەو خوان شکۆی تایبەتی خۆیەتی، هەرچەندە وەك بەشیك لەموڵکایەتیش حیساب دەکرێ، کەچی زمانی ناوەستێ و ئەوانیش زۆربەی جار هەروەك ژنانی ئوستورالیی رقیان لەوەیە بێدەنگبن. دەوترێ کاریگەرییان لەسەر مێردەکانیان زۆر بەرچاوە .
فرە ناسراوترین ژنی کوردستان، عادیلە خانمە. ئەوەی پاش مردنی مێردەکەی، سەرۆکایەتیی خیڵی جافی گرتە ئەستۆو دەوترێ بەهەمان شێوەی حوکمی ئەلیزابێسی لەئینگلتەرا، ئەویش ئاوا ژیرانەو ئازایانە حوکی جافەکانی کردووەو لەسەردەمی ئەودا جافەکان لەعێراق بە توانای بازرگانیی و سامانداریی و دەسەڵاتیان ناسرابوون.

The Kurds of Iraq — Varied Wedding Customs

[illegible]

The Kurdish woman is rather remarkable. She goes about openly and unveiled. She carries herself with commanding dignity. While women are still regarded as chattels, their tongues are not so silent. They often nag quite as much as in Australia. Their influence over their spouses is said to be most marked.

The most famous women of Kurdistan was Adela Khanum. On the death of her husband, she took over the chieftainship of the Jaf tribe. It is said that she ruled with the brains and firmness of Queen Elizabeth. As in Elizabeth's reign England waxed great, so in Adela's reign the tribe of Jaf was known throughout Iraq for its wisdom in trading, its power and its wealth.

قەرە فاتیمە

کوردان بەدرێژایی مێژووی عوسمانیی لەسایەی باڵادەستی هزری مەزهەبیی، سوتەمەنی جەنگ و شەڕەکانی عوسمانیی بوون دژی دراوسێکانی، هەر لەشەڕی چاڵدێران و هێرشکردنە سەر سەفەوییەکان لە ساڵی ١٥١٤ تاکو هەڵایسان و کۆتایی ی جەنگی یەکەمی جیهانیی لەساڵی ١٩١٤-١٩١٨. جەنگی قەرم (١٨٥٣-١٨٥٦)یەکێك بوو لەو جەنگانەی کە لەنێوان عوسمانییەکان و روسەکاندا هەڵگیرساو ئینگلیزو فەرەنسییەکانیش لەم جەنگەدا پشتگیریی عوسمانییەکانیان کرد. کوردانی ئیمپراتۆری عوسمانی لەم جەنگەشدا پشتگیریی خەلیفەیان کردو دژی روسان گلانە جەنگەکەوە، یەکێك لەو کوردانەی کە لەم جەنگەدا ناوباگی پەیدا کرد خانمیکی جووتیاری کورد بوو بەناوی (فاتە رەش /قەرە فاتیمە)، ئەوەی خوشکی قەرە بیلال بوو لەخێڵی سیمینلی، ناوبراو بەخۆی و ٣٠٠ سوارەی کوردەوە بەشداری شەرەکەی کردو دواتریش بۆ بەرزکردنەوەی ورەی سەربازانی خەلافەت بەو هیزە کوردییەوە لەساڵی ١٨٥٤دا سەردانی ئەستەمبوڵی کرد، وێنەی ئەم خانمە لەکاتی چوونە ناو ئەستەمبول و ئەو پێشوازییە مەزنەی لێی کراوە لەلایەن مێژوونووسی هونەری بەناوبانگ (گوسیپ فوساتی) یەوە گیراوە، کە لەودەمەدا بۆ نۆژەنکردنی ئەیاسۆفیای سەردانی ئەستەمبوڵی کردبوو.

هەروەها لەم بارەیەوە رۆژنامەی ئەمەریکیی (Barbour country index) کە لە ٢١ی دیسەمبەری ١٨٨٧دا، هەواڵی گەیشتنی قەرە فاتیمەی بۆ ئەستەمبول لەوتارێکدا بەناونیشانی :" ژنەجەنگاوەرێکی بەناوبانگ. قەرەفاتیمە ژنە جەنگاوەرێکی سامناکی کوردستان" بڵاوکردۆتەوەو باسی ئەوە دەکات چۆن خەڵك بە هاتنی ئەم ژنە جەنگاوەرە ناوازەیەی کوردستان بۆ ئەستەمبوڵی پایتەختی ئیمپراتۆری عوسمانیی سەرسامبوون و بەخۆشحاڵییەوە پێشوازییان لیکردووە. ئەو ژنە جەنگاوەری کورد کە بەگوێرەی رۆژنامەی " پاڵ ماڵ گازیت" سەرەتای کارو چیرۆکەکەی بۆ جەنگی کریمە دەگەڕێتەوە، کە وەك

فەرماندەیەکی ژن، لەشکرێکی لە سوارەی کوردانی خۆبەخش سەرکردایەتیی کردووەو ئازایەتییەکی کەموێنەیان لەو جەنگەدا پێشانداوە. حکومەتی عوسمانیش لەپای ئەو رۆڵە مەزنەو ئەو ئازایەتییە ناوازەیە، مانگانەیەکی بۆ بڕیوەتەوە کە ٥٠٠٠ پیاستەرە، ئەوەی کە لەکوردستان دەتوانی بەراحەتیی پێی بژی . ئەو ژنێکی باریکەلەی بالابەرز و ئەسمەربوو، رووخساری وەك هەڵۆیەك دەردەکەوت و زیاتر لەپیاویکی ٤٠ سالانە دەچوو تا ژنێکی ٧٥ ساڵ. ئەو پۆشاکێکی سەربازیی قەوزاکییانەی کردۆبووەبەر کە بەو نیشان و مەدالیایانەی بەرگە سەربازییە فەرمییەکەیەوە کەبەلای سنگیدا شۆڕببووەوەو دەدرەوشایەوەو لەنێو سەربازەکانیدا وەك فەرماندەیەکی لەشکری عوسمانیی، شکۆیەکی دیاری هەبوو کە لەشەقامەکانی ئەستەمبوڵدا زۆر سەرنجڕاکیش بوو.

دواتر رۆژنامەکە باسی لەو بیرەوەرییەی ژێنرال لێسپیناس دەکات کە یەکێك بووە لە ئەفسەرانی هێزە هاوپەیمانەکانی عوسمانیی، کە پێش ئەوەی لە کریمە جێگیربن، لە خیوەتەکەی خۆیدا جگارەیەکی داگیرساندووەو لەگەڵ برا ئەفسەرەکانیدا گفتوگۆیان کردووە، لەناکاوی دەنگێکی ناوازەی هاوارو تەپڵو مۆسیقایەکی بەهێز رایچڵەکاندوون و ئەو ناوەی وروژاندووە، سەربازەکان رایان کردۆتە سەر گردەکان تا بزانن ئەم هەرایە چییە و دەبینن ژنێك سەرکردایەتیی نزیك ٣٠٠ سوارەی کوردی کردووەو بەرەو مەیدانەکە ملدەنێن...

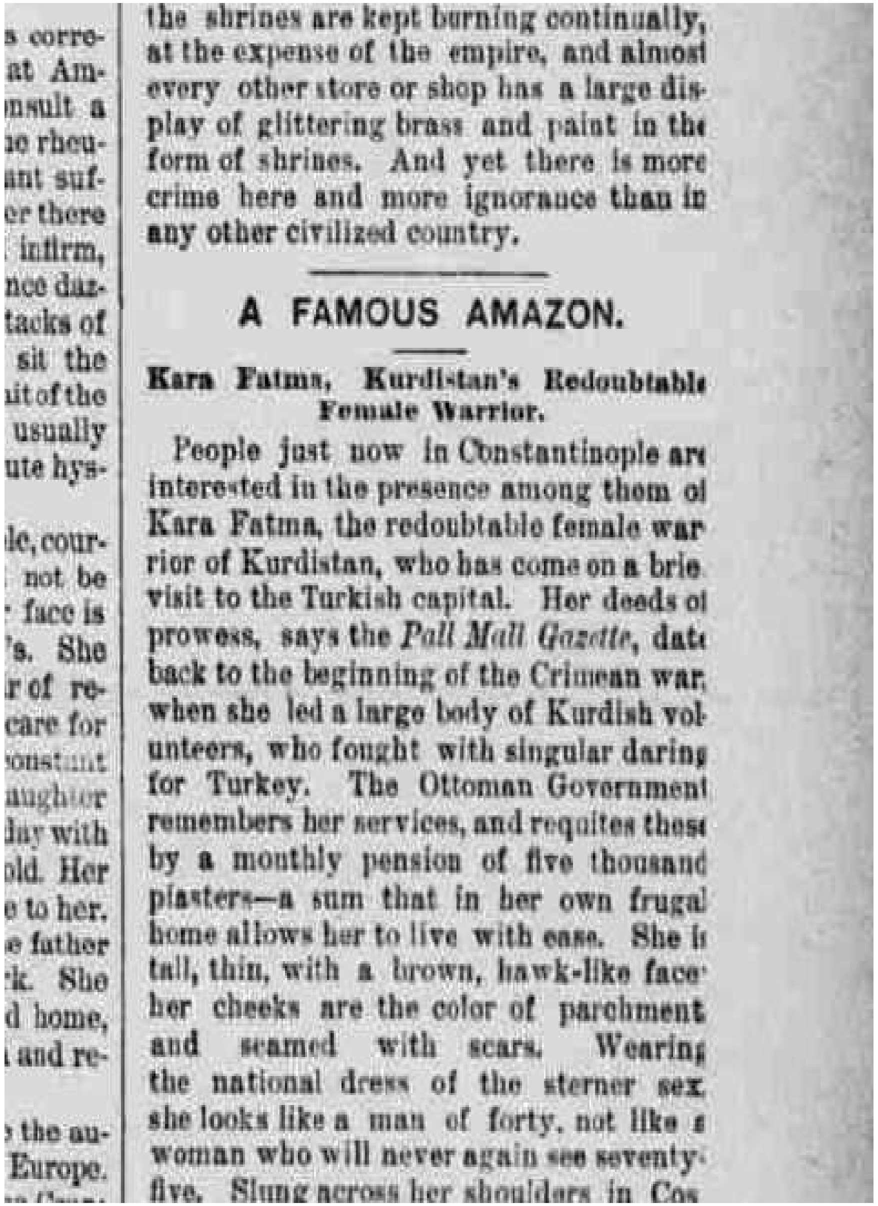
the shrines are kept burning continually, at the expense of the empire, and almost every other store or shop has a large display of glittering brass and paint in the form of shrines. And yet there is more crime here and more ignorance than in any other civilized country.

A FAMOUS AMAZON.

Kara Fatma, Kurdistan's Redoubtable Female Warrior.

People just now in Constantinople are interested in the presence among them of Kara Fatma, the redoubtable female warrior of Kurdistan, who has come on a brief visit to the Turkish capital. Her deeds of prowess, says the *Pall Mall Gazette*, date back to the beginning of the Crimean war, when she led a large body of Kurdish volunteers, who fought with singular daring for Turkey. The Ottoman Government remembers her services, and requites these by a monthly pension of five thousand piasters—a sum that in her own frugal home allows her to live with ease. She is tall, thin, with a brown, hawk-like face; her cheeks are the color of parchment and seamed with scars. Wearing the national dress of the sterner sex she looks like a man of forty, not like a woman who will never again see seventy-five. Slung across her shoulders in Cos

"ئیدا فایفیر" یەکەمین ژنە گەشتکەری ئەوروپیی لەکوردستان : تەنانەت لەنێو دزانیشدا جوامێریی و کەرامەت هەیە!

١٨٠ ساڵ بەرلەئێستا و دروست لە ١٤ی تەموزی ١٨٤٨دا، یەکەمین ژنە گەشتکەری ئەوروپیی کەناوی (ئیدا لورا فایفیر ١٧٩٧-١٨٥٨)بوو گەیشتە رەواندز. ئیدا فایفر ژنە نەمساوییەکی بەهێزو زیرەك و وریا لەڤێنای پایتەختی نەمسا، لەخیزانیکی دەوڵەمەند، لەدایکبووە. باوکی بازرگان بوو، هەر لەمنداڵییەوە ئیدای بەشێوەیەکی تایبەت پەروەردە کردبوو، جگە لەزانست و هونەر و مۆزیك، وەرزشیشی فێردەکرد و هاندەریکی مەزنی بوو. ئیدا لەساڵی ١٨٢٠، هاوسەرگیری لەگەڵ دکتۆر فایفیر کرد کە ٢٤ سال لەخۆی گەورەتربوو، بەوەش ناوی بووە ئیدا فایفیر و دوای چەند ساڵیك دوو کوڕی بوو، مێردەکەشی لەساڵی ١٨٣٨ مرد. ئەم ژنە نەمساییە، لەپاش مردنی مێردەکەی کەوتۆتە گەشتکردن لەجیهاندا و بەدوای زانست و دۆزینەوەوی شوینی نویێ دا گەڕاوەو سەرنج و تێبینییەکانی رۆژانەی خۆی کۆکردۆتەوەو دواتریش بۆتە ئەندامی کۆمەڵەی جیۆگرافیی بەرلین و پاریس، بەلام ئەو دەمە هێستا لەلەندەن پێیان وابوو ژنان ناتوانن هەڵگریی فیکری جدیی بن. گەشتی یەکەمی فایفیر لە ١٨٤٣دا، بۆ فەلەستین بوو، ئەو گەشتەشی کردە کتێبێك بەناوی (گەشتی ڤینایيەك بۆ خاکی پیرۆز). دواتر گەشتیکی تری کرد بۆ ئەوروپای رۆژهەلات و ئەلمانیاو وڵاتانی ئەسکەندافی و گەڕایەوە نەمسا. گەشتی سێیەمی لەساڵی ١٨٤٥ دەستپیکردو ٣ ساڵی خایاند. ئەم گەشتەی لەنەمساوە بەرەو زەریای ئەتڵەسی و لەویوە بۆ بەرازیل و شیلی لەئەمەریکا باشوور، ئنجا لەوێوە بەریگەی زەریای ئارام بۆ چین و هندو ئنجا بەرەو میسۆپۆتامیا و بەرەو ژوور تا دەگاتە موسڵ، لەموسڵەوە بەرێگای خەلیفان و گەلی عەلی بەگدا خۆی دەگەنیتە رەواندزو لەوێشەوە بەرەو سابلاغ و تەبریزو بەرەو باکوری ئێران، لەوێشەوە بەرەو دەریای رەش و بۆ ئەستەمبوڵ و لەریگای دەریاوە گەڕاوەتەوە نەمسا. ئەم گەشتەشی لەساڵی ١٨٥٠ بەناوی (گەشتی ژنێك بەدەوری جیهاندا)

Kurdisk amazon.

Sabbath Re

"THE SEVENTH DAY IS THE SABBATH OF THE LORD THY GOD

NEW YORK, FIFTH-DAY, JULY 17, 1851.

THE DEAD.

MADAME IDA PFEIFFER.

چاپ و بڵاوكردەوە.

ڕۆژنامەی (THE SABBATH RECORDER) ئەمەریكی ، لە ١٧ی جوڵای ١٨٥١، چاوپێكەوتنێكی لەگەڵ ئەم خانمە بڵاوكردۆتەوە سەبارەت بەئەو بیرەوەریی و سەرنجانەی لە گەشتنامەكەیدا بڵاوی كردوونەتەوە، خاتوو فایفیر ئاماژەی بەوە داوە كە لەو گەشتەیدا سەردانی وڵاتێكی فرە مەترسیداریی كردووە كە خێڵگەلێكی شوانكارە خاوەنەكەین كە ناوی كوردستانە و زیاتر لەجارێك لەم ناوچەیە كەتومەتە دەستی چەتەو ریگرەكان.

شایەنی باشە، خاتوو فایفیر كە تەمەنی تۆزێك هەڵگەڕابوو، هەروەك ئەو پەندە عەرەبییەی دەڵێت (المفلس فی القافلة أمین)، لە گەشتەكەیدا تاكتیكێكی سەیری گرتبۆبەر، ئەو دەگەیشتە هەر شارێكی گەورە سەردانی كونسڵخانەو مسیۆنێرەكانی دەكردو پارەو شتە گرانبەهاكانی لەوی دادەنان و كاغەزی لێیان وەردەگرت بۆئەوەی چووە هەر شاریكی تر داوای یارمەتی لە بنكە مسیۆنێریی و بازرگانییەكانی ئەوی بكات و ئیدی لنیوانی ئەو شارانەو لەكوردستانیش بە بوخچەیەكی بچووك و زۆرجار بی هیچ پاریزراوییەك و بەسورای بارگیرێكەوە ملی رێگەی دەگرت!

ئەوەی چاوپیكەوتنەكەی سازكردووە دەڵێت: واتە لەزۆربەی حاڵەتەكاندا تەنیا بووی؟!!

فایفیریش لەوەڵامدا دەڵێت : بەتەواوی بەلێ...ئەوان ئیدی چیان بكردایە؟! لەبەر چاویان ژنێكی بەساڵاداچووی بێهیزی نەپاریزراو و لەدنیای خوادا تەنیا بوخچەیەكی بچووكی پێیە، تەنیا رایاندەگرتم و پاش چەند پرسیارێك، ئەوپەڕی لەئەسپەكەیان دادەبەزاندم و بێ هیچ دەستوەردانێك رەوانەیان دەكردم"

جارێكیان، تینوێتی تاوی بۆ هینابووم، دوای ئاوم لێكردن، لەو كوندەیەی خۆیان پێیان دەخواردەوە، دەستوبرد پێیان دام.

رۆبن هودگەلێكی زۆر هەن كە ناویان لەگۆرانییەكاندا تۆمارنەكراوە، دیارە جوامێریی و كەرامەت لەنیو دزانیشدا هەن و سروشتی مرۆڤ هەمان شتە جا لەجەنگڵستانەكەی شێرود بیت یان لە چیاوچۆڵەكەی كوردستان."!

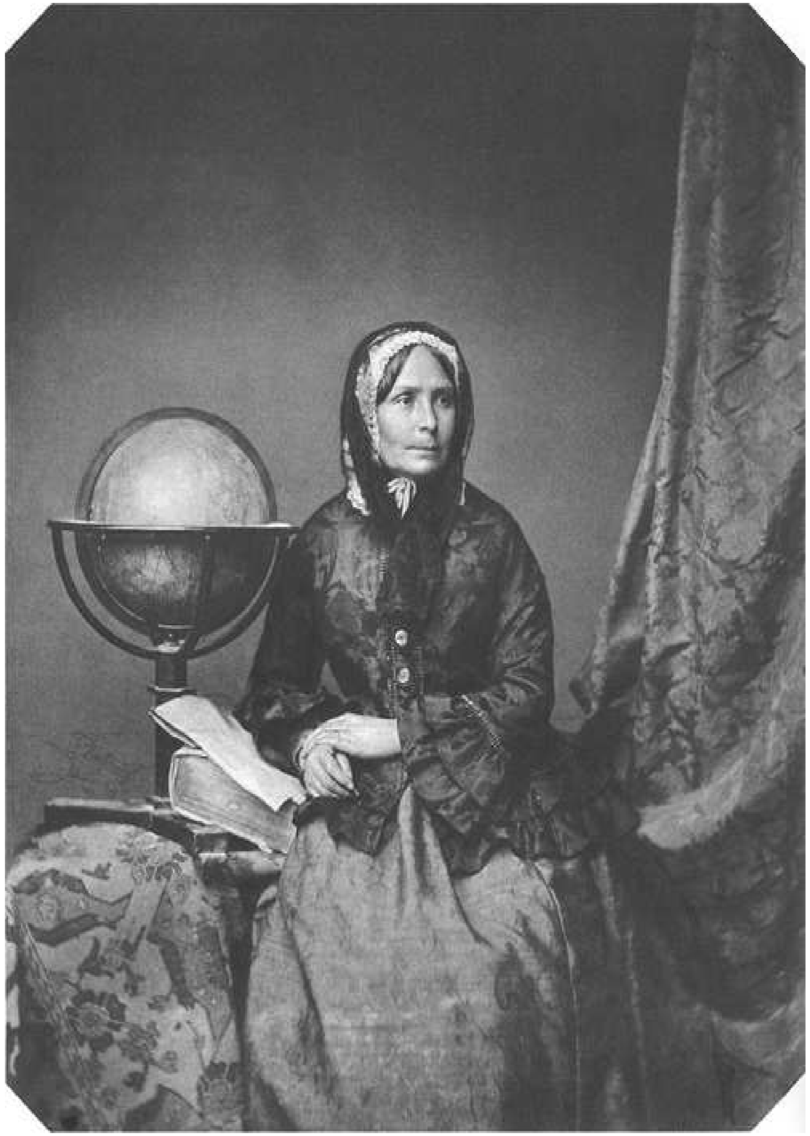

ئیدا لورا فایفیر

کوردانی باش و خراپ

رۆژنامەی ئەمەریکیی (**THE NAPLES RECORD**) لە رۆژی ٢٠ی ئوتی ١٩٣٠، بابەتێکی بەوناونیشانەی سەرەوە و بەوێنەی کوردێکی تفەنگلەشانەوە لەسنوری تورکیا-ئێران بڵاوکردۆتەوە کەلەلایەن کۆمەڵەی ناشناڵ جیۆگرافییەوە ئامادەکراوە. بابەتەکە سەرەتا باس لەوە دەکات کە ئەو کوردانەی کەلەسنورەکانی ئێران-تورکیادا بەشێوەی چەکدارانە راپەڕیون و تورکەکان هێزێکی زۆریان لەنزیك چیای بەناوبانگی ئارارات کردوونەتەسەر، بۆ ماوەی هەزاران ساڵە دژ بە دەسەڵات و دەوڵەتە دامەزراوەکانی ئاسیای بچووك راپەڕیون و لەشەڕدا بوون، لەو رووەشەوە پەنایان بۆ جەنگی پارتیزانیی بردووە. ئەوان بکوژێکی مێژوویی بوون، بەڵام هەموو هۆکاریکیشیان بۆ ئەوە هەبووە، چونکە ژینگەکەیان ئەو جۆرە ژیانەی بەسەردا سەپاندوون. دەوڵەتەکانیش پەیتا پەیتا هێزی زیاترو پەلاماری توندتریان کردوونەتەسەر بۆئەوەی رێگەی سەرهەڵدانیان لێ بگرن.

دواتر ئەم بابەتە باس لەو پەلامارو هێرشانەی لەشکری ئیمپراتۆریی ئاشورییەکان دەکات لەسەرەتاکانی مێژوو لەناوچەی میسیۆپۆتامیا بۆسەر باوانی کوردانی ئەمڕۆ، لەناوچە شاخاوییە سهرختەکان و لەدەوروبەری سەرچاوە ئاوییەکانی رووبارە مەزنەکانی ناوچەکە، ئەوەی کە لەتۆمارەکانی ئەو ئیمپراتۆرییەدا چەسپاوە، هەروەها باس لەوە دەکات کە باوانی کوردان لەکۆندا دژی دەولەتی ئەرمینیاش جەنگاون کە لەنێوان ساڵانی ١٠٠٠-٦٠٠ پێش زاین دامەزراوە.

کاتیکیش زەینەفۆن بەخۆی ١٠٠٠٠سوارە یۆنانییەکەیەوە لەساڵی ٤٠١پێش زیان لەئاسیای بچووکەوە دەگەڕایەوە، کوردان، کە ئەوسا کاردۆخییان پێ دەوترا، پەلاماریان داون و لەقەدپاڵی چیاکانەوە تلەبەردی گەورەیان بەسەردا تلۆر کردونەتەوە. هەروەها بەردەوامیش دژی دەسەڵاتی خەلیفەکانی بەغدا جەنگاون. ئەو کاتەشی تورکان هاتنە ناوچەی ئاسیای بچووك، کوردان چەندین جارو بەردەوام دژیان جەنگاون و هیچ کات تورکان دەسەڵاتیکی چەسپاویان بەسەر ئەم

چیاییە توندو زبردەستە سەربەستییخوازانەدا نەبووەو کۆنترۆڵیان نەکردوون.

ئنجا ئەم بابەتە دیتەسەر باسی تورکیای عوسمانی کە چۆن لەسالآنی جەنگدا ناوچەیەکی پشتگوێخراو بووە، ئەو وڵاتەی کە لە نیمچە دورگەیەکی مەزن پیکهاتووە کە کەوتۆتە نێوان دەریاس رەش لەباکوورو بەشی راستی دەریای سپی ناوەڕاست لەباشوورەوە، ئەوەی لەبەشی رۆژهەڵاتەوە بەرەو نیمچە دوورگەی ئاسیای بچووك دەکشێت و دەکەوێتە نیوان دەریای رەش و دەریای قەزوین. نیوەی دووەمی ئەم کشانە بەرەو رۆژهەڵات بریتییە لەو گۆشەیەی تورکیای پاش جەنگ کە بەکوردستان دەناسرێت، نیوەکەی تری کشانەکەی بەرەو رۆژهەڵات واتە راستەوخۆ باکووری کوردستان، ئەوە ئەرمینیای تورکییە.

پاشان ئەم بابەتە دێتە سەر باسی فراوانبوونی بوارە کوردییەکە پاش ئەوەی بەشێکی زۆری ئەرمەنییەکان بەرووداوەکانی جەنگەکەوە لەناوچەکە دەرکراون بۆ سنورەکانی روسیا و بەشێکیشیان گیانیان لەدەستداوە، بەشێوەیەك بەشە باکوورەکەی رۆژهەڵاتی تورکیا بۆتە بەشێك لە بواری بوون و چالاکیی کوردان و ئەمێستا سێیەکی خاکی ولاتەکە پێکدەهینێت و تەواوی ناوچەکانی رۆژهەڵات بە باکوریشییەوە بۆتە شوینی نفوزی کوردان و تییدا چالاکن. بەشێوەیەك لەرووی جیۆگرافیی و سیاسیی و ئابوورییەوە دۆخێکی ئاڵۆز هاتۆتەکایەوە، ئێستا لە رۆژهەڵاتەوە، کوردستان لەگەڵ سنورەکانی ئێران جووت ئەبێتە، کە تا دوورایيەکی بەرچاویش دانیشتووانی ئەو ناوچانە هەر کوردن، لەراستییدا کوردان بەدرێژایی ٦٠٠ میل لەزنجیرە چیای زاگرۆس نیشتەجێبوون کە لە تورکیاوە بەرەو باشووری رۆژهەڵات درێژ دەبێتەوە کە سنوورەکانی نێوان ئێران و عێراق پێکدەهێنێت.

کوردان بۆ لقی رەگەزە سپییە ئێرانییەکان دەگەڕێنەوەو لەسۆنگەی ئەو دۆخە ئازادو سەربەستەی تێیدا ژیاون، تایبەتمەندییەکی زبرو وشکیان هەیەو زۆربەی زۆریشیان بەناو موسوڵمانن.

لەو ناوچە بەرزاییانەی بەشێکی دەکەوێتە ئەرمینییای کۆن و بەشێکیشی لەکوردستان، جەنگاوەرترین رەگەزی کوردەکانی تێدا دەژین، ئەوانەی نمونەیەکی باشن بۆ پێشاندانی کاریگەریی ژینگەیەك لەسەر مرۆ کە تێکەڵەیەکە لە چیا سەخت و دۆڵە بەپیتەکان. چیا کلسیی و بورکانییەکان بەشی سەرەوەی ناوچەکە دادەپۆشێ و خوارووەشی دۆڵە بەرتەسکە سەرنجڕاکێشەکانە کەبە سەرچاوە ئاوییەکانی دیجلەو فورات دەبڕڕێن و بەوەش چەندین حەوزی دەشتی بەپیت پیکدێنن. باوانی کوردان لەم ناوچە نزماییە سەرنجڕاکێشانە بەهۆی لەشکرکێشی ئەرمەنییەکانەوە پاڵنراون و دواتریش لەلایەن خەڵکانی دیکەوە پاش گەیشتنی تورکەکان.

دواتر بابەتەکە لەژێر ناونیشانی لاوەکیی " هەندێك راپەڕینی نوێ" باس لە بەشێك لەو جولآنەوە چەکدارییانە دەکات کە کوردان بەدژی رژێمە نەوپاکەی مستەفا کەمال پاشا کردوویانەو هەڵوەشاندنەوەی خەلافەت لە ئەستەمبوڵ بەهۆکاری هەڵسانی کوردان دەزانێت و پێی وایە کوردان بە گۆڕینی هەر نەریتێکی ئاینیی کۆن بێزاربوون، ئەو کوردە خێڵەکییانەی لەنێوان سالانی ١٩٢٥ بۆ ١٩٢٩، زنجیرەیەك راپەڕینی سەرنەکەتوویان ئەنجامداوەو نەیتوانیوە حکومەتی خۆیان دابمەزرێنن. ئەوان راپەڕین بەدوای راپەڕین کردوویانەو پاش سەرکوتکردنیان دیسانەوە تواناو هێزی خۆیان کۆکردۆتەوەو جارێکی دیکە پەلاماری داوەتەوە.

جووتیارانی کورد لەناوچە دەشتاییەکانی عێراق گەشەسەندووترن تاوەکو خێلەکییەکانی ناوچە شاخاوییەکانی وڵاتەکە. سەردانییکەرانی دەچنە کوردستان چەندین میل دەبڕن بێئەوەی چاویان بەگوندێك بکەوێ، پاش ئەوەی دانەیەکیش دەرئەکەوێ، کەوتۆتە شوینێکی عاسیی و باش پارێزراوەوە، کە لەکۆمەڵێك خانوی نارێکخراو پێکهاتووە کە لەگڵ و بەرد دروستکراون.

ماڵی جووتیارەکان لە ژوورێك پێکدێت کە بەکەڵکی گەوریش نایەت، خێڵەکییەکان بەشێکی ماڵەکەیان بۆ ئاژەڵەکانیان تەرخاندەکەن و بۆخۆیان و خیزانەکەشیان لە بەشەکەی دیکەیدا دەژین. کوردان لەسەر

زەوی دادەنیشن و نان دەخۆن، هەربۆیە پیویستیان بە مێزو کورسی نییە.

سەرخێل یان سەرۆك باشترە، ئەو ماڵێکی هەیە بۆ خیزانەکەی، لەکاتیکدا دیوەخانێکیشی هەیە کە تیبدا دەژی و پێشوازیی میوانەکانیشی تێدا دەکات. ئەو بەوە بیزاردەبێت ئەگەر سەردانییکەر لەلای نەمینیتەوە. هەرئەوەنە سەردانییکەر لەوێ وەستا ئیدی دەبێت بۆ نانی شێوان لەوێ بمێنێتەوە. خوانەکە لەسەر زەوی لەناوەڕاستی شێوخۆراندا دادەنرێ، میوانەکان دەبێت لەبەرامبەر ئەوانی دیکە قاچ راەکێشن...چ کەوچك و چەتاڵ لەسەر خوان نییە کە سینییەکی زیوییە، بەلام ئەگەر کەسێك نەتوانێت بەدەست نانبخوات ئەوا کەوچکی بۆ دێنن. چەند جۆرێکی کەم خۆراك پێشکەش دەکرێت کە ماستی تێدا نیە، ئەوە خۆراکەی کوردان ئارەزووی دەکەن. ماست ئاوی تێدەکری و دەبیتە ماستاو کە خواردنەوەی "نیشتیمانیی" کوردانە. خیلەکییەکان حەزیان لە سەوزەیە بەڵام بەدەگمەن گۆشت پێشکەشدەکەن.

هەروەها بابەتەکە لەژێر ناونیشانی لاوەکی " ئەوان ژنەکانیان دەکڕن"، باس لەوەدەکات کە کوردان بەگوێرەی شەریعەتی ئیسلام بۆیان هەیە چوارژنیان هەبێ، جووتیارەکان بەگشتیی یەکێکیان هەیە، بەڵام سەرکردەکان بەشی تەواوی خۆیان دەبەن. نرخی ژنەکانیش بەگوێرەی پلەبەندییەکەیانە، خێڵهکییەك ئەتوانێت لەبری جوانویەك یان بزنێك ژنێکی دەستکەوێت، هەشیانە ٢٥٠٠ دۆلارێکی تێدەچێت!! بوکگواستنەوەش بۆخۆی وەرزێك لەخۆشیی و شایی و لۆغان دەخایەنێت کە تەواوی خێڵەکەی تێدا بەشداردەبن، بەلام ئەو یەکێتییە کەمتر لە یەك خولەك دەخایەنێت بۆ جیابوونەوە، پیاوەکە سی جار دەڵێت " تەڵاقت کەوتبێ" ئیدی هەریەکەو بەلایەکدا دەڕۆن و ئازادن.

بەلای بێگانەکانەوە، وا پێدەچێت کوردان شتێکی وا نەزانن جگە لەهونەری جەردەیی، زۆرێك خێڵەکییە شاخەکییەکان دزی شارەزان. بەڵام لەناوچە گردەڵانیی و پێدەشتەکاندا، کوردان ژیانێکی شەریفانە دەبەنەسەر لەڕێگەی وەرزێری و کشتوکاڵ و بەخێوکردنی مالات و ئاژەلدارییەوە. کوردان میلەتێکی شوانکارەن، بەدەگمەن لە گوندەکانیان

دەبزوێن مەگەر لەوەرزی کۆچکردن بۆ ناوچە کوێستانەکان لەکاتی وەرزی هاوین و رۆیشتن بەدوای پاوان و لەوەڕگای نوێدا.

ویڕای رووداوە سەرنجڕاکێشەکانی نێو مێژووی شەڕوشۆڕهکانی کورد، کەچی هێشتا ئەو خێڵەکییانە تاوەکو جەنگی جیهانیی بۆ دنیای دەرەوە نەناسراو بوون، کاتێك وەفدێکی نوێنەرایەتیی کوردیی لە کۆنگرەی ئاشتیی لە ساڵی ١٩١٩دا، دەرکەوتن. رۆژنامەنووسان نەیاندەزانی ئەو خێڵەکییە رووسوتاوانەی بەرهەتاو کێن، کاتێك شوناسی ئەو کوردانە ئاشکرابوو، ئیدی لەو کاتەوە پەڕینمە سەر رووی لاپەڕەی یەکەمی رۆژنامەکان و لەوساتەشەوە بەرەودوا.

بوونی ئێستای کوردان لە ناوچەی موسڵ کە ئێستا باکوری عێراقە، بووە کێشەیەکی دپلۆماسیی بۆ ئەو ئەندازیارانی رێکەوتننامەکان کە دەبوو چارەسەر بکرێت. دانیشتووانی ئەم ناوچەیە، جگە لەشاری موسڵ، زۆربەی هەرە زۆری کوردن، ئەوە بۆن و هێزی نەوت بوو کە دواجار کۆنترۆڵی هەموو شتی لەناوچەکە کرد. ئەوەی موژدەی ئەوە دەدا دەوروبەری موسل ببێتە سەرەکیترین کێڵگەکانی نەوتی جیهانیی.

THE NAPLES RECORD, NAPLES, NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 20

Kurds, Good and Bad

A Kurd of the Turkey-Persia Border.

(Prepared by the National Geographic Society, Washington, D. C.)

THE Kurds, who have revolted along the Turkish-Persian border and against whom large Turkish forces have been operating near famous Mount Ararat, have been fighting periodically against the established states of Asia Minor for thousands of years. Always their favorite method of strife has been guerrilla warfare. They have been historic marauders, but perhaps they have every reason, so far as environment is concerned, to lead such lives. State after state has struck against them with forces more powerful than any they could raise.

The days of Assyrian power in Mesopotamia seem pretty far back toward the beginnings of history. Records of that empire show that time and again its soldiers were sent into the rough country around the headwaters of the great rivers to subdue the mountaineers—ancestors of the Kurds—who harried Assyria's outlying settlements. These same mountaineers fought the Armenians when the latter came into the region between 1,000 and 600 B. C.

When Xenophon retreated from Asia Minor in 401 B. C. the Kurds (then called the Carduchi) attacked his 10,000 Greeks, rolling great stones down on them from cliffs and mountains. They fought continually against the Bagdad caliphs. Since the Turks rose to power in Asia Minor the Kurds have fought them repeatedly; in fact, the Turks never established any considerable measure of control over these fierce, freedom-loving highlanders.

Since the World war the European territory of Turkey has been negligible. The country has consisted almost solely of the big, fat peninsula lying between the Black sea on the north and the eastern arm of the Mediterranean on the south, and an extension to the east about as broad as the Asia Minor peninsula, reaching roughly half way from the Black sea to the Caspian. The southern half of this eastern extension—the southeastern corner of postwar Turkey—is what is loosely called Kurdistan. The other half of the eastern extension, immediately north of Kurdistan, was once Turkish Armenia

lowlands by the Armenian invasion and from others by the later arriving Turks.

Some Recent Revolts.

Even the fairly recent regime of Kemal Pasha has had several Kurdish revolts on its hands. There was a sporadic uprising in 1929; and in 1925 the tribesmen made an unsuccessful effort to set up their own government. The scrapping of the caliphate at Constantinople aroused them and nearly every change in old Moslem customs has irritated them. Revolt after revolt has been quelled but as soon as the Kurd replenishes his forces and supplies, he is ready to attack again.

The Kurd farmers of the Iraq plains are more prosperous than the tribesmen of the hill country. Travelers climb the trails of Kurdistan for miles without seeing a village. When one does appear, it is usually situated in a well protected spot. Houses are placed without regard to building line and a bird's-eye view of a village reveals a jumble of mud and stone structures.

The peasant's house is a one-room structure which might be mistaken for a stable. The tribesmen reserves one side of his abode for his animals while his family occupies the other side. Kurds sit on the floor when they rest or eat, therefore they do not need tables or chairs.

The tribal chief or headman fares better. He has a house for his family and a guest house where he lives and entertains guests. He is offended if a traveler does not stay with him. Once the traveler has stopped, he must remain for dinner. The food is placed on the floor in the center of the diners. Should a guest stretch his legs toward another person, convey food to his mouth with his left hand, or fondle the dog, his host is offended. No knives and forks are to be found in the Kurd silver chest but if a guest has difficulty in feeding himself with his hands, a spoon will be handed to him. Few meals are served that do not include mast (curdled milk) the favorite dish of the Kurd. A little water mixed with the mast makes mastao, the Kurd "national" drink. The tribesmen like vegetables but seldom serve meat.

They Buy Their Wives.

سەماکەرێك لە کوردستان

رۆژنامەی ئەمەریکیی (The North Platte semi-weekly tribune) کە لە بەرواری ١٨ی فێبرایەری ١٨٩٦دا، چاپ و بڵاوکراوەتەوە، بابەتێکی بەم ناونیشانە بلاوکردۆتەوە کە لەبنەرەتدا لە گۆڤاری بلاکودەوە وەریگرتووە، لەم بابەتەدا باس لە سەمای میللی کوردیی دەکات و لەزمانی کەسیکەوە دەگێرێتەوە کە چۆن سەماکەران لەریزێکدا خۆیان ریکخستووەو لەکاتیکدا کەرنا فوی پیاکردووە، ژن و پیاوی کورد شان بەشانی یەك دەستیانخستۆتە نێودەستی یەکترو بەشێوەی کەوانێکی نیوە بازنەیی دەستیان بە هەڵپەرکێ کردووە. هەڵپەرکێیەکی بەنەزم و ریکوپیك پاش جولەو خولخواردن دیسان گەراونەتەوە ئەو جێگای لێیەوە دەستیان بەجوڵە کردووە، جوڵەیەك کە نیوەی جەستەیان کە لەناوقەد بەرەو خوارە بە جوڵەیەکی نەرم بۆ پیشەوەو دواتر بۆ دواوە ئەنجامداوەو قاچی راستیان بردۆتە پێشەوەو دواریش بەجولەیەکی هیواش قاچی چەپیان بەلادا بۆ راکێشاوە. ئەوانەشی لەبەردەم سەماکاراندا بوون بەچەپلە پێشوازییان لە جووڵەی سەماکاران کردووەو ، پیاوان و ژنانی سەماکاریش بەدەم هاوارو قیرەو هەڵپەرکێوە خۆشیی خۆیان دەربریوە. هەڵپەرکێی کوردیی کە بەلای بینەرەکەیەوە مایەی سەرسورمان بووە چونکە جوان و رێك و سەرنجراکێش بووە.

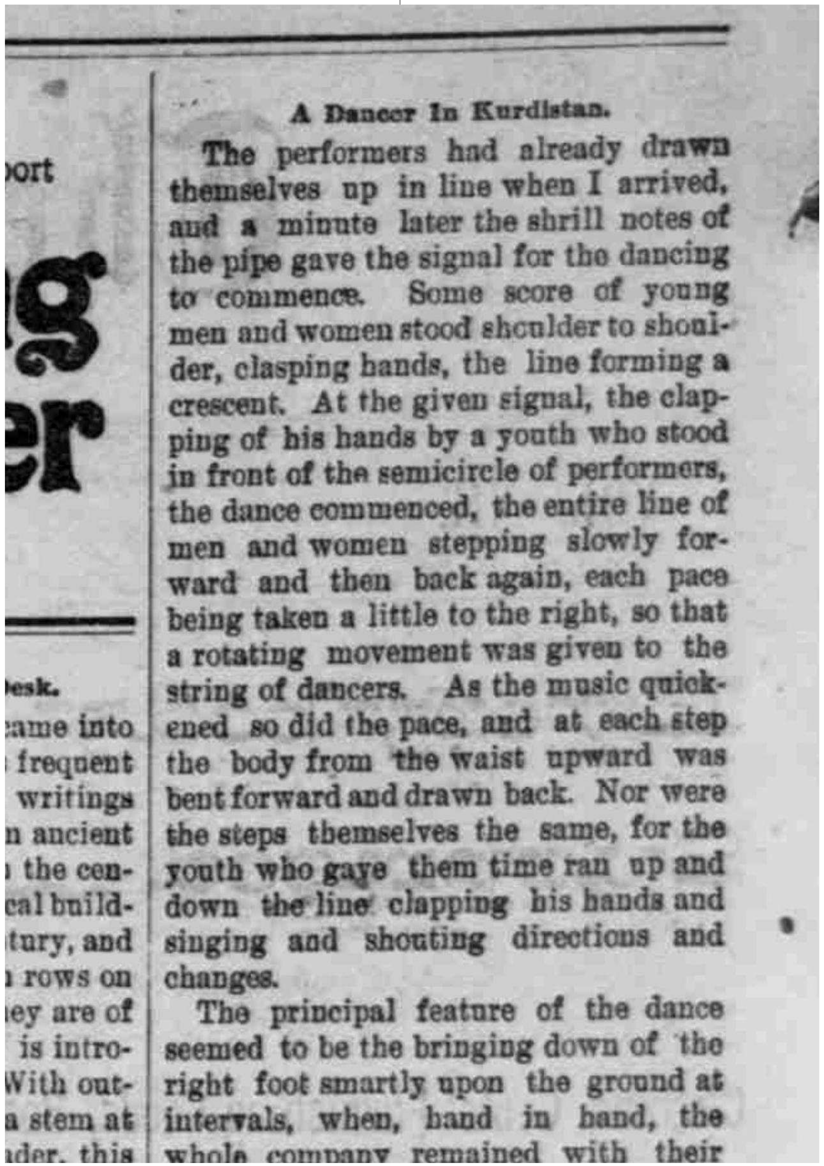

A Dancer In Kurdistan.

The performers had already drawn themselves up in line when I arrived, and a minute later the shrill notes of the pipe gave the signal for the dancing to commence. Some score of young men and women stood shoulder to shoulder, clasping hands, the line forming a crescent. At the given signal, the clapping of his hands by a youth who stood in front of the semicircle of performers, the dance commenced, the entire line of men and women stepping slowly forward and then back again, each pace being taken a little to the right, so that a rotating movement was given to the string of dancers. As the music quickened so did the pace, and at each step the body from the waist upward was bent forward and drawn back. Nor were the steps themselves the same, for the youth who gave them time ran up and down the line clapping his hands and singing and shouting directions and changes.

The principal feature of the dance seemed to be the bringing down of the right foot smartly upon the ground at intervals, when, hand in hand, the whole company remained with their

بابی عالی بەفێڵی ئاینیی کوردان ڕەوانەی بەرەکانی شەڕ دەکاتەوە

ڕۆژنامەی ئوستورالیی (Newcastle Morning Herald and Miners' Advocate) کە لەڕۆژی ١٢ی نۆڤەمبەری ١٩١٢دا، چاپ و بلاوکراوەتەوە، واتە لەکاتی ججەنگە گەورەکەی بەلقان کە ئمپراتۆری عوسمانیی بەتوندیی تێوەگلابوو، لەژێر سەردێڕی " کوردانی سەرنجراکیش" نووسیویەتی: بابی عالی زانیوەتی کە ٢٠٠٠ کوردانی ببێزارو تووڕە هەن کە دەەشێ کێشە دروستبکەن، هەربۆیە بە ئەرکێکی ئاینیی بانگێشتی کردوون بۆ سات سۆفیا و لەوێشەوە گەمارۆیانداون و ڕەوانەی بەرەی شەڕیان کردوون.

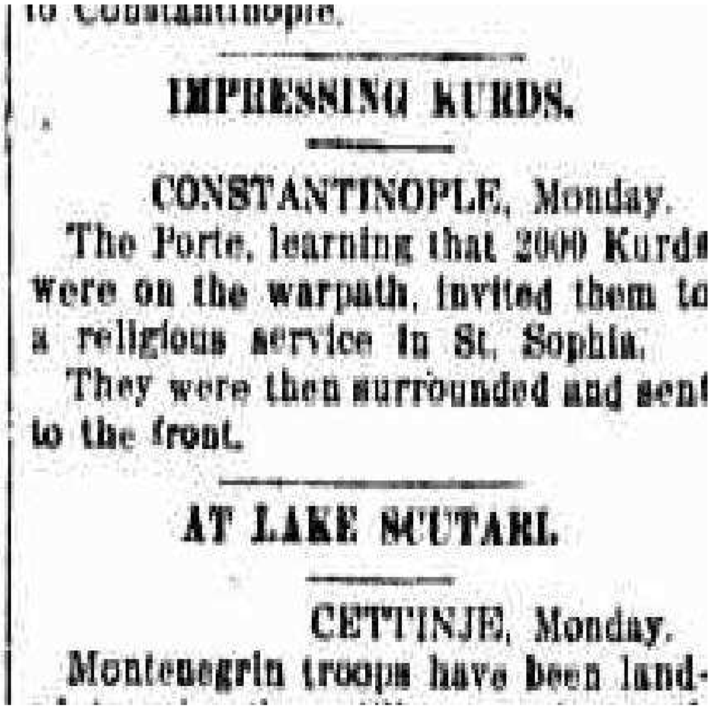

to Constantinople.

IMPRESSING KURDS.

CONSTANTINOPLE, Monday.

The Porte, learning that 2000 Kurds were on the warpath, invited them to a religious service in St. Sophia.

They were then surrounded and sent to the front.

AT LAKE SCUTARI.

CETTINJE, Monday.

Montenegrin troops have been land-

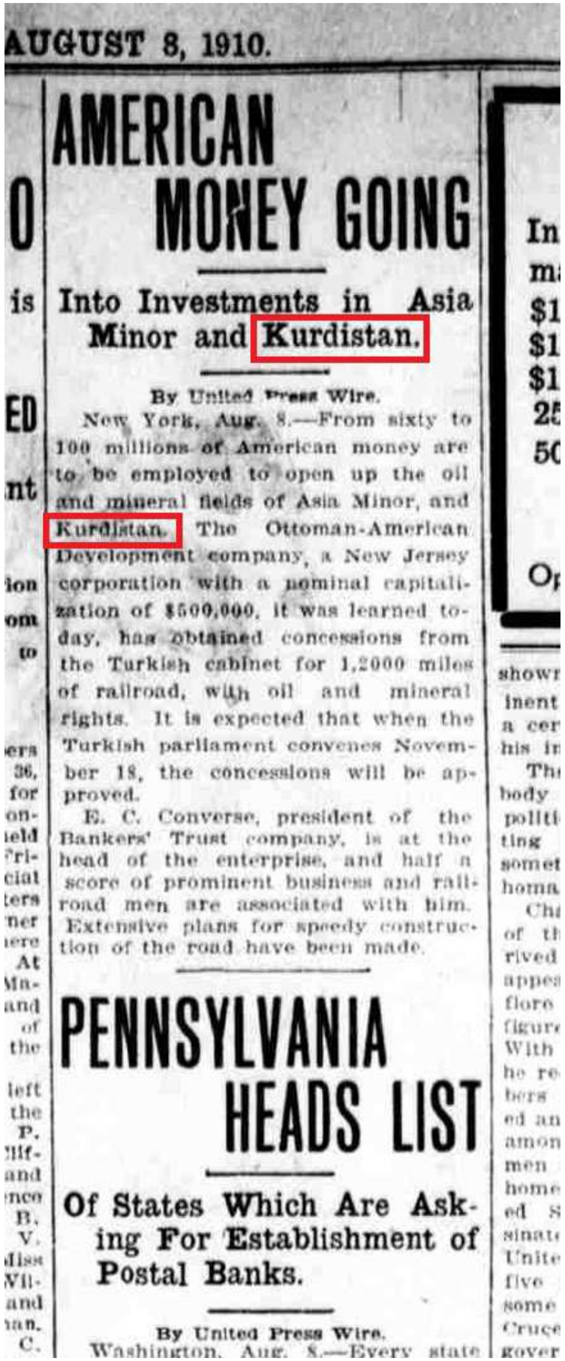

AUGUST 8, 1910.

AMERICAN MONEY GOING

Into Investments in Asia Minor and Kurdistan.

By United Press Wire.

New York, Aug. 8.—From sixty to 100 millions of American money are to be employed to open up the oil and mineral fields of Asia Minor, and Kurdistan. The Ottoman-American Development company, a New Jersey corporation with a nominal capitalization of $500,000, it was learned today, has obtained concessions from the Turkish cabinet for 1,2000 miles of railroad, with oil and mineral rights. It is expected that when the Turkish parliament convenes November 18, the concessions will be approved.

E. C. Converse, president of the Bankers' Trust company, is at the head of the enterprise, and half a score of prominent business and railroad men are associated with him. Extensive plans for speedy construction of the road have been made.

PENNSYLVANIA HEADS LIST

Of States Which Are Asking For Establishment of Postal Banks.

By United Press Wire.

Washington, Aug. 8.—Every state

پارەی ئەمەریکییەکان دەروات بە وەبەرهێنان لەئاسیای بچووك و کوردستان

لەژێر ئەم ناونیشانە، رۆژنامەی ئەمەریکیی THE MARION,) DAILY MERROR(کە لە رۆژی دووشەمەی رێکەوتی ٨ی ئوتی ١٩١٠دا، چاپ و بڵاوکراوەتەوە، هەواڵی ئەوەی لەنیۆرکەوە بڵاوکردۆتەوە، کە ئەمەریکییەکان بەتەمان ٦٠-١٠٠ملیۆن دۆلار لەپارەی وڵاتەکەیان لەپرۆژەی وەبەرهێنانی کانزاکان و نەوتدا لەئاسیای بچووك و کوردستان بخەنەگەڕ. کۆمپانیای گەشەپێدانی عوسمانیی-ئەمەریکیی، ئۆفیسی نیوجێرسی، بە بڕی ٥٠٠،٠٠٠ دۆلار سەرمایەوە لەدوای ئەو پرۆژەیەوەن. ئەوەش زانراوە کە جیاوگێك لەکابینەکەی تورکیاوە بەدەستهاتووە بۆ ١٢٠٠ میل رێگای ئاسنیی و مافیدەرهینانی نەوت وکانزاکان و چاوەڕیی دانیشتنی پارلەمانی عوسمانین لە ١٨ی نۆڤەمبەردا پەسەندی بکات . سەرکی بانکی متمانەی تورکیی ئی سی کۆنڤێرس، لەسەرەوەی پرۆژەکەوەن و ژمارەیەکیش بزنسمانی بواری هێلی ئاسنیی لەتەکدان و پلانی بەرفراوان بۆ بنیاتنانی خێرای ئەو ریگایە دانراوە.

لەنێو کوردانی ڕۆژهەڵاتدا

لە ڕۆژنامەی ئوستورالیی (The Inquirer and Commercial News) کە لەبەرواری ۱۰ی یەنایەری ۱۸۹٦دا، چاپ و بڵاوکراوەتەوە، هاتووە کە بەسەرۆکایەتیی ئەمیر ویلز لە پەیمانگای ئیمپراتۆریی لەلەندەن بەو دواییە سێمناریك لەلایەن بەریز (دەبڵیو بی هاریس)ەوە بەناونیشانی " لەنیو کوردانی پێرشیا"دا، پێشکەش کراوە. هاریس بەو پەڕی جۆش و چالاکییەوە لەڕێگای شاشەی سکرینەوە باسی لە وڵاتەکەو تایبەتمەندییەکانی و خەلکەکەی کرد، کە دەکەوێتە نێوان تورکیا لەئاسیاو هەروەها پێرشیاوە (ئێرانەوە)، ئەوەی بەناو لەبندەستی ئێراندایە بەڵام لەواقیعدا لەژێر دەسەڵاتی کورداندایە. وتاربێژەکە لەمانگەکانی ئەپرڵ و مایۆ و ژونی ساڵی پاردا، بەنێو بەشەکانی ئەم وڵاتەدا گەڕاوە. ئەو هیچ جانتاو کەلوپەلێکی سەفەری ئەوتۆی لەگەڵ خۆی نەبردووە بێئەوەی هۆکاریکی دروستی بۆئەوە هەبێ، ئەو لەماوەی دوو مانگی گەڕانیدا لەلایەن دانیشتووانی ناوچەکەوە، جا سەر بەهەر ڕەگەزو چین و توێژێك بووبن، ئەو پەڕی لوتف و میواندۆستیی بینووە.

ئەو تەبرێزی جێهێشتووەو لەوێوە بەقەراخی چۆمی ورمیدا شۆڕبۆتەوەو لەویوە بۆ شارۆکەی مەراغەوەو لەوێشەوە چووە بۆ سابڵاغ کە شارێکی بچووکی کوردییە لەسەر سنوور، کە کوردو فارس بەیەك دەگەن. دوای ڕۆیشتن بەرەو سنوری تورکیی، ناچاربووە بگەڕیتەوەو ڕووەو باشوور بەرەو بانە بەرزەکان ملبنێت. ئەو ناوچەیەی کە پاوانی کوردانی شوانکارەیە، لێرە کوردانی ڕاستیینە لەهەوارگە شاخاوییەکانیان دەبینرێن، چونکە لەوەرزی بەهاری ساڵدا کۆچی خێڵەکان لەدۆڵەکانیانەوە بەرەو لوتکەی چیاکان دەستپێدەکات و لەپایزدا دەگەڕێنەوە.

ئەو لەم گەشتەیدا، بەهەوارگەی بایزئاغادا تێپەڕی بوو و لەلایەن ئەم سەرۆکە کوردەوە پێشوازیی کراوەو ئەو وەسفیکی وردی ڕەشماڵ و دەوربەرەکەی کرد. دوا دوو ڕۆژ گەیشتۆتە دۆلە فراوانەکەی چۆمی

کالوو چیا سنورییەکانی نیوان تورکیاو ئیران، لەهەمووڵاوە میوانداریی بەسەردا دەباری، ئەوەی وایکردووە بەچاویکی وردەوە ژیان و کارەکتەری کوردان بداتەبەرسەرنج. پاش ئەوەی لەدۆلەکەی کالو بەرەو داکشاوە گەیشتۆتە سەردەشت، کە شارۆکەیەکی بچووکە لەناوچەیەکی چیاییدا. لەوی وتاربێژەکە چاوی بە سەماو خۆشی ئەم کوردە چیاییە سەرسەختانە کەوتووە. بەڵام خۆکوتان بەرەو ڕۆژهەڵات لەئاکامی گێڕانەوەی ڕووداوی شەڕە نیوخۆییە خێڵەکییەکان و ئەو حاڵەتە بێیاساییەی خەلکەکەی تێدایە، شکستیپهیناوە، ناچار بە دەربەندێکدا تێپەڕیوە کە ۷۰۰۰ پی لەسەروی ڕووی دەریاوە بووەو چۆتە بانەو ئنجا سەقز، لەوێ کەمەکێك فارس و تورکمان و ئەرمەنیش بینراوە...پاش ۳ ڕۆژ لە سەقزەوە بەرەو باشوور، ئنجا گەشتکەرەکە گەیشتۆتە سنە، کە پایتەختی کوردستانی ئێرانە. لەوێ گیانیکی میواندۆستییەکی بێوینە پێشاندراوە، خەلکی خۆماڵیی ئەوێ، وەك هاریس دەلیت، زۆر بەدەگمەن پێشتر ڕۆژئاواییان بینوە.

دوای دووڕۆژ میستەر هاریس گەیشتۆتە کرماشان و لەوێشەوە ڕووی کردۆتە بەغدا کە لە کۆتایی مانگی جولای گەیشتۆتە ئەوێ.

count of his interview with the defendant. The case was then adjourned.

AMONG THE PERSIAN KURDS.

The Prince of Wales presided at the Imperial Institute in London recently, when a lecture was given by Mr. W. B. Harris, entitled "Among the Persian Kurds." Mr. Harris, in his paper, which was illustrated by a series of coloured views thrown on an illuminated screen, described the country, its features, and people, which, lying between Turkey in Asia and Persia, is nominally in the hands of Persia, but practically under the control of the Kurds. Through this strip of country the lecturer travelled in April, May, and June of last year. He took no baggage beyond what could be carried in the saddle-bag, nor had he any reason to repent of this, for during his ride for over two months the kindness and hospitality of the natives of whatever nationality and class could not have been excelled. Leaving Tabriz, he travelled via the shores of Lake Urmia and the town of Maragha to Suj-bulak, a small Kurdish town on the borders where Persian and Kurd meet. There, after pushing towards the Turkish frontier, he was obliged to return, and, changing his route, struck out to the south across the highlands of the plateau. This forms the grazing land of the Kurdish shepherds, and here the true Kurd in his mountain encampment was found, for in the spring of the year the tribes journey from their valleys to the mountain tops, returning in the autumn. On this march he passed the encampment of Baiz Agha, and was received by that chief, of whose tents and surroundings he gave a description. Two days later the wide valley of the Kalu river and the frontier mountains of Persia and Turkey were reached. Hospitality was showered on the traveller, who obtained a very clear insight into the life and character of the Kurds. Proceeding down the valley of the

سوارەی کورد لەسوپای عوسمانیی ماندەگرن و رێگە لە ئەنوەرپاشا دەگرن

بـەگـوێرەی هـەواڵێکـی رۆژنامـەی ئـەمـەریکیـی (THE ROCK ISLAND ARGUS) کە لەرۆژی ٣ ی فێبرایەری ١٩١٣دا، چاپ و بڵاوکراوەتـەوە، بـاس لـە بـوونی بـەڵگـەی گرفت و ئـاڵۆزیی دەکـات کەلەنێو سوپای تورکییدا دەرکـەوتـووە و رووبـەڕووی تـاقمی ئیتیحـادو تەرەقی بۆتەوە، پێدەچێت کوشتن و غافلکوژیی نـازم پاشـا، فـەرمـاندەی خۆشـــەویـستی سـوپای عوسـمانی بووبێتــەت دەرکــەوتنـــی تـــۆوی نـارەزایـەتیی لـەنێو سـوپادا. ئـەو کاتـەی سـەرکردەی تورکـە لاوەکـان ئـەنـوەرپاشـا بـە ئۆتۆمۆبێـل سـەردانـی بنکـەی سـەرەکیـی سـەربـازیی هادیمکوڵی بەمەبەستی بەدەسهێنانی پشتگیریی سوپا کـردووە، بـەهێز رێگەی دابەزینیان لێگرتووە .

سوارەی کـورد کـە لـەبـەری ئاسیایی ئـەستەمبوڵ و گالیاسـی گـەورە کۆبوونـەتەوە داوایەکی فەرمییان بـۆ ئیعدامکردنی بکوژانی نـازم پاشـا کردووەو ئامادە نەبوون گوێ لە فەرمـانی وەزیـری جـەنـگ بگـرن کـە داوای لیکردوون بچنەوە ماڵەکانی خۆیان.

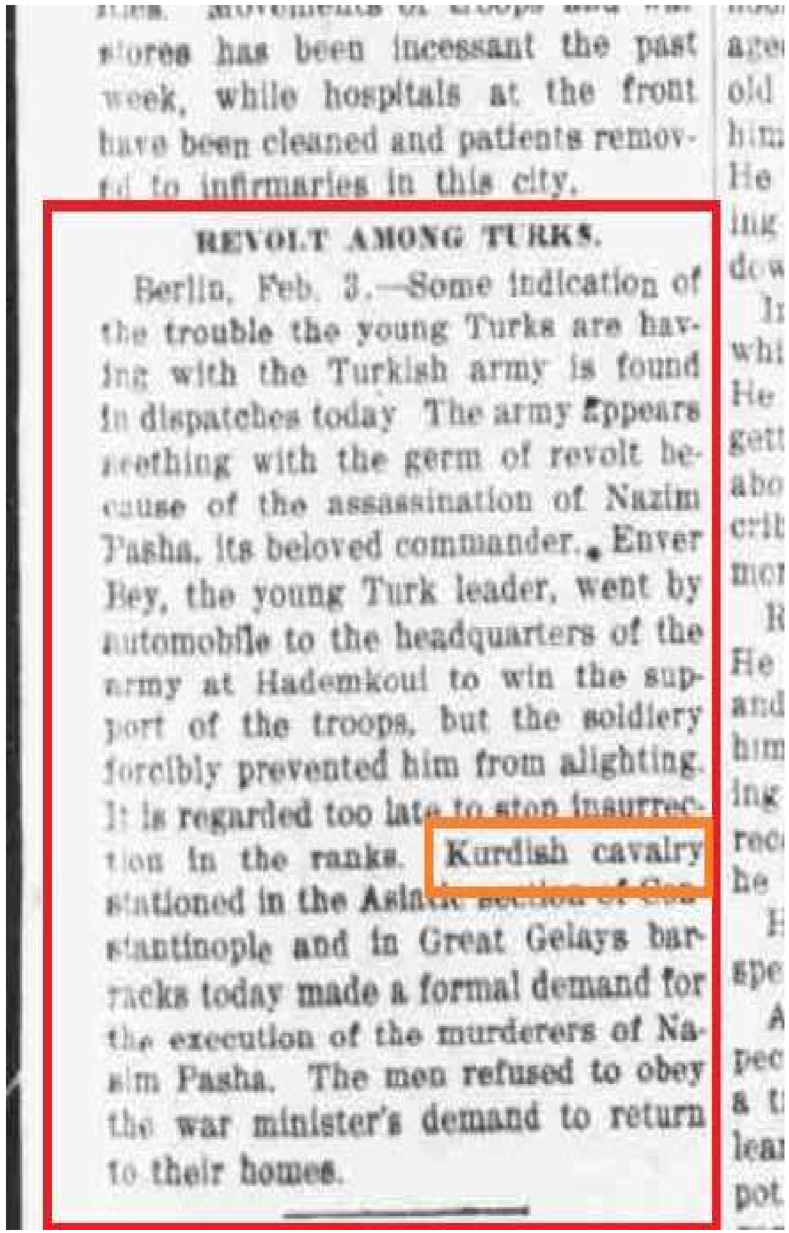

stores has been incessant the past week, while hospitals at the front have been cleaned and patients removed to infirmaries in this city.

REVOLT AMONG TURKS.

Berlin, Feb. 3.—Some indication of the trouble the young Turks are having with the Turkish army is found in dispatches today. The army appears seething with the germ of revolt because of the assassination of Nazim Pasha, its beloved commander. Enver Bey, the young Turk leader, went by automobile to the headquarters of the army at Hademkoui to win the support of the troops, but the soldiery forcibly prevented him from alighting. It is regarded too late to stop insurrection in the ranks. Kurdish cavalry stationed in the Asiatic section of Constantinople and in Great Gelays barracks today made a formal demand for the execution of the murderers of Nazim Pasha. The men refused to obey the war minister's demand to return to their homes.

شلڕۆیی، سروشتێکی دەرەبەگایەتیی ڕۆژهەڵاتیی

ئاشکرایە کە یەکێك لەسیماکانی سیستمی دەرەبەگایەتیی لەڕۆژهەڵاتدا ئەو جۆرە شلڕۆییەیە کە کەمتر لەدەرەبەگایەتیی ڕۆژئاواییدا سەبارەت بەدابەشبوونی چینایەتیی و دۆخی خانەدانیی و دینامیکییەتی گۆڕان و گواستنەوە لە چینێکەوە بۆ چینێکی دی، بینراوە، هەرچەندە لەوێش هەندێکجار نواندنی قارەمانێتییەکی بێوینە دەگونجێك ئامرازێك بووبێت بۆ گەیشتن بەپلەو دەسەڵات و سامانێکی تایبەت و دواتریش دۆخێکی جیاوازی پلەبەندی چینایەتیی، بەلام ئەمە زیاتر لە دەرەبەگایەتیی ڕۆژهەلاتییدا بینراوترەو بەشێکەی لەوسیمایەی ئەم سیستمەی پێ دەناسرێتەوە.

دەتوانرێت لەم نامەیەی کۆنسوڵی ئەمەریکیی لەئەستەمبوڵ (ئی جۆی مۆریس) بۆ وەزیری دەرەوەی وڵاتە یەکگرتووەکانی ئەمەریکا (ولیەم ئێچ سیوارد) لە ١٠ی یەنایەری ١٨٦٦دا، درك بەم ڕاستییە بکرێت. نامەکە دووردرێژەو باس لەو هەوڵانەی خۆی دەکات کە کردونی تاکو بابی عالی هانبدات سزای ئەوانە بدەن کە خراپە دەرهەق بەهاولاتیانی ئەمەریکیی دەکەن لە خاکی عوسمانییدا، بەتایبەت دوای ڕوودانی کوشتنی قەشە کۆفینج لە ناوچەی ئەسکەندەرونە لە سوریا، گوایە بابی عالی لەریگەی داودپاشای حاکمی لوبنانەوە ئەم هەنگاوەی ناوە.

هەر لێرەدا ناوی حاکمی ئەو ناوچەیە هاتووەو کە مستوك پاشایەو کۆنسوڵ هەوڵی ئەوەی داوە کە مستوك پاشا سزابدرێت و لەکارەکەی لاببرێت چونکە بکوژەکەی قەشە کۆفنجی دالدەداوە. کونسول لەنامەکەیدا دەڵێت کە مستوك پاشا بەهۆی پێگەی بنەماڵەکەیەوە کە لەخێزانی چوپان ئۆغڵوە (کوڕەشوان) بۆتە دەرەبەگێکی مەزنی ناوچەکەو خاوەنی زەوییەکی بەرفراوانن و خزمەکانیشی پاڵپشتین و هاوکاریی دەکەن .

دواتر کۆنسول باسی سەختی ناوچەکە و دانیشتوانەکەی دەکات و چۆنێتی بەهێزبوونی خێزانی چۆپانئۆغڵو شیدەکاتەوەو دەلیت کە ئەم

Mr. Morris to Mr. Seward.

No. 138.] LEGATION OF UNITED STATES OF AMERICA,
Constantinople, January 10, 1866.

SIR: I have the honor to enclose a copy of a communication from two of the American missionaries in Syria, relative to an outrage by certain persons in the locality where they reside. On the receipt of the same, in conformity with my request, instructions were issued by the Porte to Daoud Pacha, governor of the Lebanon, to enforce redress of the grievances complained of. The offending parties, I presume, are Maronite or Armenian Christians.

I am happy to be able to inform you that, in consequence of the adoption of the measures which I deemed it my duty to request of the Porte, for the arrest and punishment of Mustouk Pacha, governor of the district of which Alexandrette is the port, and who abetted and protected the murderers of the Rev. Mr. Coffing, the whole of that part of Syria has been at last brought under the authority of the Porte, and purged of the numerous bands of brigands who infested it. The mountain region, inhabited by Kurd and Turcoman tribes, over which this pacha and his relatives ruled supreme, is traversed by defiles, through which pass the great routes of travel to one of the richest sections of Syria. The suppression of brigandage in such a district is a benefit of no ordinary character to the trading and agricultural populations of that part of the empire.

The beys of this mountain region, comprising the Kozan Dagh, the Ghiaour Dagh, Kurd Dagh, &c., and of which Mustouk Pacha was one of the principal, are all of the same family of Tchoban Oghlou, (shepherd's son) One of their ancestors, a simple shepherd, found an enormous diamond in the Indjé river, in the canton of Teitch, which he presented to the sultan of that time. In return, the Sultan gave him the whole of this region as an hereditary fief. The diamond is yet preserved in the imperial treasury, under the name of Tchoban Tach, (shepherd's stone.) The descendants of the shepherd prince continue to inhabit the country where their ancestor fed his flocks. They have ruled over it, nominally as feudatories of the sultan, but their authority eventually became so great that they refused further to pay tribute, and became altogether independent of the imperial government. Their mountains were the asylum of assassins and robbers, and their followers, abandoning peaceful pursuits, gave themselves up to expeditions of robbery, murder, and pillage against travellers and the surrounding inhabitants. Although calling themselves Mussulmans, they had the audacity on several occasions to plunder the caravan of the Suré Emini, (the Sultan's annual gifts to the sacred shrine of the Caaba,) while on its way to Mecca. The trading interests of this part of Syria were nearly ruined, and there was no security for life or property on the great routes of Aleppo, Aintab, and Kilis.

Many attempts had been made in vain to reduce them to submission. They successfully resisted Ibrahim Pacha of Egypt, and a few years since they inflicted a humiliating defeat on the Ottoman troops under command of Aziz Pacha. When I found that Mustouk Pacha was the protector of the assassins of the Rev. Mr. Coffing, I insisted on his deposition from office, taking the position that the Porte really governed that part of the country, or it did not; that if it did, I had a right to claim of it the removal of a provincial governor who gave asylum to the assassins of an American citizen. After repeated instances on my part, the Porte finally, and even at the risk of kindling a rebellion among the mountaineers, ordered the governor of Adana to seize Mustouk Pacha and send him and his family to Constantinople. This was done, as related in despatch No. 68, but, unfortunately, one of the sons of the Pacha escaped the general arrest, and raised the standard of rebellion. Other chiefs rose with him, and the revolt became so serious that the Porte was obliged to take the most energetic measures for its suppression. An expedition of 5,000 men, under Dervish Pacha, was organized, with orders at every hazard and cost to put down the insurrection; to seize the insurgent chiefs, and to bring them to the capital.

Dervish Pacha, the commander of the expedition, was in the late war with Montenegro, where he showed himself perfect master of the art of mountain warfare. For this reason he was selected for this most difficult undertaking. By skilful measures, and after a series of desperate combats, he succeeded in carrying the mountain fastnesses, and in capturing or enforcing the surrender of all the insurgent beys. They have since been transported here, and their country is occupied by detachments of troops. New governors have been appointed in their stead, and guard-houses built in the defiles for the protection of travellers. For the first time in a quarter of a century the roads are secure, and murder and brigandage have ceased to be rife. The conscription has also been enforced, and the annual tribute collected.

This brief narrative will tend to show the wretched condition of the interior of the Turkish empire, and the difficulty of procuring the enforcement of law and order, and proper provisions for the security of foreign citizens resident

ناوچە شاخاوییە سەختە دانیشتووانەکەی لەخێلە کوردو تورکمانەکان پێکدێن و باپیرەگەورەی مستوك پاشا وەختی خۆی شوانیکی سادە بووە، بەوهۆیەی کە پارچەیەك ئەڵماسی گەورەی لە رووباری ئیندیژ لە کانتۆنی تیتچ دۆزیوەتەوەو ریگەی ئەستەمبوڵی گرتۆتەبەرو وەك دیاری پێشکەشی سولتانی ئەو دەمی عوسمانیی کردووەو ئەو پارچە ئەلماسە تاکو ئەو کات لەگەنجینەی عوسمانیدا هەلگیراوە بەناوی (چوپان تاش/بەردی شوانەکە)، سوڵتانیش لەپای ئەو دیارییە زەوی ئەو ناوچانەی بەمیراتیی پێبەخشیوەو لەوێشەوە تاهاتووە خێزانەکەی دەسەلاتیان فراونتربووەو زەوییەکانیان زیاتربووە .

هەرپاش ئەوە دیتە سەر دۆخە گشتییەکەو دەلیت ناوچەکە لەسایەی ئەو خزانەدا ببوەو پەناگای دزو جەردەو پیاوکوژو لەوێوە بەناوچەکانی تردا دەرۆیشتن و کاروانەکانی ئەو رێگایانەیان رووتکردۆتەوەوهەرچەندە ناوی موسڵمانیشیان لەخۆیان ناوە، کەچی ئەوندە بوێریان بەخۆیانداوە چەندینجار پەلاماری ئەو کاروانانە بدەن کە دیاری ساڵانەی سوڵتانە بۆ کەعبە گواستۆتەوە. ئەوان سەرکەوتووانە ریگەیان لەهیزەکانی ئیبراهیم پاشای میسر گرتووەو هیزەکانی عوسمانیشیان بەسەرکردایەتیی عەزیزپاشا شکاندووە.

هەربۆیە کۆنسول داوای لە بابی عالی کردووە مستوك پاشا و خێزانەکەی لەم ناوچەیە دووربخرێنەوە بۆ ئەستەمبوڵ، ئەوەش لەلایەن حاکمی ئەزەنەوە ئەنجامدراوە، بەڵام یەکێك لەکورەکانی مستوك پاشا هەلاتووەو راپەرینێکی گەورەی لەناوچەکە هەلگیرساندووە، بەڵام دواتر دەروێش پاشا نێردراوە کە سەرکردەیەکی شارەزا بووە لە شەڕی چیاکان و پێشتر لە جەنگی چیای رەش، لەبەلقان بەشداربووە، دەروێش پاشا توانیویەتی پاش چەند شەریکی توندو خوێناویی، ئەو ئەرکە هەرە قورسە بەسەرکەوتووی ئەنجامبدات و کورەکەی مستوك پاشا و هاوەلانی گرتووەو فەرمانداری نویی بۆ ناوچەکە داناوەو لەسەرە ریگەکان خاڵی چاودێریی داناوە بۆ پاراستنی ئەمن و ئاسایش لەناوچەکە کە بیستو پینج ساڵی رەبەقە شتی وای بەخۆوە نەدیوە.

وەزارەتی دەرەوەی ئەمەریکا داوادەکات سەردانی قازیی محەمەد نەکرێ

بەگوێرەی نامەیەکی وەزارەتی دەرەوەی ئەمەریکا کە لە ٢٩ی ئەپڕڵی ١٩٤٦دا ، لەواشنگتۆنەوە نێردراوە بۆ جێگری کۆنسوڵی ئەمەرکیی لەتەبریز، دوای لێکراوە کە دۆهەرو هەروەها رۆسۆش، سەردانی قازیی محەمەد نەکەن کە ئەو ئیستاکە سەرکردەی جوڵانەوەی سەربەخۆیی کوردستانە دژی حکومەتی ناوەندیی ئێران، چونکە ئەو سەردانانە لەتەواوی رۆژهەڵاتی ناوەراست، بەعێراق و تورکیاشەوە، وا لیك دەدرێتەوە کە ئەمەریکا هاوسۆزە لەگەڵ خولیا کوردییەکان بۆ دامەزراندنی دەوڵەتێکی سەربەخۆ.

123 Dooher, Gerald F. P.: Telegram

The Acting Secretary of State to the Vice Consul at Tabriz (Dooher)

CONFIDENTIAL WASHINGTON, April 29, 1946—7 p. m.

14. Reurtel 137, Apr 27.[11] We feel that it would be undesirable for you or Rossow to make a visit in present circumstances to Mahabad as guests of Qazi Mohammad's[12] since Qazi still is a leader of an independent movement against Central Iranian Govt.[13] Furthermore such visit might be interpreted throughout all Middle East especially in Iraq and Turkey as manifestation of American sympathy for Kurdish aspirations for establishment of independent Kurdish state.

Sent to Tabriz, repeated to Tehran.

ACHESON

قۆڵبەستکردنی پێنج کورد بەکۆمەڵێك بەڵگەو نەخشەی کوردستانەوە

بەگوێرەی تەلەگرافی ژمارە ٦٤٩ لە ٢٤ی ئوتی ١٩٤٥، کە لەسەفیری ئەمەریکی لەئێرانەوە گەیشتۆتە وەزارەتی دەرەوە، لە ١٤ی ئابدا، ژاندارمەکانی ئێران تیمیکی کوردی پینج کەسییان گرتووە کە ژمارەیەك بەڵگەنامەیان پێ بووە، لەنێویاندا نەخشەیەکی کوردستانی سەربەخۆ کە بەشەکانی کوردستانی عێراق و ئێران و تورکیای لەخۆ گرتووە، ئێرانییەکان تەواو قەناعەتیان کردووە کە تەواوی ئەم بەرنامەیە لەلایەن شورەوییەوە ئاراستەدەکری و ئەوانیش زۆر بەوردیی سەیریی بابەتەکە دەکەن.

[In telegram 649, August 24, 1945, 2 p. m., the Ambassador in Iran reported that on August 14 Iranian gendarmes overpowered a party of five Kurds and seized various papers including a map of a proposed independent Kurdistan embracing parts of Turkey, Iran, and Iraq. He also stated that the "Iranians are firmly convinced whole program is Soviet inspired and directed and they take very serious view of matter." (891.00/8-2445)]

وێرانکردنی ٢٥ گوندو پەڕاندنی سەری ٣٠٠ کورد لەرۆژهەلاتی کوردستان

ڕۆژنامەی ئەمەریکیی (NEW ULM REVIEW) کە لەرۆژی چوارشەممەی ریکەوتی ١ی دیسەمبەری ١٨٨٠دا، چاپ و بلاوکراوەتەوە، لە خانەی هەواڵە دەرەکییەکاندا دووجار ناوی کوردو باسی کوردانی رۆژهەلاتی کردووە، یەکەم هەواڵیان دەلێت کە دوا تەلەگرافی هاتوو لەئێرانەوە دەلیت کە لەشکری ئێرانیی بەپێچەوانەی فەرمانی سەرکردەکانیەوە ٢٥ گوندی کوردییان وێران و خاپوور کردووە. لەهەواڵی دووەمیشیاندا، بەگوێرەی هەواڵێکی نێردراو لەتارانەوە لە ٢٤ی مانگدا، ئێرانییەکان سەری ٣٠٠ دیلی کوردیان پەڕاندووەو دیواری شوراکەی شاری تەبریزیان پێ رازاندرتەوەو لەوی هەڵیانواسیون.

wife of a farmer living near Jonesboro, Ind., was gored to death by a vicious bull.

Foreign Intelligence.

In a leading article on the 22d the *Vakit*, the principal newspaper of Constantinople, gravely describes America as desiring a war with England, and insinuating that Turkey is about to enter into an offensive and defensive alliance with the United States.

A LATE Teheran telegram says the Persian troops, contrary to the orders of their commanders, had destroyed twenty-five Kurdish villages.

A BILL for the construction of a trans-Continental railway has been passed by the Parliament of Queensland.

ON the 23d Leon Cogniet, the celebrated French painter, died at his home in Paris.

THE Irish Land League organized thirty-nine branches during the week ended November 20.

A FEW days ago the Italian steamer Ortigia collided in the Gulf of Spezzia with the French steamer Oncle Joseph, which had 300 passengers on board. The Oncle Joseph sank soon after the collision, and 250 passengers went down with her.

ACCORDING to a Teheran dispatch of the 24th the Persians had beheaded three hundred of the Kurdish prisoners and decorated the walls of Tabreez with their heads.

THE Turks, after an engagement lasting eight hours, captured and occupied Dulcigno on the 24th, and notified the Montenegrins that they would surrender the city to them on demand.

ON the 25th the Protestant Archbishop of Dublin promulgated a formal prayer for the cessation of the disturbances in Ireland.

THE late gale off the coast of Newfoundland caused the loss of over twenty vessels.

THE peace negotiations between Chili and Peru have come to a full stop in consequence of the demand of the former power for a large slice of Peruvian territory as indemnity for the past and security for the future.

ON the 24th sixty persons were arrested at Westport, Ireland, for threatening resistance to an eviction. On the following day an at-

ئێدوارد جێمس بانکس شوێنەوارناس بەسواریی هاتۆتە کوردستان

ئێدوارد جێمس بانکس (١٩٦٦-١٩٤٥)، نووسەرو شوێنەوارناس و وانەبێژی ئەمەریکیی لەگەشتەکەی خۆیدا بەگوێرەی رۆژنامەی ئەمەریکیی THE OMHA DAILYBEE کە لە ١٣ی مارتی ١٩١٦دا چاپ و بلاوکراوەتەوە، بەسواریی هاتۆتە کوردستان و بەچیای ئاراراتیشدا هەڵگەڕاوە. ناوبراو سوودی لەو پێگەیەی پێشووی خۆی کردبوو کە وەك کۆنسوڵی ئەمەریکی لەبەغدا بوو لەساڵی ١٨٩٨ و پەیوەندییەکی پتەویشی بە دەسەڵاتدارانی عوسمانییەوە هەبوو، جگە لەوەی سوودیشی لەو دۆخە ئاڵۆزو ناهەموارەی کۆتایی حوکمی عوسمانیەکان بینیوە بۆ کڕین و گواستنەوەی بەشیکی زۆر لە بەڵگەو- دۆزینەوە شوێنەوارییەکان و گواستنەوەی بۆ مۆزەخانەکانی ئەمەریکا. نابراو لەساڵی ١٩١٢دا، کتێبیکی سەبارەت بە کۆڵینەوە شوێنەوارناسییەکانی خۆی سەبارە بە سۆمەرییەکان لەشاری ئور لە میسۆپۆتامیا چاپ و بڵاوکردۆتەوەو پاش یەکەمین جەنگی جیهانیش لەئەمەرکیا لەچەندین زانکۆ وانەبێژ بووە. جگەلەوەی ئێدگار بانکس بۆتە ئیلهامێك بۆ کەسایەتیی خەیاڵی "ئەندیانا جۆنز".

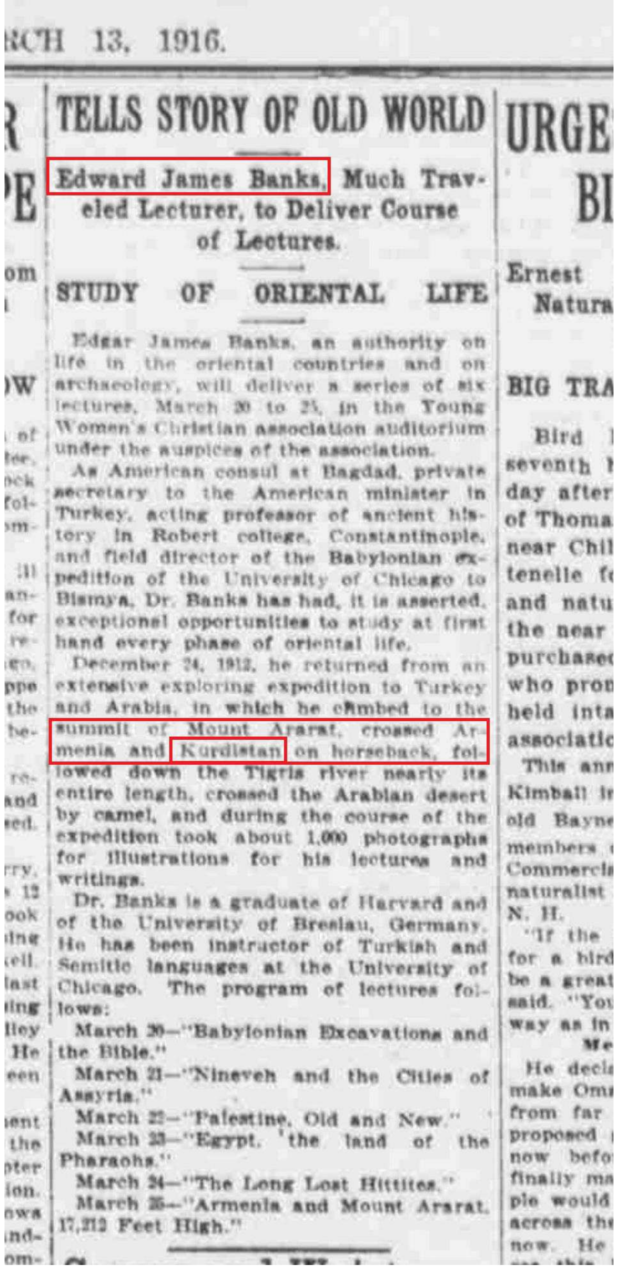

RCH 13, 1916.

TELLS STORY OF OLD WORLD

Edward James Banks, Much Traveled Lecturer, to Deliver Course of Lectures.

STUDY OF ORIENTAL LIFE

Edgar James Banks, an authority on life in the oriental countries and on archaeology, will deliver a series of six lectures, March 20 to 25, in the Young Women's Christian association auditorium under the auspices of the association.

As American consul at Bagdad, private secretary to the American minister in Turkey, acting professor of ancient history in Robert college, Constantinople, and field director of the Babylonian expedition of the University of Chicago to Bismya, Dr. Banks has had, it is asserted, exceptional opportunities to study at first hand every phase of oriental life.

December 24, 1912, he returned from an extensive exploring expedition to Turkey and Arabia, in which he climbed to the summit of Mount Ararat, crossed Armenia and Kurdistan on horseback, followed down the Tigris river nearly its entire length, crossed the Arabian desert by camel, and during the course of the expedition took about 1,000 photographs for illustrations for his lectures and writings.

Dr. Banks is a graduate of Harvard and of the University of Breslau, Germany. He has been instructor of Turkish and Semitic languages at the University of Chicago. The program of lectures follows:

March 20—"Babylonian Excavations and the Bible."

March 21—"Nineveh and the Cities of Assyria."

March 22—"Palestine, Old and New."

March 23—"Egypt, 'the land of the Pharaohs."

March 24—"The Long Lost Hittites."

March 25—"Armenia and Mount Ararat, 17,212 Feet High."

ئیدوارد جێمس بانکس ١٩٦٦-١٩٤٥

حەمەڕەشید خان

بەڵگەنامەیەکی نهێنیی بریتانیی کە تەلەگرافێك بەژمارە ٩٧٢ دەگرێتەخۆو لەسەفارەتی بەغداوە رەوانەی تاران کراوە لە ٢٩ی سێپتەمبەری ١٩٤٥و کۆپییەکیشی نێردراوەتە ئۆفیسی حکومەتی بریتانیی لەهندستان، باسی لە حەمەرەشیدخانی بانەکردووە کە لە٢٥ی دیسەمبەردا، لەسلیمانی هەڵاتووە، دوای ئەوەی فەرمانێك لەبەغداوە دەرچووە کە بیگێڕنەوە بۆ کەرکوك. وادەرەکەوێت کە ئەو فەرمانەی بەغدای پێ نەگەشتبێ، بەلام هەلاتنەکەی لەوانەیە بۆ ئەو پاگەندەیە بگەڕێتەوە کە گوایە حکومەتی عێراق بەنیازە رادەستی ئێرانییەکانی بکاتەوە. لەم کاتەدا کە هیزەکانی سوپا و پۆلیس بەدوایدا دەگەرێن، وەزارەتی نێوخۆ لەو بڕوایەدایە کە حەمە رەشید خۆی رادەستدەکات ئەگەر درك بەوە بکات کە حکومەتی عێراق رادەستی ئێرانی ناکاتەوە.

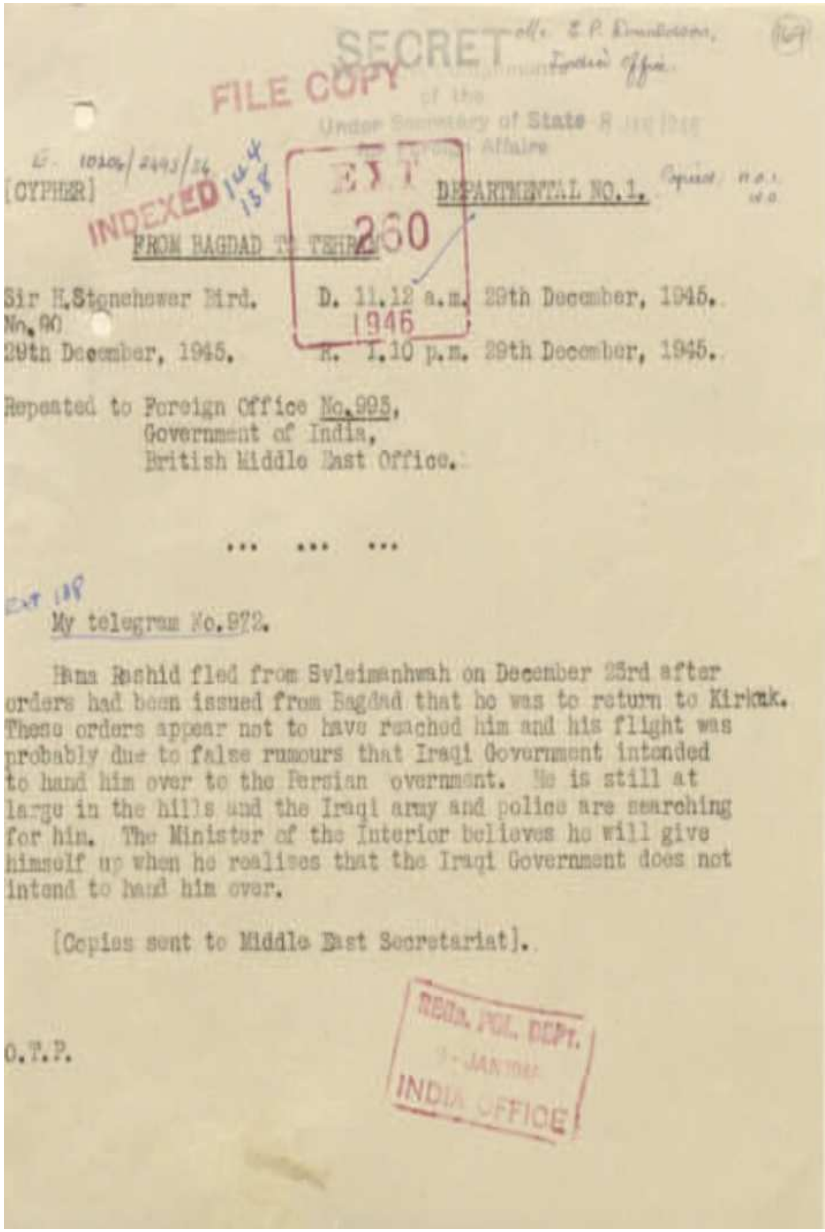

SECRET

FILE COPY

INDEXED

[CYPHER] DEPARTMENTAL NO.1.

FROM BAGDAD TO TEHRAN

Sir H.Stonehewer Bird. D. 11.12 a.m. 29th December, 1945.
No. 90
29th December, 1945. R. 1.10 p.m. 29th December, 1945.

Repeated to Foreign Office No.993,
Government of India,
British Middle East Office.

... ...

My telegram No.972.

Hama Rashid fled from Svleimanhwah on December 23rd after orders had been issued from Bagdad that he was to return to Kirkuk. These orders appear not to have reached him and his flight was probably due to false rumours that Iraqi Government intended to hand him over to the Persian Government. He is still at large in the hills and the Iraqi army and police are searching for him. The Minister of the Interior believes he will give himself up when he realises that the Iraqi Government does not intend to hand him over.

[Copies sent to Middle East Secretariat].

O.T.P.

INDIA OFFICE

شکاندنی هێرشێکی کوردان لەسەقز

رۆژنامـەی بریتـانیی (THE BIRMINGHAM DAILY POST)کە لەرۆژی شەممەی رێکەوتی ١٢ی مایۆی ١٩١٧دا، چاپ و بڵاوکـراوەتـەوە، هـەواڵێکـی لـەژێر ناونیـشانی "روسـان ، کـوردان پەرتەوازەدەکەن"دابەزاندووە کە لەبەرەی قەفاسەوە نێردراوەو باس لەو هەوڵە دەکات کە کوردان لەناوچەی سەقز لەباکووری رۆژئاوای ئێران کردویانەتەسەر پۆستەکانی پێشەوەی سوپای روسیی، بەڵام ئەم هەوڵە لەکاتی خۆیدا پێزانراوەو بەشێك لە کوردان کوژراون و ئەوەی ماویشە پەرتەوازەکراون. بەگوێرەی راپۆرتی ئەڵمانیی، شەرەکە هێوربۆتەوە.

RUSSIANS DISPERSE KURDS.

(Admiralty, per Wireless Press.)

Russian communiqué:—

Western and Roumanian Fronts.—The

Caucasian Front.—In the region of Sakiz (North-West Persia) the Kurds attempted to attack our advanced posts, but the attempt being discovered in time part were killed and the remainder dispersed.

German report.—The fighting activity remains

LOCAL ARCHITECTS OFFER ASSISTANCE

زیانەکانی لەشکرکێشی رووسیی لە کوردستان

رۆژنامەی بریتانیی (THE DERBY DAILY TELEGRAPH) کە لەرۆژی هەینی ٢٦ی مایۆی ١٩١٦دا، چاپ و بلاوکراوەتەوە، چەند هەواڵیکی سەبارەت بەزیانەکانی لەشکرکێشیی رووسیی لەکوردستان بڵاوکردۆتەوە. لەیەکەم هەواڵداباسی ئەوە هاتووە کە بەئاراستەی موسل هێرشێکی دوژمنیان تیکشکاندووە کە بەدژی رەواندوز کراوە. هەروەها لەزمانی تورکەکانەوە وەرگیراوە کە هیرشێکی رووسی لە قەسری شیرنەوە کە بەرەو خانەقین هاتووە وەستێنراوەو ناچارکراوە بگەڕیتەوەو هشتا سوپاکەیان لەسەر سنووری ئێرانە. هەروەها لەو هێرشەی روسەکان لەسنوری ئیرانەوە کردوویانە کەمێك لەباکوری سلێمانییەوە، رووسەکان ٢٠٠ پیاویان لی کوژراوە.

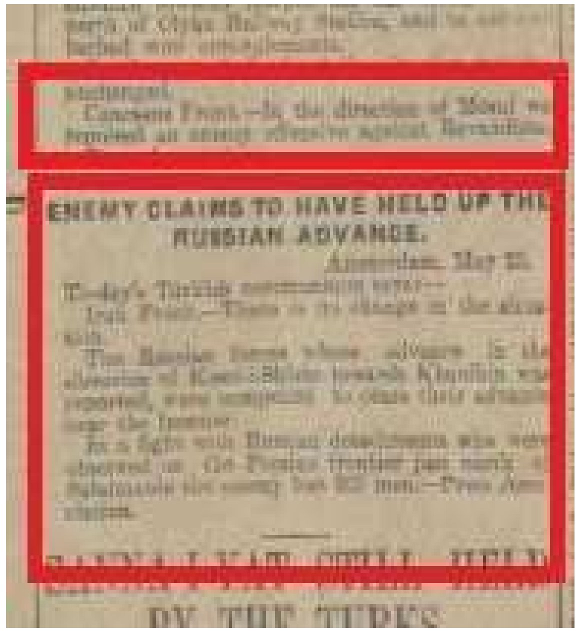

ENEMY CLAIMS TO HAVE HELD UP THE RUSSIAN ADVANCE.

گرتنی رەوانسەر لەلایەن سوپای روسییەوە

رۆژنامەی بریتانیی (Birmmingham Gazette) کە لەبەرواری ٦ی جونی ١٩١٧دا، چاپ و بڵاوکراوەتەوە، لەژێر ناونیشانی " کوردان تێکدەشکێنرێن" هەواڵی گرتنی رەوانسەری لەرۆژهەلاتی کوردستان لەلایەن لەشکری روسییەوە بڵاوکردۆتەوە. هەواڵەکە سەرەتا باس لەتێکشکاندنی ئەو هێرشەی کوردان دەکات کە لە چیای ئەکبابا لەباشووری ئەرزنجان کراوەتەسەر سوپای روس، دواتر باس لە دەستبەسەرداگرتنی رەوانسەر دەکات لەلایەن لەشکری رروسییەوە لە باکوری رۆژئاوای شاری کرماشان و دەڵێت کورردەکان ناچارکراون بۆ جوانرۆ پاشەکشە بکەن.

KURDS BEATEN OFF.

RUSSIANS GAIN GROUND IN THE CAUCASUS.

[Admiralty, per Wireless Press.]

Petrograd, Tuesday.

The Russian official communique states:

Western Front.—In the region of Krevo the enemy conducted an intense artillery fire. Insignificant attempts on the part of the enemy to attack in the region of Potashnya (on the River Berezina) were frustrated by our rifle fire. On the rest of the front there have been the usual fusillades.

Roumanian Front.—Fusillades have

Caucasian Front.—The Kurds made an attempt to attack in the region of Mount Ak-Baba (south of Erzingan), but were beaten off. South of Banch, Revansir (north-west of Kermanshah) has been occupied by our troops. The Kurds have retreated towards Djevanrud.

زێدەبوونی چالاکیی کوردان

لەژێر ئەم سەردێرەی سەرەوە، رۆژنامەی ئوستوراليی (THE BENDIGO INDEPENDENT) کە لەرۆژی چوارشەممەی ریکەوتی ٢٥ی ئەپرلی ١٩١٧، چاپ و بڵاوکراوەتەوە، باس لەکورتە نامەیەکی رووسی دەکات کە ئەو هەواڵەیان گەیاندووە، کە بەو دواییە چالاکیی کوردەکان لەدژی سوپای روسیا زێدەتر بووە. جگە لەوەی عەرەبەکانیش لەشارەبان پەلاماری ئینگلیزەکانیان داوەو ئەوانیش عەرەبەکانیان تیکشکاندووەو گەیشتونەتە باقوبە.

(Admiralty: by Wireless Press).

LONDON, Monday.

A Russian official message says that the Germans have used glass bullets in the region of the Aar River, on the Riga front.

KURDS INCREASE ACTIVITY.

(Reuter's Service).

(Admiralty: by Wireless Press).

LONDON, Monday.

A Russian official message says:—

"The Kurds are throwing increased activity against us in Persia. Arabs at Cheraban attacked our squadron, which was escorting an English military agent. The squadron succeeded in forcing a passage, and reached Bakube.

TROOPS FOR RIGA.

(United Service Cable).

PETROGRAD, Tuesday.

Part of the German fleet at Kiel has joined the Baltic squadron with landing

لەشکرکێشیی سوپای روسیا بەکوردستاندا

بەگوێرەی رۆژنامەی ئەمەریکیی (THE OGDEN STANDARD) کە لە رۆژی چوارشەممەی رێکەوتی ١٧ی مایۆی ١٩١٦دا، چاپ و بلاوکراوەتەوە، چەند ئاماژەیەك بۆ لەشکرکێشیی سوپای روسیا بەنێو کوردستاندا کراوە. لەشوێنێکدا کە سەرچاوەی هەواڵەکە لەپاریسەوە لە ١٦ی مایۆدا ، باسی ئەوە هاتووە کە سوپای روسەکان لەپێشرەوی خۆیاندا بەکوردستاندا بەردەوامن و دەیانەوێت کوردستان وەك رێڕەوێك بۆ هێرشکردنە سەر رێگای ئاسنیی بەغدا بەکاربهێنن.

هەروەها، لە جێگەیەکی دیکەی رۆژنامەکە ئاماژەی بە جموجۆڵ و کشانی سوپای روسیی لەماوەی ٤ هەفتەدا کردووە بەرەو باشوور لەناوچەی دەریاچەی وانەوە. تورکەکانیش دەستیان لە رەواندوز بەرداوە کە ٧٥ میل لە موسڵەوە دوورە، جگەلەوەی لەناوچەی دیاربەکریش هێرشیکی سوپای عوسمانییان تیکشکاندووە.. بەگوێرەی رۆژنامەکە ئامانجی روسەکان لەم بەرەیەوە گەیشتنە موسڵ و هیڵی ئاسنی بەغداو برینی رێگایە لە سوپای عوسمانی. هەروەها هەر بەپێی ئەم هەواڵانە، سوپای عوسمانی کەژمارەیان نزیك بە ٢٠٠ هەزارەو لەلایەن ئەفسەرانی ئەلمانییەوە سەرکردایەتیی دەکرێن و هەموویان لەژێر فەرماندەیی فیلد مارشاڵ ڤۆنن، دەیانەوێت رێگریی بکەن لە کشانی روسەکان و تەنیا لە دووشوێنەوە توانیویانە روسەکان بشکێنن.

Reported That Russian Army Has Bottled Up Sultan's Forces on Tigris.

HUGHES IN LEAD OVER ROOSEVELT

DESPAIRING WOMAN NOW HAPPY MOTHER

Mrs. Stephens Did Not Need The Surgical Operation.

VENICE RAIDED BY AUSTRIAN AIRMEN

AIR RAIDERS IN ATTACK ON QUEEN

Protect Yourself!
Ask For and GET
HORLICK'S
THE ORIGINAL
MALTED MILK
Take a Package Home

هێرش بۆ سەر پاوە

لەبەڵگەنامەیەکی نهێنیی بریتانییدا کە تایبەتە بە ئێران و (ئەی سی ترۆت)ی وابەستەی سەربازیی لە یەکی جوڵای ١٩٣٣دا، لەژێر ناونیشانی "دۆخی خێڵەکیی لەکوردستان" زانیاری بۆ کۆکردۆتەوە، هاتووە کە لە ٦ی جونی ١٩٣٣دا، یەکەیەکی کورد کە لە ٥٠٠ کەس پێکهاتوون و لەژێر فەرماندەیی کورە گەورەکەی جافەرساندا بوون، هەڵیانکوتاوەتە سەرمالیەی پاوە، نزیك جوانرۆ و ٧٠٠٠ تمەنیان بردووەو هەروەها ٥٠٠٠ تمەنی تریشیان هەربردووە کە بۆ پارەی رێگا نوێیەکە دانرابوو. جگەلەوەی نزیك بە پازدە ئەمنییەیان کوشتووەو هەندێك خۆراکیشیان بردووە. لەم رووەوە لە ٧ی جون، تیپیك لەکرمشانەوە بەرەو پاوە رۆیشتووەو هەروەها لە ٩ی ئەو مانگەشدا بەتالیۆنێك لەکرمشانەوە بەرو ئەوی چووە، لەتارانیشەوە هێزی پاڵپشتی رەوانەی کرماشان کراوە.

لە کوهی بەمەوش، سۆفی بەگ، پاش ئەوەی هێرشیکی سەرکەوتوانەی سوپای ئێرانی کراوەتەسەر لە لایەنگرانی جیابۆتەوەو بەناچاریی رووی لە خاکی عێراق کردووە. ئەو هێزەی لەپایتەختیشەوە نێردراوە، بۆئەوەیە کە لە کوهی بەمو جێگیربێ و لایەنگرانی سۆفی بەگ قۆڵبەست بکات و رێگە لەهاوکاریی بگری لەگەڵ یاخیبووەکان.

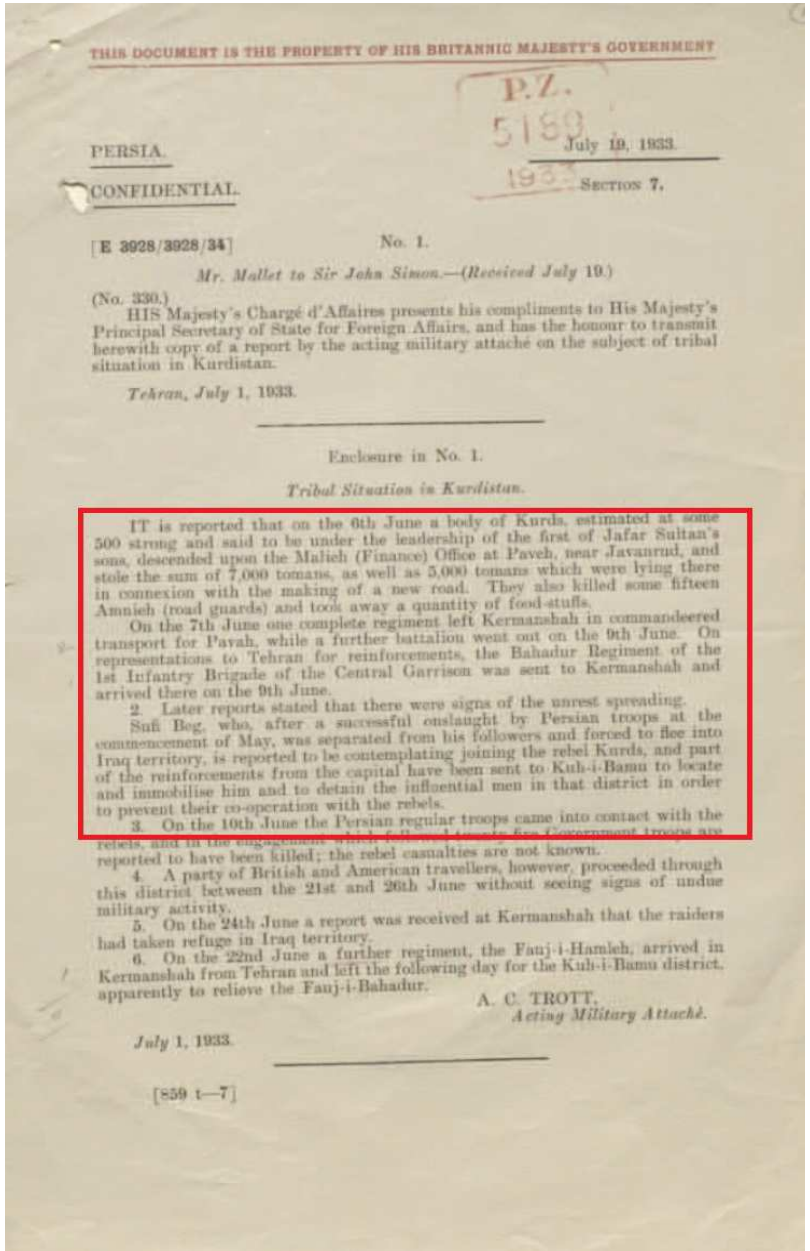

THIS DOCUMENT IS THE PROPERTY OF HIS BRITANNIC MAJESTY'S GOVERNMENT

P.Z. 5189 1933

PERSIA.

CONFIDENTIAL.

July 19, 1933.

SECTION 7.

[E 3928/3928/34]

No. 1.

Mr. Mallet to Sir John Simon.—(Received July 19.)

(No. 330.)

HIS Majesty's Chargé d'Affaires presents his compliments to His Majesty's Principal Secretary of State for Foreign Affairs, and has the honour to transmit herewith copy of a report by the acting military attaché on the subject of tribal situation in Kurdistan.

Tehran, July 1, 1933.

Enclosure in No. 1.

Tribal Situation in Kurdistan.

IT is reported that on the 6th June a body of Kurds, estimated at some 500 strong and said to be under the leadership of the first of Jafar Sultan's sons, descended upon the Malieh (Finance) Office at Paveh, near Javanrud, and stole the sum of 7,000 tomans, as well as 5,000 tomans which were lying there in connexion with the making of a new road. They also killed some fifteen Amnieh (road guards) and took away a quantity of food-stuffs.

On the 7th June one complete regiment left Kermanshah in commandeered transport for Pavah, while a further battalion went out on the 9th June. On representations to Tehran for reinforcements, the Bahadur Regiment of the 1st Infantry Brigade of the Central Garrison was sent to Kermanshah and arrived there on the 9th June.

2. Later reports stated that there were signs of the unrest spreading.

Sufi Beg, who, after a successful onslaught by Persian troops at the commencement of May, was separated from his followers and forced to flee into Iraq territory, is reported to be contemplating joining the rebel Kurds, and part of the reinforcements from the capital have been sent to Kuh-i-Bamu to locate and immobilise him and to detain the influential men in that district in order to prevent their co-operation with the rebels.

3. On the 10th June the Persian regular troops came into contact with the rebels, and in the engagement which followed twenty-five Government troops are reported to have been killed; the rebel casualties are not known.

4. A party of British and American travellers, however, proceeded through this district between the 21st and 26th June without seeing signs of undue military activity.

5. On the 24th June a report was received at Kermanshah that the raiders had taken refuge in Iraq territory.

6. On the 22nd June a further regiment, the Fauj-i-Hamleh, arrived in Kermanshah from Tehran and left the following day for the Kuh-i-Bamu district, apparently to relieve the Fauj-i-Bahadur.

A. C. TROTT,
Acting Military Attaché.

July 1, 1933.

[859 t—7]

کورد بەرپرسانی تورکیان دەرکردووە

ڕۆژنامەی ئەمەریکیی (THE EVENING HERALD) کە لە ڕۆژی ٣٠ی مایۆی ١٨٩٥دا، چاپ و بڵاوکراوەتەوە. سەبارەت بەدۆخی ئاڵۆزی تورکیا هەواڵی ئەوەی بڵاوکردۆتەوە، کە حکومەتی تورکیی بەنیازی ڕێگرتن لەهاتنی شۆڕشگێرە ئەرمەنییەکان لەئێرانەوە، هەستاوە بەداخستنی هەموو ڕێگاکانی نێوان ئێران و شاری وان. لەو موەی دوایی لەیەکێك لەوکاروانانەی کە لەئێرانەوە دەنێن کەسیکیان گرتووە کە نامەیەکی پێ بووە ، نامەکەی لە یەکێك لەئەرمەنییەکانی ێرانەوە بووە بۆ هاوڕێیەکی بۆ لەوان، تێیدا هاتووە، کە ٥٠٠ ئەرمەنیی لەگوندێکی دەشتی سەلماسن و ئەیانەوێت بچن بۆ وان تاوەکو ڕاپەڕینێك دژی تورکان بکەن.

هەروەها هەواڵەکە باسی لەوە کردووە،کە کوردانی دۆڵەکانی خوارەوە لەنێو خۆیان بەشەڕ هاتوون، لەوناوەش ئاڵۆزیی هاتۆتەکایەوەو چالاکیی کوردان دەستپێکردووە، کوردان ناوچەی چالاکییان تا شاری موسڵ و ڕووباری دیجلە هەیە . لەو ماوەیە کونسوڵی تورکیی لە سابڵاغ بەخۆی و ١٢ سوارەی چەکدارەوە ویستویەتی بگەڕێتەوە بۆ تورکیا، بەڵام کوردان ڕیگەیان نەداوەو گەڕاندویانەتەوە، کونسول بەناچاریی گەڕاوەتەوە ئێران و هەرەشەی هەموو جۆرە تۆڵەسەندنەوەیەکی لە سەرانی کورد کردووە. هەروەها بەرپرسە تورکەکانی ئەوشارانەی کەوتونەتە سەر سنور، لەلایەن کوردانەوە ڕاونراون و ئێستا ئەوان پەنایان بردووە بۆ ڕەواندوزو پێیان وتون نەیەنەوە بەو ناوا. ئەرمەنییەکان ئەم هەواڵەیان پێگەیشتووەو زۆریان پێ خۆشە و حەزدەکەن زوو بەزوو کوردو تورکی ببیتەشەڕیان و یەکتری مەحف بکەنەوە.

لێکدانەوەی لۆجیکی ئەم چالاکییانە دەتوانرێت لەو نامەیەدا درك بکرێت کە لەلایەن شێخ عەبدولقادرەوە لە ئەستەمبوڵ بۆ براکەی لەچاپاکانی کوردستانەوە نێردراوە. شێخ عەبدولقادر، کوڕی ئەو شێخە

گەورەیە کە ١٤ ساڵ پێشتر پەلاماری شاری ورمێی دا لەئێران. شێخ عەبدولقادر، رایگەیاندووەکە لەلایەن سولتانەوە وەك سەرکردەی هێزی فەوجە غەیرەنیزامیەکانی حەمیدیە دانراوە، هەروەها جەنگێکی گەورە دەقەومێت کە تێدا دەبێت خۆی و هێزەکەی شاری کارسی روسیا داگیربکەن.

TURKS ON THE ALERT.

Officials Preparing to Prevent the Armenian Uprising.

KURDS STILL MAKING MISCHIEF.

Fears That Another Slaughter of Christians Will be Precipitated Unless the Powers Take Action to Avenge the Sassoun Atrocities.

DJULFA, Russia, May 30.—The special correspondent of the Associated Press who is investigating the situation in Armenia has furnished the following correspondence:

The Turkish government is taking prompt measures to prevent the uprising of the Armenian revolutionists next month. Within the past few days all roads leading from Persia to Van have been closed by order of the Turkish government, the intention being to shut off communication between the revolutionary leaders in Persia and their agents in Armenia.

The last caravan that tried to get through to Van from Khoi was seized by Turkish officials. On the person of one of the caravan drawers was a letter from an unknown writer in Salmas, addressed to an Armenian in Van. The writer of the letter announced to his friend that 500 revolutionists armed with rifles were waiting in the Persian villages of Salmas Plain for an opportunity of making an attack on Van, and asked for information with regard to the disposition of the government troops in and about Van.

The seizure of the caravan and the blocking of the roads to Van have caused no end of consternation to the Armenian revolutionists in Persia, as this action seriously interferes with some of their most important arrangements. However, they assure me that other roads through the mountains will be found, and that the work will go steadily forward. The closing of the caravan roads, however, will hamper the movements of the revolutionists for several months.

From the lower valleys comes word that the Kurds are fighting among themselves, probably as a sort of practice for some serious work to come. The Kurdish activity apparently extends as far south as Mousol, on the Tigris river. Within the past week the Turkish consul at Sautch-Bulak, in Persia, tried to cross over into Turkey with an armed escort of twelve men, but he was turned back by the Kurds, who held possession of all the roads. The consul returned to Persia threatening all sorts of vengeance on the heads of the Kurds.

At the same time the Turkish officials in the towns near the border were chased out of the country by the Kurds. They took refuge in Ravenduz, where they are now. The Kurds have warned them not to return. The Armenians have received this news with unspeakable joy. They hope that Kurds and Turks will get into a fight and exterminate each other.

A reasonable explanation for this activity of the Kurds may be found in the contents of a letter which the Sheik Abdel-Kadr has recently written from the sultan's palace in Constaintinople to his brother in the mountains of Kurdistan. Sheik Abdel-Kadr is a son of the great sheik who made the attack on the city of Ouroumia, Persia, fourteen years ago. In the letter Abdel-Kadr announced that the sultan had appointed him to command the Hamideh regiment of irregular Kurdish troops, and that there was to be a great war, during which he and his troops were to capture the Russian city of Kars.

Many well informed persons in western Persia believe that Asia Minor is on the verge of a great religious war which the sultan of Turkey is forming upon the world in order to retain his prestige among the Mohammedans, many of whom have been for some time grumbling at him for his lukewarmness in the cause of their re-

MUNYON'S HOMOEOPATHIC REMEDIES
A cure for every disease
M. J. LAWLOR,
Justice of the Peace
Insurance and ....
Real Estate Agent,
123 E. Centre St., Shenandoah
JOHN DALTON,
AGENT FOR
Shenandoah and Vicinity
FOR
BARBEY'S
CELEBRATED
Beer and Porter.
A trial order solicited.
Try BARBEY'S BOCK BEER.
Chronic Nervousness
Could Not Sleep, Nervous Headaches.
Saved My Life.
Dr. Miles' Nervine Cures.
SWEET CAPORAL
ABSOLUTELY PURE
THE OLD RELIABLE
SWEET CAPORAL CIGARETTE
Has stood the Test of Time
MORE SOLD THAN ALL OTHER BRANDS COMBINED
AFTER ALL OTHERS FAIL
CONSULT THE OLD RELIABLE SPECIALIST Dr. Lobb
329 N. 15th St. Below Callowhill, Philadelphia, Pa.

هەفتەیەکە سەربازخانەکانی سەردەشت و بانەو سەقز لەلایەن کوردانەوە گەمارۆدراون

رۆژنامەی ئەمەریکیی (TIMES UNION) کە لە رۆژی ٢١ی مارتی ١٩٤٦دا، چاپ و بڵاوکراوەتەوە، هەواڵی شەڕی نیوان خێڵە کوردەکان و سوپای ئێرانی بڵاوکردۆتەوە کە لە ئەفسەری ئەرکانی سوپای ئێرانی وەرگرتووە. ئەفسەرەکە وتویەتی، کە ماوەی هەفتەیەکە ٣٠٠٠ کوردی خیلەکیی پەلاماری سێ پادگانی دابڕاوی ئێرانییان داوەو پلانی ئێرانییەکانیش ئەوەیە کە ئەو سێ پادگانە لە ناوەندە سەرەکییەکەی خۆیان دانەبڕێن.

پادگانە گەمارۆدراوەکان بریتین لە پادگانی سەردەشت و بانە لە باکوری مەڵبەندی کوردستان و هەروەها پادگانی سەقز لەسەر سنوری کوردستانی ئازەربایجان لەنزیك شێخنشینە ئۆتۆنۆمەکەی قازی محەمەد رابەری جوڵانەوەی سەربەخۆخوازیی کورد لە مەهاباد. سەقز هەر چەند میلێك لەباشووری بۆکانەوەیە.

IRAN TROOPS to Delay Action

Tehran Calls Youths, Seizes Rightist Chief

Gromyko Appeals For Deferment To Apr. 10 in Iran Row

By FREDERIC TUTTLE
International News Service Staff

WASHINGTON, March 20—Russia was disclosed tonight to be seeking postponement of the UNO Security Council meeting from March 25 to April 10 in a play for time to settle the Iranian-Russian dispute.

UNO Secretary-General Trygve Lie made public a letter to him from Soviet Ambassador Andrei Gromyko, dated yesterday, and asking for the postponement.

Lie at the same time released a letter to him from Edward R. Stettinius, Jr., American representative of the Council, serving notice that when the Council meets in New York Monday he will move that the Iranian-Russian dispute be considered immediately.

SEEKING PACT

Gromyko said that his government and Iran are currently negotiating for an agreement.

This assertion later was challenged by Hussein Ala, Iranian ambassador to Washington. He said that negotiations between Iran and Russia ended in Moscow some days ago and that none is being held now at Tehran or elsewhere.

The Iranian ambassador, in an address over the Mutual Broadcasting System, said that swift action by the Security Council was of the "utmost" importance to Iran.

It was stated officially that Stettinius' letter to Lie, dated today was not in reply to Gromyko's call for a postponement of the Security Council meeting.

Stettinius referred only to the notice given recently by Iran that it would submit its dispute with Russia to the Security Council for a finding.

FORWARDS RED PLEA

Secretary-General Lie has forwarded to the United States and other members of the Security Council Russia's request for postponement of the New York meeting.

A spokesman for the State Department said that when the United States answers Russia's request it will be made public by the UNO Secretary-General. It was inferred that the United States has not yet answered Russia's request.

Gromyko in his letter to Lie said that the action of the Secretary-General in placing the Iran issue on the Council's "provisional

(Continued on Page 2, Column 2)

Reds to Seek Best Army In World

Russian Paper Vows That Might Will Be Unsurpassed

MOSCOW, Mar. 20 (INS)—The Soviet Army newspaper Red Star vowed today that Russia's military might will be unsurpassed in the world and added that "great and serious problems of defense and security face the Red Army."

Commenting on the new Soviet five-year plan which was approved yesterday by the Supreme Soviet, the government-controlled newspaper declared:

"The Red Army will acquire the latest in military technique and the newest armament to ensure that the Red Army will not be inferior to the armed forces of any other country."

The paper said that the Communist party and the Soviet government are "doing all possible" to attain an army even more powerful than those which hurled the Nazi invaders from Russia. It added:

"The Soviet people want to see its armed forces still mightier, to guarantee the fatherland from any eventualities and safeguard the cause of peace."

Red Star also hailed the re-election of Premier Joseph Stalin, and said:

"The helm of the ship of state is in the able and faithful hands of the President of the Council of Ministers and Minister for the Armed Forces of the USSR—the great Stalin.

"It is a matter of great honor and pride for us, the Soviet armed forces, that Stalin is also minister of the armed forces.

"Under his leadership, the armed forces will get stronger and develop."

Six Firemen Hurt In 3-Alarm Blaze

NEW YORK, March 20 (AP)—Six firemen were injured and 200 tons of paper—which Fire Marshal Thomas Brophy said represented one-fifth of the book paper stock in New York city—were destroyed today in a three-alarm fire which swept through a five-story building occupied by the Wilson Paper Stock Co., Inc.

Garrisons Raided By Kurds for Week; Planes Rake Rebels

TEHRAN, March 20 (AP)—Fighting between Kurdish tribesmen and the Iranian army was reported by a general staff officer today as the government called 19-year-olds to the colors and arrested Rightist Deputy Said Zia Ed-Din, often described by political writers as anti-Russian.

The officer said 3,000 tribesmen had been attacking three isolated army garrisons for a week and that Iranian planes were trying to prevent the garrisons from being cut off from their headquarters.

Zia Ed-Din was taken from his home by two men in the uniform of Iranian army colonels. As he sat in the automobile of his captors he told newsmen:

"I think they are arresting me because I am not liked by the Russians."

PUT UNDER RESTRAINT

Prince Firouz, political undersecretary of state and director of propaganda, said the rightist leader was arrested on orders of Premier Ahmed Qavam Es Saltaneh and was being "put under preventive detention pending investigation of certain charges."

Zia Ed-Din, generally known as a leading opponent of the premier, has given several interviews in recent days and said yesterday that "Iran's only hope lies with the UNO."

Firouz said the investigation would extend through the Moslem New Year holidays which start tonight and continue for about two weeks.

Meanwhile, leftist Tudeh party leaders called a private meeting after it was announced that the government had made a new appeal to the United Nations Security council against the continued presence of Soviet troops in Iran.

FEAR DEMONSTRATIONS

Rightwing sympathizers expressed belief the Tudeh party might lead leftist demonstrations against the government because of the appeal.

While the three Iranian garrisons held out against the Kurds, other tribesmen were reported by the general staff officer to be fighting with "democrats" of Soviet-occupied Azerbaijan province.

The besieged garrisons were Sardasht and Baneh, in northern Kurdistan province, and Saqqiz, on the Azerbaijan-Kurdistan border—an area adjacent to the semi-autonomous sheikdom of Whazi Mohammed, leader of a separatist Kurdish movement at Saujbulagh.

Saqqiz is only a few miles south of Bukan, where a Russian com-

(Continued on Page 2, Column 1)

Admits Killing Wife

KEENE, N. H., March 20 (AP)—Attorney General Ernest R. D'Amours said tonight that Charles Langis, 28, discharged Seabee, had confessed the shotgun slaying of his 25-year-old wife Phyllis at her office today and would be arraigned tomorrow in municipal court.

Alleged Conspiracy to Poison Cardinal Probed in Detroit

DETROIT, March 20 (AP) — The Detroit Free Press said tonight police are investigating an alleged plot to poison Edward Cardinal Mooney of Detroit during a March 12 civic banquet in his honor.

The newspaper said Police Commissioner John F. Ballenger had confirmed that he was investigating the report and added that he described the plot as "hatched in the mind of a religious fanatic whose plans were balked by prompt and thorough investigation."

It said police investigation began after an anonymous telephone tip and that "several persons" had been questioned, but no arrests made.

The banquet was held after the Cardinal's return from [illegible] where he was invested with that office in February.

شەڕ لەکوردستان و بڕینی ڕێگای سەقزو سنە

بەگوێرەی هەواڵێکی رۆژنامەی (TIMES UNION) کە لەرۆژی دووشەممەی رێکەوتی ٣ی جونی ١٩٤٦ چاپ و بڵاوکراوەتەوە. پەیامنێری رۆیتەر دوێشەو هەواڵی هەڵگیرسانەوەی شەڕی لەکوردستان بەگوێرەی بڵاوکراوەیەکی حکومەتی ئێرانیی لەنیوان کوردو هیزەکانی ئێرانیی راگەیاندووە. بەگوێرەی بڵاوکراوەکەی حکومەت، کوردو دیموکراتەکان پەلاماری هێزەکانی حکومەتی ناوەندییان داوەو گوایە هیزەکانی ئێرانیی تەنیا بەرگریی لەخۆیان دەکەن!!

بەگوێرەی ئەو بڵاوکراوەیە، کوردان و دیموکراتەکان ناوبەناو هێرش دەکەن و یەکە کوردییەکانیش رێگەی نیوان سەقزو سنەیان بڕیوە.

کوردان لە زیدی خۆیان رادەگوێزرێن

ڕۆژنامەی ئوسترالی (TRIBUN) کە لە ٢٣ی سێپتەمبەری ١٩٧٦دا، چاپ و بلاوکراوەتەوە، رایگەیاندووە: بەگوێرەی وتەی یەکێتی نیشتیمانی کوردستان، یەك ملیۆن خەڵکی کورد لەناوچە بنەرەتییەکانی خۆیان لەباکور بۆ باشووری عێراق رادەگوێزرێن.

لەبەرئەم هۆکارە، ینك و رێکخراوەکەی دیکە، پارتی دیموکراتی کوردیی، شەڕی پارتیزانیان دژی حکومەت دەستپیکردۆتەوە. گەلی کورد کە خاوەنی مێژوویەکی دێرینی بەرهەڵستکارییە دژی حکومەتی ناوەندیی و لەرووی زمان و کەلتوورەوە جیاوازە، دەبی لەلایەن عەرەبکانی باشوورەوە شوێنەکانیان پڕبکرێتەوە.

لەمارتی ١٩٧٥دا، پاش ئەوەی ئێران و عێراق گەیشتنە ریکەوتنێك، کە پیدەچێت لەکۆتاییهێنان بە ململانێی کوردان کاریگەر بووبێت، تاوەکو ئەم پەرەسەندنانەی بەم دواییە لەلایەن لیمۆندی فەرەنسیی لە ١٤ی سێپتەمبەردا بڵاوکرایەوە.

ئەمێستا، پیکدادانی نوێ دەستپێکردووە. لەژوندا، بنکەیەکی پۆلیس لە ئامیدی هێرشی کراوەتەسەر. بەڵام لەمپەری بەردەم ئەم خەباتە کەمی چەك و تەقەمەنییە. ئەوەی کوردان لەبەرامبەر لیخۆشبوون و تۆڵە لێنەکردەوەیان لە جەنگی پارتیزانی، رادەستیان کردۆتەوە.

شای ئێران بۆ ساڵانێك پشتگیریی کوردانی دەکرد لەپێناو شێواندن و ناجێگرکردنی رژێمە چەپەکە لەعێراق. ئەو لە١٧ی سێپتەمبەری ١٩٧٩دا، لەچاپیکەتنێکدا لەرۆژنامەی کەیهانی تارانی، هەڵوێستی خۆی راشکاوانە راگەیاند:

"ئیمە شۆڕشە کوردییەکەمان نەخولقاندووە، بەڵکو وەك راستییەکەی چەسپاو رووبەرووی بووینەتەوە، شۆڕشە کوردییەکە تەنیا وەك دەرفەتێك کەوتەبەردەستمان کە سوودی خۆمانی لێوەربگرین."

هەمان کات، کە شا لەگەڵ عێراقییەکان پێکهات و چەك و پاڵپشتییانەی پشتی جەبهەی کێشایەوە، گرێنتی ئۆتۆنۆمی فەرهەنگیی و هەرێمی بە کوردان درا.

Plot to Assassinate M'Arthur Frustrated

SAN FRANCISCO, June 2 (AP)—Another plot to assassinate General MacArthur was frustrated last week, Larry Tighe, American Broadcasting company correspondent in Tokyo, reported today in a broadcast heard here.

He said:

"A tip was received here at headquarters that a group of diehards were about to try to shoot the Supreme Commander along his well known route that he travels between the American embassy and his headquarters. Nothing came of the plot, though, because more than 100 extra Japanese police, a detachment of armed GI's and numerous military police mingled along the route to discourage any untoward activities."

Tighe said this was the "third known assassination plot which has been nipped since the general set up shop in Tokyo. Mac Arthur," he added, "takes no notice of the threats and refuses to alter his usual trip so much as a block or a minute."

GEN. MAC ARTHUR

Trial of 26 High Japs Opens in Tokyo Today

TOKYO, Monday, June 3 (AP)—Twenty-six survivors of the reckless clique whose leadership lifted Japan to heights of imperial aggrandizement and plunged her to military ruin go to trial today before a high court of 11 victor nations.

Report Fights In Kurdistan

LONDON, June 2 (INS)—A Reuter dispatch from Tehran tonight quoted a government announcement which said fighting had flared anew between Iranian forces and Kurds in Kurdistan.

The government statement said that "Democrats" and Kurds had attacked the Iranian central government forces.

A government official declared.

"Our forces are only defending themselves.

"Both the Democrats and Kurds are attacking periodically."

The spokesman said that Kurdish units had cut communications between Saqqez and Sanandaj.

End Transport Strike

Early Results Seen In Contrast to Previous Red Victories

Bolivia Orders Press, Radio Curb

Body Thought 2,000 Years

بەگوێرەی هەواڵی لیمۆند، دەگونجێت بەشێکی ئەمە جێبەجێکرابێت. رۆژنامەوانیکی فەرەنسیی سەردانی ناوچەکەی کردووەو هەواڵی ئەوەی داوە کە ٦٠٠ قوتابخانە لەناوچەکە بنیاتنراوەو خێزانەکانیش دەتوانن سەرپشکبن و فێربوون بە کوردیی یان بەعەرەبیی هەڵبژێرن.

بەشی رادۆیی بەکوردیی و ژمارەیەکیش گۆڤار بەزمانی کوردیی دەرکەوتوون و پرۆژەی پەرەپێدانی ئابووریش دەستیپیکردووە.

بەڵام هەندێك كۆت و ئاستەنگیش هەن، بۆچوونە زانكۆ خوێندکار دەبێت زمانی عەرەبیی باش بزانێت. رۆژنامەوانەکەی لیمۆند تێبینی ئەوەی کردووە کە بە چوونەنێو کوردستانەوە (ئەو هەرێمەی کە کوردی تیدا چڕبۆتەوە) ژمارەی بنکەکانی پۆلیس زێدەترو چالاکیی و جموجۆڵی سوپاش زیاترە.

بەهەر حاڵ، پەرتەوازەکردنی بەکۆمەڵی نەتەوەی کورد لەرێگەی راگوێزانەوە، هەر مافێکی خۆجێی پوچدەکاتەوە کەلەلایەن عێراقەوە درابێت.

IRAQ: Kurdish minority driven from homeland

IRAQ: One million Kurdish people are to be displaced from their traditional area in the north and sent to the south of Iraq, according to the Kurdish Patriotic Union (UPK).

For this reason, the UPK and another Kurdish organisation, the Kurdish Democratic Party (PDK), are demanding the recommencement of guerrilla warfare against the government.

•Mustafa al-Barzani: leader of Kurdish guerrillas.

The Kurdish people, who have a long history of opposition to the central government, as well as a distinctive culture and language, are to be replaced by Arab people from the south.

In March 1975, an agreement was struck between Iran and Iraq, which appeared to effectively end the Kurdish struggle, until these latest developments were reported in the French **Le Monde** (September 14).

Now, new skirmishes have begun. In June, a police post was attacked at Amadiya. But the struggle is hamstrung by shortage of weapons, which were handed over by the Kurds in return for a guarantee of no reprisals for guerrilla fighters.

The Shah of Iran had for years supported the Kurds as a way of destabilising the left regime in Iraq. He made his position clear in an interview published in the Tehran daily **Kayhan** (17.9.75):

"…. we did not invent the Kurdish revolution but merely faced it as an existing reality …. the Kurdish revolution offered itself as an opportunity for us to take advantage of …. "

At the same time as the Shah did a deal with the Iraqis - withdrawing arms supplies and use of safe rear areas - guarantees were given by them of Kurdish cultural and regional autonomy.

According to the **Le Monde** report, this may have been partly implemented. A French journalist who visited the area reports that 600 schools have been built where the families may choose teaching in either Kurdish or Arabic. A section of national radio and a range of magazines appear in the Kurdish language.

Economic development projects have begun. But there are a number of catches.

In order to enter university, a student must be proficient in Arabic. The **Le Monde** journalist noticed that upon entering Kurdistan (the province where they are concentrated) the number of police posts increased and there was more apparent activity by the army.

And in any case, the breaking up of the Kurdish nation by mass displacement overrides any local rights given by Iraq. □

بارزانییەکان بەنیازن بچنە نێو روسیا

رۆژنامەی بەریتانیی (GLOUCESTERSHIRE ECHO) کەلەرۆژی ١٦ی جونی ١٩٤٧دا، چاپ و بلاوکراوەتەوە، لەژێر سەردێری "خێڵەکییەکان ٣٠ سەرباز دەکوژن" هەواڵی ئەوەی بلاوکردۆتەوە، کە پیاوە خێڵەکییەکانی شوینکەوتەی سەرۆکی کوردیی مەلامستەفا بارزانی، ٣٠ سەربازو ئەفسەرێکی ئێرانیان لە پێکدادانێکدا کوشتوە کە لەگوندێکی ١٨ میل باشووری سنوری شورەوییەوە بووە. لەتارانتودەیەوە زانراوە کە نزیك بە ١٠٠ بارزانی کوژراون و زۆریش برینداربوون. یەك لەراپۆرتەکان دەلێت کە ئامانجی بارزانییەکان ئەوەیە بچنەنێو روسیا.

TRIBESMEN KILL 30 SOLDIERS

Tribesmen followers of the Iraqui Kurdish chieftain, Mullah Mustafa Barzani, killed 30 Persian soldiers and one officer in fighting at the village Shott, 18 miles south of the Russian border, it was learned in Teheran to-day, says a Teheran message.

About 100 Barzanis were killed and many injured, reports stated.

One report said that the Barzanis aimed to enter Russia.

روسیا ئیدیعاکانی ئێران رەتدەکاتەوە

رۆژنامەی بریتانیی(THE DAILY MAIL) کە لەرۆژی ١ی دیسەمبەری ١٩٤٥دا، چاپ و بلاوکراوەتەوە، لەهەواڵێکیدا سەبارەت بە پاشەکشەی روسەکان لەتاران، لەژێر ناونیشانیکی لاوەکیی "نکۆڵییکردن لەدەستتێوەردانەکان" باسی لەوە کردوە کە تەواوی ئیدیعاکانی ئێران سەبارەت بە تۆمەتبارکردنی بەرپرسانی روسی بەدەستتێوەردان وئاژاوەنانەوە لەباکوری وڵات رەتکراوەتەوە، هەروەها نکۆڵیی لەوە کراوە کە روسەکان هیچ هاوکارییەکی یاخیبووە کوردەکانیان دابێت یان پەیوەندییەکیان بەمەلامستەفا بارزانییەوە هەبێت کە لە سنورەوە پەڕیوەتەوەو لەعێراقەوە هاتۆتە نێو ئێرانەوە. هەواڵی ئەوە هەیە کە مەلامستەفا بارزانی راپەڕینی چەکدارانەی کوردی لەعێراق، لەمانگی ئوتد، رێبەرایەتیی کردووەو لەئۆکتۆبەردا هەلاتووە بۆ ئێران.

Russians Move Out of Teheran

A CONCILIATORY WITHDRAWAL

All the remaining Russian troops in Teheran have been withdrawn from the railway station, communication centres, and private billets, and to-day the main Russian camp is four miles outside the city.

The withdrawal was officially announced almost immediately after the disclosure of the text of a Russian Note rejecting the Persian Government's request for Persian troops to be allowed into Russian-occupied northern Persia.

The Russian Note caused a sensation in the Persian capital. It warned that if more Persian troops were sent to the north there would be fighting and bloodshed, and more Russian troops would

INTERFERENCE DENIED

All Persian allegations of Russian interference in the north were denied, and the Persian Government was accused of supporting officials who, it said, were responsible for disturbances in their areas. It denied that the Kurdish rebels had received any Russian help, or that the Russians had any connection with Mullah Mustapha El Barzani's crossing of the border into Persia from Iraq. Mustapha El Barzani was reported leading a Kurdish revolt in northern Iraq in August, and to have fled into Persia in October.

CITIZENS FREE TO MOVE

The Russians added that all

ئێرانییەکان دژی بارزانی دەجەنگن

رۆژنامەی ئەمەریکیی(THE POST_STUNDERD) کە لەرۆژی دووشەممەی ١٦ی جونی ١٩٤٧دا، چاپ و بلاوکراوەتەوە، لەشاری خۆی لەئێرانەوە، هەواڵێکی پێ گەیشتووە کە ئێرانییەکان دوێنی بەتەواویی کەوتونەتە جەنگەوە لەدژی ١٠٠٠ بارزانییە خێڵەکییەکان لە چیاکان لەگۆشەیەکی باکوری رۆژئاوای ئێران لەبەرامبەر سنوری تورکیی و روسیی. لەو شەڕەی کە لەرۆژی یەك شەممە کراوە هیزیکی ٤٠٠٠ کەسی ئێرانیی بەپاڵپشتیی تانك و فڕۆکەی جەنگی هێرشیان کردووەو ٣٠ سەربازو ئەفسەریکیان لێ کوژراوە. لەبارزانییەکانیش ١٠٠ کەس کوژراوەو زۆریشیان لی بریندار‌بووە.

فەرماندەی پاسگایەکی ئێرانیی لەگوندێك کە ٥٠ میل لە خۆیەوە دوورە، ئەوەی کە بەدووری ٧٥ میل کەوتۆتە باکوری رۆژئاوای شاری تەبرێزی پایتەختی هەریمی ئازەربایجان، وتی: بارزانییە خیلەکییەکان کە باش چەکدارن دەیانەوێ گەمارۆکەی سەریان بشکێنن.

Europe.

Iranians Waging War With Barzani

KHOI, Iran. (AP) — The Iranian army was waging full-scale warfare yesterday against 1,000 encircled Barzani tribesmen in the mountainous northwest corner of Iran in sight of the Turkish and Russian frontiers.

Tanks and planes went into action in support of 4,000 Iranian troops after a battle Saturday in which 30 Iranian soldiers and one officer were killed. Barzani losses were put at more than 100 killed and many wounded.

A garrison commandant at a village 50 miles north of Khoi, which lies 75 miles northwest of the Azerbaijan province capital of Tabriz, said the well-armed Barzani tribesmen were attempting to break thru the encirclement.

توتنی کوردیی لە ئێران

رۆژنامەی ئـەمـەریکیی(THE DAILY EAGLE) کە لـەرۆژی شـەممـەی بـەرواری ٣١ی مـارتی ١٨٨٨دا، چاپ و بڵاوکـراوەتـەوە، وتارێکی دوورودرێژی لەسەر توتنی ئیران دابەزاندووەو ئێرانی وەك بەهەشتی سیغارکێشان لـەرۆژهـەڵات نـاوبردووە، لـەم وتـارەدا باسـی لـەوە کـردووە کـەتـوتن لـەئیـران هـەرزانترینـە لـەچـاو ولاتـانی دینـا و هەمووکەسی پێگەیشتوو بەگشتی دەکێشن. پێگەی کەسەکـان لـەئیراندا بەو توتن و دارجگەرەو قەلیانـەوە بـەنـدە کـە بـەکاریدەهێنن و تـوتن و ئـەسـبابی کێـشانی لـەلای دەوڵـەمـەنـدەکـان زۆر لـە خـەڵکـی هـەژار جیاوازترە!

پاشـتر لـەدرێـژەی ئـەم بابـەتـە بـاس لـەتـوتنی کـوردیی دەکـات، کـە شیوەکەی سپییەو گەڵاو لقەکەشی لەگەل تێکەلاوەو هاڕدراوە، بۆنێکی خۆشی هەیەو کاریگەریی بەهێزە. ئەم توتنە دەکرێتە پـایپێکی قـوڕینی عـەرەبییـەوە کـە ٦ ئینـچ دریـژەو ئنچێکـیش ئـەسـتورە، ئـەم پایپـە، هەرزانترینەو ماڵی هەژارانە. ئەمجۆرە پڕدەکریت لە توتنی کـوردیی و جەماعەت یەك یەك لەیەکتری وەردەگرن و قومی لێدەدەن تا تـەواو دەبێ!!

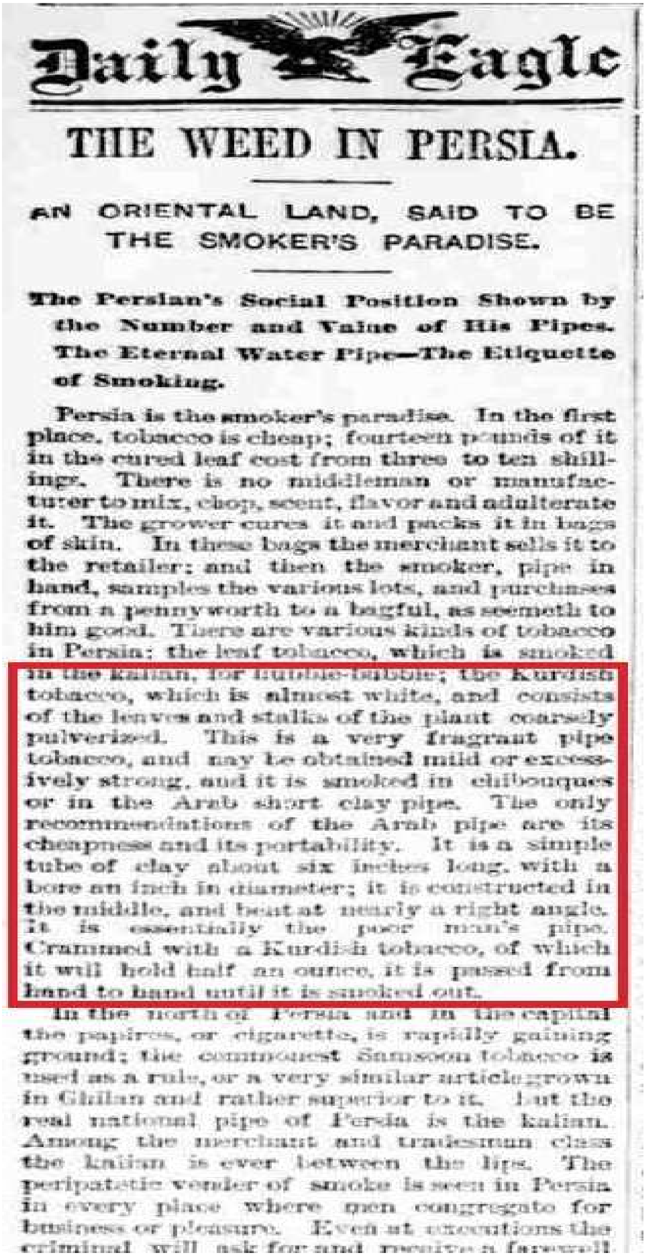
Daily Eagle

THE WEED IN PERSIA.

AN ORIENTAL LAND, SAID TO BE THE SMOKER'S PARADISE.

The Persian's Social Position Shown by the Number and Value of His Pipes. The Eternal Water Pipe—The Etiquette of Smoking.

Persia is the smoker's paradise. In the first place, tobacco is cheap; fourteen pounds of it in the cured leaf cost from three to ten shillings. There is no middleman or manufacturer to mix, chop, scent, flavor and adulterate it. The grower cures it and packs it in bags of skin. In these bags the merchant sells it to the retailer; and then the smoker, pipe in hand, samples the various lots, and purchases from a pennyworth to a bagful, as seemeth to him good. There are various kinds of tobacco in Persia; the leaf tobacco, which is smoked in the kalian, for hubble-bubble; the Kurdish tobacco, which is almost white, and consists of the leaves and stalks of the plant coarsely pulverized. This is a very fragrant pipe tobacco, and may be obtained mild or excessively strong, and it is smoked in chibouques or in the Arab short clay pipe. The only recommendations of the Arab pipe are its cheapness and its portability. It is a simple tube of clay about six inches long, with a bore an inch in diameter; it is constructed in the middle, and bent at nearly a right angle. It is essentially the poor man's pipe. Crammed with a Kurdish tobacco, of which it will hold half an ounce, it is passed from hand to hand until it is smoked out.

In the north of Persia and in the capital the papiros, or cigarette, is rapidly gaining ground; the commonest Samsoon tobacco is used as a rule, or a very similar article grown in Ghilan and rather superior to it. But the real national pipe of Persia is the kalian. Among the merchant and tradesman class the kalian is ever between the lips. The peripatetic vender of smoke is seen in Persia in every place where men congregate for business or pleasure. Even at executions the criminal will ask for and receive a farewell